

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

VOJAKOM IN STAREŠINAM ČESTITKE OB
PRAZNIKU — DNEVU JLA.

stran 8

ZA TRPLJENJE RO- JENA

stran 16

PO PRAVICO NA DUNAJ

Borci prve proletarske brigade na Gorenjskem — Štiri dni so se v Sloveniji mudili borci Prve proletarske brigade. Obiskali so Jesenice, Radovljico, Kranj in Škofjo Loko. Na sliki: Ivo Šubic zbranim borcev pripoveduje o dražboški bitki.

40-letnica Gorenjskega glasa

V Prešernovem gledališču Kranj je bila konec preteklega tedna slavnost, na kateri je kolektiv Gorenjskega glasa ob prisotnosti predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in skupščin gorenjskih občin ter republike proslavil 40 let časopisa. Tako kot je bil današnji slavjenec spremljevalec dosedanjega razvoja in glasnik naših teženj in načrtov, tak naj bo tudi v prihodnje, je v govoru poudaril Vladimir Kavčič, predsednik republiškega komiteja za kulturo. Njegov govor objavljamo na 5. strani. Kulturni program je pripravilo Gledališče čez cesto Kranj v režiji Iztoka Alidiča. — Foto: F. Perdan

Diagnoza: izguba

Letos sprejeti začasni interventni zakon o omejevanju družbenih sredstev za skupno porabo, ki tudi sredstva za zdravstveno varstvo omejuje glede na rast primerljivega dohodka v gospodarstvu (za njim morajo zaostajati 10 odstotkov), je gorenjsko zdravstvo pahnil v veliko stisko. Posledica je zadnje mesece slaba likvidnost zdravstvenih skupnosti in zaradi njih zdravstvenih organizacij. Če so bile razmere do nedavna še nekako obvladljive, zahvaljujoč regijski solidarnosti, kjer skupni žiro račun za razliko od občinskih ni bil blokiran, poslej niso več. Združevanje likvidnih sredstev je namreč prenehalo, blokade računov so v vseh zdravstvenih skupnostih, v Kranju in na Jesenicah so

denar za zdravstvo dodatno okrnile še refundacije sredstev za skupno porabo pri izgubarjih. Če bo vse-mogoča interventna zakonodaja zdravstvu še naprej krojila prekratko suknjo, niti do srede januarja ne bodo mogli plačati terjatev za nazaj in rednih decembrskih dvanajstin... Izjema je morda le Škofja Loka.

V kritičnem stanju sta radovljiška in jezeniška zdravstvena skupnost, z njima pa v najhujši zagati jeseniška bolnišnica, ki je morala ta mesec (prva na Gorenjskem) najeti kredit za plače. Do konca leta pa, če v zakonu ne bo sprememb, je pričakovati izgubo še v jeseniškem zdravstvenem domu, tozdihih osnovnega zdravstva Radovljica, v begunjski bolniš-

nici in zdravstvenem domu Trzin.

Ko bi bil ključ do rešitve v zdravstvu, najbrž ne bi že nekaj mesecev poslušali tožb zdravstvenega »bolnika«. Imata ga zakonodajalec in delovne organizacije v izgubi, ki so zdravstvu odrekale prispevek. Če bi slednje do konca leta vrnilo, kar gre zdravstvu (slednje se pri tem sklicujejo na samoupravno dogovorjene norme in na človeško etiko), bi se Kranju povrnila likvidnost, Jesenice pa bi ob sproščenih blokadah lahko začele plačevati račune. Če bi v intervencijskem zakonu ne veljalo več določilo o 10-odstotnem zaostajanju za primerljivim dohodkom, bi za Gorenjsko pomenilo celo, da za silo poravna tekoče obveznosti. D. Z. Žlebir

Centralni komite ZKS terja odgovornost komunistov

Dobri gospodarji postajajo bolniki

Ljubljana 21. decembra — Razvojni okvir Slovenije in Jugoslavije v prihodnjem letu morajo zagotavljati kakovostno gospodarjenje. Naše stališče mora biti javno in jasno, kaj podpiramo in čemu nasprotujemo. Dovolj priložnosti je bilo, da se dogovorimo, zato moramo s seje enotni, za uresničevanje skladov pa je odgovoren vsak komunist, ne glede, kje je, posebno pa tisti, ki delajo v organih oblasti. S stališči gremo na jutrišnji konferenco SZDL, ki mora biti dogovor za obnašanje pri sprejemanju jugoslovanske resolucije. Če resolucije ne bodo zagotavljale zmanjševanje inflacije, če ne bo večje tržnosti in samostojnosti, če ne bo spodbudnejše izvozne politike, če ne bo večje odprtosti za znanje in družbene dejavnosti, ne bodo mišljene kot zapravljanje, če ne bo preobrata pri kmetijstvu in ne bo jasno, kako bo po prenehanju veljavnosti sedanjih interventnih zakonov, potem slovenski komunisti ne bomo podprli gospodarske politike v prihodnjem letu. To, kar je bilo v zvezni skupščini sprejeto, bomo sicer uresničevali. Terjali bomo, da tudi še redki dobri gospodarji ne bodo novi bolniki, so menili na včerajšnji seji centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije.

J. Košnjek

Dokazovanje kakovosti z blagovno znamko

LIP in Alples prva kandidata

Bled, 17. decembra — Na razvitih mednarodnih trgih je dokazovanje kakovosti izdelkov s kolektivno blagovno znamko nekaj vsakdanjega. Najbolj je razširjeno v Zvezni republiki Nemčiji, Franciji in Avstriji, malo manj pa v Švici, na Nizozemskem, v Veliki Britaniji, v skandinavskih državah, Italiji in Sovjetski zvezi. Letos se tem državam priključuje tudi Slovenija. Splošno združenje Les je že določilo splošne in posebne pogoje, ki jih mora izpolniti proizvajalec, da pridobi pravico do uporabe kolektivne blagovne znamke.

Med prvimi štirimi kandidati za tovrstno znamko sta tudi dva z Gorenjske — blejski LIP in železnikarski Alples oziroma nekateri njuni izdelki, na kandidaturu pa se pripravlja tudi tržiški ZLIT. To je vsekakor spodbud-

no, še toliko bolj, ker je mogoče razumeti takšna prizadevanja kot težnjo za preseiganje povprečnosti in za boljšo kakovost.

Pot do kolektivne blagovne znamke ni lahka. Komisija si najprej ogleda izdelek v proizvodnji, pri čemer daje veliko pozornost nadzoru nad kakovostjo, nato pa še na javni predstavitvi (letos je bilo to na beograjskem sejmu pohištva). Mnenje komisije mora podpreti odbor za kolektivno blagovno znamko, ki deluje pri splošnem združenju Les, nato sledi še polletno preskusno obdobje. Če proizvajalec tudi tega uspešno preživi, lahko zaznamuje izdelke s posebnim znakom, ki obvešča kupce o kakovosti.

C. Z. plotnik

Drevi v Žireh najboljši športniki

Žiri, 21. decembra — Društvo športnih novinarjev Slovenije in Alpina Žiri, bosta drevi ob 19.30 v dvorani Svobode v Žireh proglasila najboljše športnike, športnice, ekipe in tiskovne službe za leto 1987.

D. H.

Izdaten porast porabe elektrike

Ljubljana, decembra — V enajstih mesecih letošnjega leta smo v Sloveniji porabili 8.724 milijonov kilovatnih ur električne energije, kar je 4 odstotke več kot lani v tem času. Elektroenergetska bilanca je računala s porabo v višini 8.824 milijonov kilovatnih ur, torej je bila za 1,3 odstotka pod načrtovano. Tako pri načrtovanju kakor pri dejanski porabi smo torej še vedno daleč od tega, da bi naraščanje porabe ustavilo oziroma, da bi se približali tako imenovani ničelni rasti, kar zahtevajo predvsem ekološki.

A. Žalar

Svet gorenjskih občin o gorenjski avtocesti

Predor po programu, avtocesta pa zamuja

Kranj, 21. decembra — Dobra tretjina Karavanškega predora je trenutno že izkopanega in če ne bo zapletov pri denarju, bo le-ta gotov do roka. Zamude pa se kažejo pri načrtovani gradnji avtoceste na Gorenjskem.

Vendar pa bolj kot pravčasna sprememba srednjeročnih družbenih planov ter izdelava lokacijskih načrtov za izgradnjo avtoceste zaskrbljuje, ali bo investitor imel denar (in predvsem koliko) za to, da bi ob izgradnji predora promet stekel po zgrajeni cesti do Ljubljane, so poudarili na današnji seji sveta gorenjskih občin, ki so se je udeležili tudi predstavniki republiškega komiteja za promet in zveze in Skupno-

sti za ceste Slovenije.

Gradnja predora, ki za zdaj poteka po programu, pa ne priganja le načrtovalcev sprememb družbenih planov, ampak tudi Karavanško poslovno skupnost, katere načrtovani program obsega na odseku od Hrušice do Voklega sedem platojev. Srečko Mlinarič, direktor poslovne skupnosti pa je danes pojasnil, da za zdaj ni razlogov, da programa ob sprotne in usklajenem dogovarjanju na Go-

renjskem in v republiki ne bi uresničili.

Bodoči predor pa ne priganja le zato, ker bi ob nezgrajeni avtocesti na Gorenjskem trčil na nevzdržen prometni zamašek. Priganja tudi predlagatelj zveznega zakona, da z mednarodnim posojilom dobimo denar za gradnjo, ki bo na Gorenjskem zaradi samega terena veliko dražja kot kje drugje v državi.

Protest na Dunaju — Nad 6000 koroških Slovencev in njihovih somišljenikov iz vse Avstrije je v soboto pred uradom zveznega kanclerja na Dunaju protestiralo zoper nameravano ločevanje otrok v ljudskih šolah dvojezične Koroške. Vedno več ljudi sodeluje z narvi in vztrajali bomo naprej, bojkotirali pouk, če bo parlament predvidoma spomladi sprejel krivično rešitev, so sklenili. Po zaključku demonstriranja je tisočglavi zbor zapel nekaj koroških pesmi, končal pa z Zdravljico. Na zboru so govorili dunajski učitelji, nemški otroci so brali svoje spise, spregovorila sta profesorica dunajske univerze Erika Weinzierl in protifašistični bojevniki Herman Langbe in Jože Markez iz St. Jakoba v imenu koroške slovenske duhovščine. Demonstracija je bila odmevna v avstrijskih sredstvih javnega obveščanja. Več na zadnji strani. (J. K.) — Foto: F. Perdan

MARKO JENŠTERLE
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Neprožna diplomacija

Dolgoletni problem palestinskega vprašanja se je v zadnjih dneh še zaostрил, ko so se Izraelci ponovno odločili, da ga bodo reševali z vojaškimi in ne političnimi sredstvi. Vlada je namreč na zasedenem ozemlju (v Gazi in na Zahodnem bregu) razglasila izredno stanje, postrila cenzuro, vojska in policija pa sta dobili kar najširša pooblastila. Kadar pa se zgodi slednje, je jasno, da se pravice in svoboščine ljudstva spravijo na minimum ali pa kar odpravijo.

Če pustimo sedaj v ozadju vse možne posledice, ki jih lahko ima ta izraelska odločitev, se lahko ustavimo ob vprašanju, kako bi v teh zapletenih diplomatskih sporih lahko pomagala Jugoslavija. Kot je znano se uradna jugoslovanska zunanja politika še vedno na moč otepa vzpostavitev diplomatskih odnosov z Izraelom, vse dokler bo zasedal palestinsko ozemlje. Pri tem smo celo »bolj papeški od papeža«, saj so na primer nekateri nekdanji veliki izraelski sovražniki (seveda arabske države, med katerimi je najbolj viden primer Egipta) z Izraelom že vzpostavili stike, mi, ki neposredno nismo vpleteni v spore, pa trdno ostajamo pri svojem. Nekateri dogodki v naši diplomaciji nas sicer prepričujejo (čeprav se uradno strogo zavračajo take interpretacije), da bo do stikov vendarle v prihodnosti prišlo. Vprašanje pa je, kdaj se bo to zgodilo. Kateri so ti dogodki? Na primer imenovanje posebnega Tanjugovega poročevalca iz Izraela, pa odprtje letalske linije s Tel Avivom in druge. Vse to najbrž pelje v diplomatske stike, katere pa bi verjetno naša diplomacija sedaj rada spravila »pod streho« s čim manjšim hrupom.

Toda medtem, ko mi previdno tehtamo vzroke za in proti temu koraku, na ozemlju, o katerem teče beseda, poteka prava vojna, katero ni mogoče ustaviti le z neproduktivnim obsojanjem. Palestinsko vprašanje potrebuje treznega in neobremenjenega posrednika, ki bi obe strani skušal pripeljati k strpnosti in miru. Pri tem nikakor ni nepomembno dejstvo, da Jugoslavija za razliko od mnogih drugih evropskih držav, ni obremenjena z antisemitizmom (to poudarjajo mnogi državniki), na drugi strani pa so jasna njena stališča do Palestincev in njihovega boja.

Zaradi vsega tega bi lahko bila idealni posrednik v tem sporu, seveda, če bi bila naša diplomacija prožnejša in sodobnejša. Dokler je daleč od tega, se lahko samo spominjamo časov, ko je tudi Jugoslavija v mednarodni politiki odigrala izredno pomembno vlogo. Ti časi pa z vsakim dnem postajajo le še zgodovina.

Izvršni odbor društva za pomoč duševno prizadetim občine Kranj vabi vse starše, rejnike, skrbnike in člane društva na tradicionalno novoletno srečanje, ki bo 23. decembra, ob 15. uri v osnovni šoli Helene Puhar, Kranj, Kidričeva 51, Zlato polje.

Na srečanju se bomo pogovorili tudi o vsakodnevnih težavah, s katerimi se srečujemo. Srečanje bomo popestrili s kulturnim programom.

Ob tej priložnosti društvu želi vsem občanom Srečno 88.

Posavec, 22. decembra — Na Posavcu so te dni odprli vrtec, ki bo nudil vzgojo in varstvo 28 otrokom iz okolice. Vrtec je enota vzgojnovarstvene organizacije v Lescanah, nastal pa je kot sad neposredne menjave dela z otoško Iskro, ki je odstopila tudi prostore. V vrtcu so v kombinirani skupini otroci od drugega leta do šole, za mlajše pa so ustanovili varstveno družino. — Foto: G. Šinik

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Lea Mencinger (kultura), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Danica Dolenc (za dom in družino), Jože Košnjek (notranja politika, sport), Vilma Stanovnik (mladina, gospodarstvo), Dušan Humer (sport), Stojan Saje (Tržič), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Marjan Ajdovec (tehnični urednik), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija). Časopis je polteditnik. Izhaja ob torkih in petkih.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo 28-463, mali oglasi in naročnina 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prve ocene programsko volilnih konferenc SZDL

Suša grabi po kadrih in denarju

Kranj, 17. decembra — Prva ocena programskovolilnih konferenc SZDL, tako krajevnih kot občinskih, med katerimi jesenška sploh ni bila uspešna, ni razveseljuječa. Stare oblike dela so še zakoreninjene, razen kadrovske pa organizacijo načenja tudi denarna suša.

Predsednica občinske konference SZDL Tržič Marica Pra-protnik je na seji medobčinskega sveta SZDL ponovno ostro protestirala, ker v krajevni skupnosti Podlublbelj ne morejo sprejemati televizijskega programa. Na to opozarjajo že leta, obljube se vrstijo, televizorji številnih Podlublbeljčanov pa so še naprej nemi. Zaradi neuslišanih upravičenih zahtev aktivnost v kraju pada. Direktor TV Ljubljana Milan Bajželj je zagotovil, da bo TV skušala ta problem končno rešiti.

Člani MS SZDL za Gorenjsko so bili ob sprejemanju vsebinskega programa Gorenjskega glasa seznanjeni s slabim gnotnim položajem slovenskih časnikov in med njimi tudi našega. Še posebej zaskrbljuje nična pomoč, ki jo dobimo od ustanoviteljic. Leta 1974 je znašala 25 odstotkov celotnega prihodka, letos pa le še 4,5 odstotka ali dobre tri stotine milijarde! Pri tovrstni pomoči smo Gorenjci neslavni, vendar prepričljivi slovenski rekorderji.

Za uvod trije podatki. Samo v tržiški občini so opravili vse programsko volilne konference po krajevnih skupnostih, v drugih občinah pa ne. Zato je treba te konference organizirati in ne-

spešne ali nesklepčne ponoviti. V Kranju, Radovljici, Škofji Loki in v Tržiču so spravili pod streho tudi programsko volilne seje občinske konference, na Jesenicah pa jim pretekli teden to

Jutri seja radovljiške občinske skupščine

O gospodarjenju in resoluciji

Radovljica, 22. decembra — Delegati radovljiške občinske skupščine se bodo jutri, v sredo, sestali na zadnji letošnji seji. V osrednjih točkah dnevnega reda bodo obravnavali organizacijske spremembe v upravnih organih, analizo tričetrletnega gospodarjenja v občini in napoved za konec leta ter razvojno resolucijo za prihodnje leto. Štiri točke so namenjene davkom in davčni politiki: delegati bodo najprej obravnavali dodatek k dogovoru o usklajevanju davčne politike v obdobju 1986-90, nato pa še spremembe in dopolnitve odlokov o davkih občanov, o davku na promet nepremičnin in o po-

sebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačila storitev. Zbor krajevnih skupnosti in zbor združenega dela bosta razpravljala in odločala še o osnutku odloka o zazidalnem načrtu Mlino, delegati vseh zborov pa bodo pregledali izvajanje programov stanovanjske, komunalne in cestne samoupravne interesne skupnosti. Delegati se bodo seznanili tudi z delegatskimi odgovori o posodobitvi Kidričeve ceste na Bledu, o pločevinastih kritinah in o ureditvi dostopa do novega stanovanjskega naselja v Poddobravi v Begunjah.

C. Z.

Mladi naj praznujejo kot jim je všeč

Kranj, 18. decembra — Čeprav je do praznovanja dneva in meseca mladosti še precej daleč, so mladinci letos sklenili, naj se javna razprava o načinu praznovanja in dveh konceptih praznovanja dneva mladosti začne dovolj zgodaj. Te dni so že regijski posveti, kjer mladinci govorijo o tem, kako

hočejo praznovati svoj praznik. Večina, tako tudi gorenjski mladinci predlagajo, naj se štafeta palice ukine, praznovanje pa nadomesti z okroglimi mizami, srečanji mladih, mladinskim televizijskim sporedom in drugimi prireditvami, ki so mladim všeč. Kranjčani pa pravijo takole: «

Mojca Jaklič: »Šteta mladosti ni potrebna, potrebne tudi niso vse druge velike prireditve. Bolje bi bilo, če bi bilo za mlade celo leto več zabave, ne le v mesecu mladosti.«

Majda Polanar: »Mislim, da se za takšna praznovanja porabi preveč denarja, ki ga povsod drugje tako primanjkuje. Veliko raje bi mladi pomagali zdravstvu, reševanju pomembnejših problemov, kot pa temu, da se nepotrebno porabi toliko denarja za štafeto.«

Tone Filipič: »Proti praznovanju dneva mladosti nimam nič. Mladi naj se kar zbirajo na prireditvah, naj praznujejo po svoje. Za prenašanje štafete palice pa se denar dobesedno meče proč. Zato podpiram slovenske mladince, ki predlagajo bolj življensko praznovanje dneva mladosti. Štafeta palice pa je le zgodovina.«

Edino takšnega pompa morda ne bi bilo treba.

Lojze Šmid: »Šteta mladosti mora ostati taka kot je bila. Mislim, da je to vez med jugoslovanskimi narodi, da na ta način potrjujejo bratstvo. Vseč so mi tudi folklorni plesi vseh narodov na stadionu 25. maja in si jih še želim gledati.«

Igor Dolhar: »Dan mladosti bi moral biti prost dan za vse mlade, ki naj bi ga praznovali po svoje. Šteta mladosti pa je nepotrebna, kot so tudi nepotrebne velike manifestacije.«

Dušana Murko: »Praznovanje meseca in dneva mladosti je potrebno, vendar pa mora biti čim bolj skromno, glede na naše možnosti. Kako naj bi se praznovalo, pa ni tako važno.«

V. Stanovnik
Foto: G. Šinik

Slovensko javno mnenje — 3

Dedek mraz ne more nadomestiti božiča

Ker se približujejo božični prazniki, bomo v tokratni rubriki Slovensko javno mnenje zapisali, kaj menijo slučajno izbrani Slovenci o božiču. Na vprašanje, ali ste lani praznovali božič ali ne, jih je 75 odstotkov odgovorilo pritrdilno, dobra petina vprašanih pa božiča ni praznovala. Božič ima različne razsežnosti: takšnih, ki ga štejejo za verski praznik, je le petina; takih, ki jim pomeni družinski praznik z vso tradicijo in običaji, je 55 odstotkov, a med njimi so tisti, ki mu pridajajo verski in družinski znak, in tisti, ki jim pomeni le družinsko slavo.

Pri nas smo ukinili božič kot državni praznik pred petintridesetimi leti, vendar se je praznovanje kljub temu obdržalo, četudi je državna politika na razne načine temu nasprotovala — najprej z dokaj trdo roko, nato z molkom in vztrajanjem na tem, da to ne more biti dela prost dan, nazadnje še s spodbujanjem drugih oblik praznovanja. Čas pa je pokazal, da, denimo, dedek Mraz ne more nadomestiti božiča, niti ga potisniti v pozabo, kajti »praznovanje božiča zaveda predvsem odnos prebivalstva do krščanske tradicije, krščanske kulture in civilizacije, ki ji je naša dežela, če to hočemo ali ne, zgodovinsko zavezana.« Božič se je ohranil — v družinski intimi ga praznujejo verni in neverni.

Raziskovalci slovenskega javnega mnenja ugotavljajo, da to, ali bo Slovenija priznala božič kot dela prost dan, ni strokovno in znanstveno vprašanje, temveč predvsem človeško vprašanje. »Priznamo, da je odločitev v sedanjih družbenih razmerah v Jugoslaviji močno povezana s t. i. razmerjem političnih sil, vendar bi bilo v temelju popolnoma naravno za slovensko nacionalno skupnost božič priznati kot dela prost dan in tako (že z zamudo) odpraviti omejitev te kulturne in civilizacijske svobode, do katere je prišlo v preteklosti in ki jo je (omejitev) takrat še bilo mogoče obraziliti in braniti.«

Čeprav sta lansko božično voščilo predsednika slovenske SZDL Jožeta Smoleta na ljubljanski televiziji in božični nagovor ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja na radiu izzvala precej polemike, predvsem zunaj Slovenije, pa slovensko javno mnenje odobrava Smoletov korak (55 odstotkov za, šest proti, ostalim je bilo vseeno ali za to niso slišali) in prav tako Šuštarjev nastop. Smole si je z voščilom (in drugimi nastopi) pridobil velik ugled med ljudmi, kar kaže tudi to, da je na lestvici najbolj priljubljenih politikov v Sloveniji na prvem mestu.

C. Zaplotnik

Tuji partnerji jih tudi v težkih časih ne bodo pustili na cedilu, toda:

Naj plan napišejo v rdečih številkah

Železniki, dec. — Če bi naše planiranje poznalo rdeče številke, bi lahko za prihodnje leto napisali takšnega, pravi TONE RAKOVEC, direktor Iskre Elektromotorji Železniki. Izgubo namreč pričakujejo že v prvem tromesečju prihodnjega leta, za drugo polletje pa stvari tako ali tako še niso jasne. Težko je napisati plan za prihodnje leto, saj nihče ne ve, kaj se bo zgodilo po odmrznitvi cen sredi prihodnjega leta, če bodo seveda sploh odmrznjene.

Iskra Elektromotorji Železniki je pretežni izvoznik na zahodnih trgih, toda navkljub temu napoveduje direktor Tone Rakovec po sprejetju sedanjih gospodarskih ukrepov rdeče številke že v prvem tromesečju prihodnjega leta. Stvar namreč ni tako preprosta, da bi se zgolj veselili ponovno drsečega tečaja dinarja in nedavne devalvacije dinarja, kar je denimo zahodnonemško marko po 1. oktobru v dveh mesecih podražilo kar za 67 odstotkov.

Z zahodnonemškima partnerjema Braun in AEG imajo namreč Elektromotorji sklenjene in vrednostno določene pogodbe, ki jih seveda ni moč spremeniti na hitro, zaradi gospodarskih ukrepov pri nas, posebej ne zavoljo tega, ker se držita načela: sodelovali bomo v dobrih in slabih časih. Na svetovnem trgu jih seveda, kakor za koga, krojijo medvalutni odnosi in zaradi pocieni dolarja so zdaj za Zahodne

Nemce vabljeni nakupi v dolarjskih deželah, kar seveda pritiska tudi na cene naših izdelkov. Tone Rakovec pravi, da so morali cene izdelkov prav zaradi tega spustiti za 10 do 15 odstotkov. Tako se pri njih zdaj izvoz količinsko suče od 80 do 85 odstotkov, vrednostno pa okoli 40 odstotkov proizvodnje.

Sodelovanje pa je zasnovano tako, da Elektromotorji Železniki zahodnonemškimi partnerjem dobavljajo elektromotorje, protivrednost pa predstavljajo gospodinjski stroji in aparati, natančneje rečeno lupine zanje. Tako so k nam prišli številni sodobni tovrstni izdelki, kot so sesalci za prah, kavni mlinčki, multipraktiki itd. Njim pa so zdaj cene pri nas zmrznili, dovolili so jim le 11,8 odstotno podražitev.

Računica je torej zapletena in administrativno poseganje vanjo je pravzaprav igranje, ki kaj

hitro lahko prinese rdeče številke, morda tudi odpoved sodelovanja s svetom. Prav gotovo pa bo zavrla razvoj, kajti če se bodo v Elektromotorji Železniki morali spopasti z rdečimi številkami, tako hitro, kot bi sicer, ne bodo osvajali novih izdelkov, razvijali koračnih in servo motorjev, kakor so jih v zadnjih letih, ne bodo se več tako ponosno vračali s sejma tehnike v Hannoveru, kakor so se letošnjo pomlad, saj so bili njihovi elektromotorji med najbolj opaženimi Iskrinimi izdelki.

Počasnejša bo seveda tudi prenova proizvodnje v tovarni gospodinjskih aparatov v Retečah, ki zdaj sodi v okvir Elektromotorjev Železniki. Tam so doslej spremenili tretjino proizvodnje.

Odpira se seveda problem sivih cen, predelovalci se bodo borili za preživetje in najbolj udar-

jen bo tisti na koncu verige, ki izdelek prinese na pult, kajti tam so inšpektorji budni. Vmes pa se stvari po stari jugoslovanski navadi zmorejo urejati na najrazličnejše načine, z dodatnimi računi. Tone Rakovec je povedal, da so se s prvimi sivimi cenami že srečali.

Tako kot marsikje bodo priprli vrata za nove delavce, saj so prisiljeni iskati notranjo racionalnost. Tone Rakovec je prepričan, da bi v proizvodnji naredili 10 do 15 odstotkov več, če bi se ljudje bali in borili za delo, v rezi pa pravi, da jih je 25 do 30 odstotkov preveč. Režijo bodo seveda oklestili tako, da novih delavcev ne bodo več zaposlovali in da ne bodo nadomeščali odhodov v pokoj. V proizvodnji pa le tiste, ki jim bo to prva zaposlitev, torej mlade ljudi, seveda predvsem kvalificirane, ki bodo znali ravnati z novimi stroji.

M. Volčjak

Vračila v devetih mesecih znašala 1,76 milijarde dinarjev

Izgubarji so najbolj prikrajšali zdravstvo

Kranj, 18. dec. — Pri službi družbenega knjigovodstva v Kranju so nam zdaj postregli s podrobnimi podatki, koliko denarja, ki je sicer namenjen družbenim dejavnostim, je ostalo v delovnih organizacijah, kar je omogočilo zakon o celotnem prihodku, ki je tovrstno izjemo napravil pri izgubarjih in tistih, ki so se ji s tem izognili. Vračila so bila največja na Jesenicah, daleč največja v Železniki, najbolj pa so izgubarji prikrajšali zdravstvo.

Izgubarjem in tistim, ki so se izognili izgubi, je zakon o celotnem prihodku skozi prste pogledal pri financiranju družbenih dejavnosti, saj je predpisal izjemna vračila. Pri službi družbenega knjigovodstva so dodali pojasnilo, da je bilo to zakonsko določilo sprva tolmачeno kot obveznost, šele 11. novembra pa kot možnost, drugače povedano, razlage so besedo »mora« spremenile v »lahko«.

Pikro torej lahko rečemo, da je to še eno zakonsko določilo, ki je popustilo pod težo našega težkega vsakdana, saj so se izgubarji letos zelo namnožili. Ostaja pa seveda vprašanje o smiselnosti takšnega določila: je bil to strah pred prevelikimi izgubami ali pa naj bi skupna poraba malce shujšala? O tem, da takšna shujševalna kura ni poštena, seveda ne kaže izgubljati besed.

Na Gorenjskem so tovrstna vračila v devetih mesecih znašala 1,76 milijarde dinarjev, največ v jeniški občini, kjer so dosegla 953 milijonov dinarjev, v kranjski 761 milijonov dinarjev, v radovljanski 48,3 milijonov dinarjev, v škofjeloški in trziški občini pa jih ni bilo.

Na prvem mestu je jeniška Železnica, ki je imela vrnjenih 797 milijonov dinarjev, sledi kranjska Iskra Telematika s 351 milijoni dinarjev, dodajmo še 43 milijonov dinarjev z Blejske Dobreve, na

tretjem kranjska Iskra Kibernetika z 257 milijoni dinarjev, v njeni tovarni na Otočah pa 35 milijonov dinarjev. Izgube je imelo tudi elektrogospodarstvo, v njegovem gorenjskem delu so vračila znašala 94 milijonov dinarjev. V gorenjskem delu Železniškega gospodarstva pa 79 milijonov dinarjev. Na seznamu je še nekaj manjših delovnih organizacij, pri tem pa velja povedati, da je obveznost v možnost doslej spremenila le Elektrarna Moste, kjer so vračila znašala le 8,2 milijona dinarjev, saj v elektrarni ni veliko zaposlenih.

Izgubarji so v absolutnih zneskih najbolj prikrajšali zdravstvo, na Jesenicah za 707 milijonov dinarjev, v Kranju za 453 milijonov dinarjev, v Radovljici za 39 milijonov dinarjev. V drugih dejavnostih so zneski manjši, vendar jim seveda več pomenijo. Nazornejša je zato primerjava vračil s povprečnim enomesečnim prilivom v desetih mesecih letošnjega leta. V jeniški občini je bilo zdravstvo prikrajšano za 145 odstotkov, komunalna skupnost za 168 odstotkov, cestna skupnost za 151 odstotkov, skupnost zaposlovanja za 127 odstotkov in požarna skupnost za 167 odstotkov. V kranjski občini zdravstvena skupnost za 39 odstotkov, cestno komunalna skupnost za 64 odstotkov, skupnost zaposlovanja za 36 odstotkov in požarna skupnost za 49 odstotkov. V radovljanski občini pa zdravstvena skupnost za 8,25 odstotkov, komunalna skupnost za 8,11 odstotkov, cestna skupnost za 8,54 odstotkov, skupnost zaposlovanja za 8,61 odstotkov in požarna skupnost za 8 odstotkov.

Kakor je bilo moč pričakovati, so zaradi vračil najbolj prizadete družbene dejavnosti v jeniški občini, kjer ima Železnica seveda pretežni delež pri njihovem financiranju.

M. Volčjak

Po dvanajstih letih pod drugo streho

Puškarna gre h Gorenju

Kranj, dec. — Kranjska puškarna, ki je bila dvanajst let vključena v Savo, se bo z novim letom priključila Gorenju iz Titovega Velenja, kar bo povezano tudi s spremembami proizvodnje, z obrtne naj bi prešli na sodobno serijsko izdelavo.

Na novembrskem referendumu so se v kranjski Savi odločili za samoupravno reorganizacijo, v njenem tozdu Lovski material in embalaža pa hkrati za odcepitev od Save in priključitev h Gorenju iz Titovega Velenja. Namen selitve pod drugo streho je sprememba proizvodnega programa.

Puškarnstvo ima v Kranju več kot šestdesetletno tradicijo, doživljalo je vzpone in padce, zanimivo je, da je bila v Kranju prva puškarska šola, kjer so se izšolali danes priznani puškarniki iz Borovelj. Kasneje je puškarnstvo povsem zatoniло, leta 1975, ko se je puškarna priključila Savi, so puške izdelovali le še trije delavci, ostali orodje in druge

izdelke. Odtlej so uspeli izučiti 30 mladih puškarjev, nekaj jih je odšlo, trenutno jih imajo 27.

Kadrovsko so se torej usposobili, kar je seveda najpomembnejše, v tehnološkem pogledu pa so delavnice zastarele, način izdelave je še vedno bolj ali manj obrtniški. S priključitvijo h Gorenju so sprejeli nov izziv, v investicijskem elaboratu je predvidena preusmeritev v sodobno, serijsko izdelavo, kar je povezano z vlaganji v tehnologijo in obnovu prostorov.

Letos bodo izdelali 500 do 600 kosov orožja, v načrt za prihodnje leto pa so zapisali, da bodo naredili 1.000 lovskih pušk iz sedanjega proizvodnega programa, poleg

tega pa še 1.000 kosov novih izdelkov — od tega polovico navadnih in polovico polavtomatskih malokalibrskih pušk, ki bodo vezane na kooperacijsko sodelovanje. Sodelujejo že pri razvoju novega izdelka, napravili so že posamezne podsestave za tako imenovano nulto serijo, kar naj bi še letos zaključili, nakar bo potrebno izdelati še dokumentacijo za serijsko proizvodnjo novega hitrostrelnega orožja.

H Gorenju bodo sprva priključeni kot delovna enota enega izmed tozdov, po zaključku investicijskih vlaganj pa naj bi postali tozd in po letu 1990 samostojna delovna organizacija v okviru sozda Gorenje.

Presežke oddajajo v elektroenergetski sistem

Gorenjska zasebna elektrika

Kar petino vseh slovenskih zasebnih elektrarn, ki so priključene tudi na elektroenergetski sistem, obratuje na področju Gorenjske. V Elektro Žirovnici je šest malih hidroelektrarn z instalirano močjo 161 kilovoltamperov pri zasebnikih v Gozd Martuljku, Ratečah-Planici, Jesenicah, Bohinjski Bistrici in Kranjski gori, ki mesečno skupno proizvedejo povprečno 30.000 kilovatinh ur elektrike. V Elektro Kranju oddaja v električno mrežo osem zasebnikov električno energijo, ki imajo na svojih elektrarnah skupno instalirano moč 390 kilovoltamperov v Lomu nad Trzinom, Retnjah, pri Križah, Kokri in Nemiljah ter mesečno proizvedejo skupno 80.000 kilovatinh ur električne energije. Kot poseben omeniti velja posebej še omeniti zasebni obrat Janeza Gabrca v Lomu nad Trzinom, ki je dobil od okrajnega ljudskega odbora že leta 1946 dovoljenje za obratovanje in prodajo energije in ima danes v dveh objektih skupno moč 240 kilovoltamperov.

Presežke električne energije pa v mrežo oddajajo na področju Elektro Kranja tudi štiri industrijske elektrarne: Tokos v Trzinu, Lepenka v Trzinu, Jelovica v Predvorju in Cislina naprava v Škofji Loki z instalirano močjo 350 kilovoltamperov, predvsem v nočnem času in dnevih, ko njihove tovarne ne obratujejo. V pripravi je montaža meritev, da pričetna oddajati viške elektrike v mrežo še industrijski elektrarni Niko Železniki in Bombažna predilnica in tkalnica Trzin s povezavo štirih svojih elektrarn na Trziški Bistrici, ki imajo skupno moč 10 megavatov.

Vse te elektrarne, ki v slovenski elektroenergetski sistem oddajajo električno energijo, izboljšujejo napetostno razmere na območju, kjer so zgrajene, skupna letna oddana elektrika v elektroenergetski sistem pa znaša preko 1 gigavatinh ur do sedaj.

Drago Papler

Kaj reči delavcem

Plačilni dnevi so mimo, marsikje so se odahnili, ker so minili mirno, vsaj na Gorenjskem jih ni bilo, poslušali pa smo poročila o štrajkih iz drugih krajev Slovenije in modrovali, so ravnali prav ali ne, ko so povišali plače, ponekod uravnilovsko.

Lahko je seveda modrovati, če imaš mir v hiši, težko je biti pameten, ko naraste množična vročina in delavci kriče: hočemo višje plače, s tem denarjem ne moremo živeti.

Povod za štrajke so praviloma plače. Sedanji gospodarski ukrepi so ga dali tako rekoč sami po sebi. V pričakovanju zamrznitve so vseprek dvigovali cene in plače. Na Gorenjskem je masa sredstev za osebne dohodke avgusta porasla za 5,4 odstotke, septembra za 3,7 odstotkov, oktobra za 23,4 odstotke (!), novembra je ostala na oktobrski ravni, za december porabljeni seveda še nimamo. Bomo zdaj trkali na zavest in s prstom žugali gospodarstvu: ja, kako se pa obnašate! Takšni časi so, kot vse kaže, pri nas minili, potihem vendarle vsi priznavamo, da se gospodarstvo pač obnaša gospodarno, da si ustvarja prostor, če le more, monopole, če le more, da je to problem gospodarske politike in ne tovarne v zadnjem mestu, politike, ki to omogoča. Kajti, jasno je, da takšnega skoka pri oktobrskih plačah ne bi bilo, če ne bi bile na obzoru zamrznitve, o katerih smo javno šepetali.

Kako delavci razumejo takšne pretrese, pa je seveda druga stvar. Višje oktobrške plače so že zdavnaj porabljene in pozabljene, preračunavajo današnje na današnji dan: koliko bodo odrinili za stanovanje, za hrano, za obleko, kako se bodo prebili skozi mesec, koliko so zaslužili prejšnji mesec in zakaj zdaj plače niso višje, če se je podražilo mleko, meso, bencin...

Delavci seveda berejo časopise, ki iz dneva v dan bolj kritizirajo sedanje gospodarske ukrepe, ki predelovalno industrijo pehajo v nezno izbiro: pridelovati izgubo ali ustaviti stroje? Morda si kdo, ki že dolgo sedi na položaju, misli, da ljudje teh stvari ne razumejo, svojo zmoto bi hitro spregledal, če bi se kdaj odpravil v delavnice. Kar nekaj delavnic, kjer so izbruhnili štrajki, sem že videla, kjer so imeli na stenah nalepljene časopisne članke, ne le iz našega, temveč vsega jugoslovanskega časopisja.

Prav zadnji štrajki so pokazali, da delavci ne kriče le zaradi plač, da so siti neučinkovitih poskusov, kako bi se izvlekli iz gospodarske krize, da se boje, če ne bo še slabše. Drugače povedano, bo šele popoln gospodarski krah sprostil ozdraviljujoče spremembe.

Zdrave spremembe, ki bodo pognale gospodarski razvoj in rast, so seveda neobhodno potrebne. Kajti, nič ne bo pomagalo, če časnikarji novejso vtaknemo glavo v pesek, če (gospodarski) politiki s prerazdelitvami skušajo zdravje enakomerno porazdeliti. Vse manj ga je, zato nezadovoljstvu poka srajca po vseh šivih. Uravnilovka pač ne deluje simetrično, prvim jemlje več, kot bi drugim dajala, naše težave matematično razlagajo ekonomisti. Matematika pa je seveda eksaktna veda, račun se izide ali pa ne, druge možnosti ni.

Matematiko pa seveda delavci dobro poznajo, ko na kupčke prekladajo zaslužek in je teh kupčkov vse manj. Kaj jim torej reči, ko se račun ne izide in tudi višja matematika ne da pravega odgovora.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Največ mleka popijejo Norvežani

Po svetu ljudje različno radi pijejo mleko. Tako naprimer vsak Američan popije letno nekaj več kot sto litrov mleka, v Sovjetski zvezi, ki je vodilna svetovna proizvajalka mleka, pa prebivalci v povprečju popijejo okrog devadeset litrov mleka letno. V državah EGS najmanj mleka popijejo v ZR Nemčiji, kjer je povprečje 58 litrov na osebo, največ pa na Irskem, ki vodi s 173 litri na osebo. Izven EGS je na prvem mestu Norveška, kjer računajo, da bodo prebivalci prihodnje leto popili v povprečju več kot 200 litrov mleka. Najmanjšo porabo mleka imajo azijske države, saj je povprečje popitega mleka na prebivalca letno le okrog tri litre. Upamo, da se jim glede na stimulacijo kmetov za pridelovanje mleka, ne bomo prehitro približali.

Jugoslovani vedno več potujemo v tujino

Po podatkih zveznega sekretariata za notranje zadeve je v desetih mesecih letošnjega leta potovalo v tujino kar 17 milijonov naših občanov, kar je za 14,6 odstotka več kot lani v enakem času. Po večalo se je število tujcev, ki so prišli v Jugoslavijo, vendar le za 4,5 odstotka. To pa pomeni, da je v prvih desetih mesecih letošnjega leta prišlo k nam 23,6 milijona tujcev.

Le dubrovniška Villa pred blejskimi Toplicami

V anketi Jugotoursa London so turisti, ki so bili letos v Jugoslaviji, izbrali kot najboljšega dubrovniški hotel Villa Dubrovnik. Takoj za njim je bil gostom najbolj všeč blejski hotel Toplice, visoko pa sta se uvrstila tudi bovška hotela Alp in Kanin.

V. S.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

V Telematiki in Tekstilindusu ukinili tozde

Kranj, 18. decembra — V dveh kranjskih delovnih kolektivih so minule dni odločali o samoupravni reorganizaciji. V Iskri Telematiki so imeli referendum v torek, 15. decembra, glasovalo je 92 odstotkov delavcev, po posameznih tozidih pa jih je 65 do 81 odstotkov glasovalo za ukinitve tozdov. V Tekstilindusu so imeli referendum v četrtek, 17. decembra, udeležilo se ga je 91 odstotkov delavcev, za ukinitve tozdov jih je glasovalo 79 odstotkov. Telematika in Tekstilindus bosta torej v novo leto vstopila kot enoviti delovni organizaciji.

Lesa komaj za sproti

Škofja Loka, decembra — V škofjeloškem Gradisu žaganje lesa predstavlja tretjino proizvodnih zmogljivosti, ker jim odkup in razred hlodovine prinaša izgubo. S 1. novembrom so ukinili eno izmed ter zaloge skrbili na minimum. Če kje, potem se prav pri njih boje ostre zime, saj so gozdovi takrat nedostopni in v primeru večjega naročila se utegne zgoditi, da bodo ostali brez surovin. Serijskih naročil pa jim čedalje bolj primanjkuje, pred časom so skupaj s sosednjo Jelovico odprnili v ZDA najprej pet, novembra pa še 10 montažnih hiš, zdaj pričakujejo, da bo kmalu sklenjena pogodba za novih 36 podobnih objektov.

Poslovno leto naj bi končali brez nepokrite izgube

Navkljub podražitvi bo rezultat mršav

Ljubljana, dec. — Navkljub izdatni podražitvi v slovenskem elektrogospodarstvu pravijo, da bo primanjkljaj koncem leta znašal 100 milijard dinarjev, spet bodo uporabili amortizacijo in investicijska sredstva.

Izguba v slovenskem elektrogospodarstvu je po devetih mesecih znašala 45,8 milijard dinarjev, če prištejemo še izgubo rudnika lignita Velenje (17,2 milijardi dinarjev) in rudnikov rjavega premoga (11,6 milijard dinarjev), je skupna izguba znašala 74,6 milijard dinarjev.

Po zadnji, 69,4 odstotni podražitvi elektrike, v elektrogospodarstvu računajo, da bo skupni prihodek koncem leta znašal 394,5 milijard dinarjev, stroški poslovanja pa so ocenjeni na 495 milijard dinarjev. Primanjkljaj naj bi torej znašal okrogli 100 milijard dinarjev, vendar pa nameravajo poslovno leto končati brez nepokrite izgube. Tako kot že večkrat naj bi poslegli v amortizacijska sredstva in uporabili združena investicijska sredstva.

Po Bukovščici še Bukovica — Na podlagi referendumskega programa v škofjeloški občini urejajo šolski objekti. V krajevni skupnosti Bukovica—Bukovščica v Seliški dolini, kjer so pred nedavnimi slavnimi krajevnimi prazniki, so z zadovoljstvom ugotavljali, da je podružnična šola na Bukovščici iz tega programa že obnovljena. Zdaj pa že težko čakajo, da bo podobno 1989. leta prišla na vrsto tudi šola na Bukovici. —A. Ž.

40 odstotkov sredstev naj bi dalo gospodarstvo

V Stražišču bodo postavili telefonsko centralo

Kranj, decembra — Tudi v Stražišču pri Kranju primanjkuje telefonskih priključkov, zanje pa morajo najprej postaviti telefonsko centralo. Stavba že stoji, sklenjena je pogodba o dobavi opreme, 430 milijonov dinarjev naj bi primaknilo kranjsko gospodarstvo.

Kranjski izvršni svet je pred kratkim pozval kranjsko gospodarstvo, naj denarno podpre rajonske avtomatske telefonske centrale in postavili zgradbo. Oprema je naročena, deloma tudi že plačana. Lani in letos je sis za PTT promet zagotovil 113 milijonov dinarjev, 223,5 milijonov dinarjev pa so zagotovili iz občinskih sredstev, ki se po posebnem sporazumu združujejo v občini za uresničevanje nalog splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite in so namenjena razvoju telefonskega omrežja.

Celotna naložba je ocenjena na 1.073 milijonov dinarjev, deloma je že uresničena, saj so v preteklih letih že pridobili zemljišče in postavili zgradbo. Oprema je naročena, deloma tudi že plačana. Lani in letos je sis za PTT promet zagotovil 113 milijonov dinarjev, 223,5 milijonov dinarjev pa so zagotovili iz občinskih sredstev, ki se po posebnem sporazumu združujejo v občini za uresničevanje nalog splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite in so namenjena razvoju telefonskega omrežja.

V območju telefonske centrale v Stražišču spadajo naselja: Gorenja Sava, Stražišče, Jošt, Čepulje, Zgornje, Srednje in Spodnje Bitnje in Žabnica. V teh naseljih je zdaj 730 telefonskih priključkov, kar pomeni, da jih pride 10 na sto prebivalcev. Povprečje v kranjski občini pa je 20 telefonskih priključkov na osto prebivalcev in v Stražišču jih imajo torej polovico manj kot drugod.

DOPISNIKI SPOROČAJO

OBISK IZ BUJ

Jošt Rolc iz Radovljice piše, da se je minuli teden v torek in sredo mudila na obisku v radovljiski občini mladinska delegacija iz prijateljske občine Buje. Med srečanjem s predstavniki mladine radovljiske občine so se pogovarjali predvsem o možnostih in oblikah za nadaljnje sodelovanje. Omenili so izmenjavo dopustovanj mladih in sicer pozimi mladincev iz Buj v Radovljico, poleti pa radovljiskih mladincev v Umag. Ocenili so tudi izkušnje na mladinski delovni akciji Bujština. Mladinci iz Buj so obiskali tudi Almiro in si ogledali nekatere zgodovinske zanimivosti mesta.

OBČNI ZBOR AMD

V Avto moto društvo Podnart so včlanjeni lastniki motornih vozil iz vseh krajevnih skupnosti Lipniške doline piše **Ciril Rozman**. Na zadnji seji je upravni odbor Avto moto društva sklenil, da bodo učencem osnovne šole Stane Žagar v Lipnici dali naročilnico za nakup kolesa. Odobrili pa so jim tudi 50 tisoč dinarjev pomoči. V soboto, 19. decembra, pa je imelo Avto moto društvo Podnart programsko in volilno konferenco.

Denar za nakup gozdov

Ciril Rozman tudi piše, da je izvršni odbor sisa za gozdarstvo gozdnogospodarskega območja Bled za občini Jesenice in Radovljica na zadnji seji ta mesec ugodno rešil tri prošnje graditeljem za manjše posege v gozdni prostor in odobril nekaj denarja za nakup gozdov od zasebnikov. Zaradi pošodb lubadarja so sprejeli tudi spremenjeni načrt gojitvenih del za letos. Odbor se je tudi strinjal s spremembo gozdnogospodarskega načrta na območju jeseniške občine.

TELEFONI V KOVORJU KOVORJU

Oglasil se je tudi dopisnik **Drago Papler**. Piše, da so v Kovorju prvo telefonsko akcijo pričeli že leta 1982. Takrat je v akciji sodelovalo 126 naročnikov. Ker pa so bile možnosti v telefonski centrali omejene, je potem telefon zazvonil le 85 naročnikom, medtem ko 41 naročnikov že pet let čaka na izgradnjo sekundarnega razvodnega omrežja in na priključitev, ki bo mogoča po priključitvi avtomatske telefonske centrale v Križah. Centrala bo vključena prihodnje leto, hkrati pa zdaj 86 Kovorjanov tudi sodeluje v skupni akciji štirih krajevnih skupnosti (Pristava, Križeh, Senično in Kovor) za financiranje osnovne kabelske mreže. Pripravljajo pa se tudi že na gradnjo sekundarnega oziroma razvodnega omrežja. Gradil ga bo najugodnejši ponudnik Rajko Benedik iz Kranja. Glede na to, da je izbrani izvajalec znan po tem, da dosledno spoštuje dogovorjene izvedbene roke, lahko pričakujejo, da bodo telefoni zazvonili prihodnje leto do krajevnega praznika.

SVETILKE SPOMINJAJO NA PRETEKLOST

Drago Papler tudi piše, da so v Trziču v okviru urejanja pročelij hiš oziroma revitalizacije starega dela mesta začeli tudi načrtno urejati javno razsvetljavo. Tako so delavci Elektro Kranj že na Trgu svobode in na Partizanski cesti namestili dvajset posebnih bakrenih svetilk, ki jih je po načrtu in na zahtevo Zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine Kranj izdelal klepar Grašič iz Kranja. Svetilke so takšne kot nekdaj v Trziču, le da v njih svetijo živosrebrne električne žarnice. Za zdaj bodo namestili 27 takšnih svetilk. Urejanje financira samoupravna stanovska skupnost Trzič.

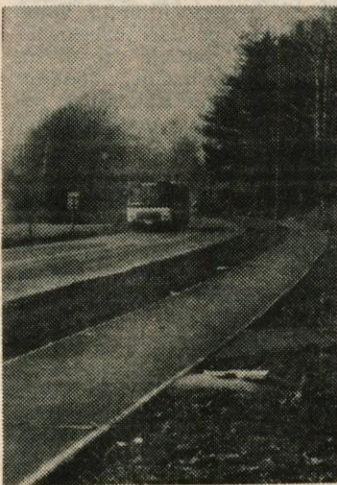
SKRB ZA POŽARNO VARNOST

Na budnejšo in povečano skrb za požarno varnost nas v pismu opozarja **Ivan Petrič**, ki tudi sicer najraje piše o gasilstvu. Pravi, da bodo doma vsa gasilska društva to zimo posvetila še posebno skrb požarni varnosti, saj zaradi ogrevanja in slabih dimnih tuljav posebno na podeželju v tem času rado prihaja do požarov. Za vse pa naj velja nasvet, naj bodo vnetljivi predmeti v stanovanjih na varni razdalji od peči. Razen povečane skrbi za varstvo pred požari, gasilska društva pripravljajo na občne zbornice oziroma na oceno letošnjega dela. O tem bodo razpravljali januarja in februarja prihodnje leto.

Skupno praznovanje krajevnih skupnosti mesta Škofje Loke

Denar je treba obračati

Škofja Loka, 21. decembra — Krajevne skupnosti mesta Škofje Loke, kjer danes živi okrog 17 tisoč prebivalcev, in sicer na območju krajevnih skupnosti Kamnitnik, Trata, Stara Loka-Podlubnik in Škofja Loka-mesto, se vsako leto, 21. decembra, na krajevni praznik, spominjajo osvoboditve zapornikov iz škofjeloških zaporov. Skupna svečanost je bila tudi nocoj (ponedeljek) v Loškem gledališču v Škofji Loki na Spodnjem trgu, kjer je kulturni program pripravilo šolsko kulturno društvo šole Petra Kavčiča. Na svečanosti pa so podelili tudi priznanja krajevnih skupnosti.

Za štiri krajevne skupnosti na območju mesta Škofje Loke pa že nekaj časa ni značilno le skupno praznovanje. Tudi pri razreševanju posameznih problemov ali pa različnih nalog, na društvenem in družbenem področju pogosto tesno sodelujejo. Vsaka krajevna skupnost ima sicer svojo skupščino in svet, svoj program, organizacije in društva, vendar se za vsa večja pomembnejša dela skupno dogovarjajo. Prav nekatere večje in zahtevnejše akcije so jih spodbudile k takšni organiziranosti. Imajo namreč koordinacijski odbor predsednikov svetov krajevnih skupnosti. Vsako leto pa odbor vodi predsednik sveta iz druge krajevnega skupnosti. Letos je to predsednik sveta krajevnega skupnosti Kamnitnik Milan Kepa, krajevna skupnost Kamnitnik pa je bila tudi letos organizator krajevnega praznovanja.

Pri uresničevanju srednjoročnih programov krajevnih skupnosti do leta 1990 na območju

mesta Škofje Loke je bila že nekajkrat potrjena pravilnost odločitve, da se za celotno območje ustanovi tudi koordinacijski odbor predsednikov svetov,« je povedal predsednik letošnjega koordinacijskega odbora in predsednik sveta krajevnega skupnosti Kamnitnik Milan Kepa. »Le na ta način smo namreč v današnjih težkih gospodarskih in družbenih razmerah največkrat kos zahtevnejšim programom, ki pravzaprav pomenijo veliko ne le eni, marveč vsem štirim krajevnim skupnostim v Škofji Loki. Gre namreč za to, da smo se dogovorili, da 65 odstotkov vsega denarja, ki ga krajevne skupnosti dobijo za uresničevanje svojih programov, zadržujemo za večja dela, za katera se naprej dogovorimo. To pa je v teh časih največkrat edini izhod, da lahko kaj naredimo. Če bi namreč vsaka krajevna skupnost sama zbirala denar za neko večjo akcijo, bi to

trajalo štiri, pet let, da bi zbrali dovolj denarja. Z združenimi sredstvi pa takšna dela največkrat končamo v enem letu. Denar je pač v teh inflacijskih časih treba čim hitreje obračati.« Vse štiri krajevne skupnosti zdaj že lahko pokažejo prve rezultate tovrstne organiziranosti in takšnega načina združevanja denarja. Tako se na primer z združenim denarjem že zgradili pločnik od hotela do bencinske črpalke v Škofji Loki. Letos so na podoben način zgradili most Sipca v Podlubniku, katerega projekt je bil prej v programih od 1978. leta. Še večji uspeh je izgradnja in ureditev stopnic med Spodnjim in Zgornjim trgom. In ne nazadnje je trenutno do prve faze že zgrajeno parkirišče za avtobuse in osebne avtomobile pod SGP Tehnikom v Škofji Loki. Po vseh pogovorih, razmišljanjih in zapletih so se tudi te naloge lotili skupaj. Prihodnje leto bodo parkirišče še asfaltirali, potem pa imajo v programu v nadaljevanju parkirišča urediti tudi vrtnarijo oziroma park s klopami.

»Z dosedanjimi deli pri urejanju parkirišča smo zadovoljni. Ko bo dokončno urejeno, s parkom v nadaljevanju, bo to sestavni del javnih parkirišč in avtobusne postaje v Škofji Loki. Ne bomo pa dovolili, da bi na njem parkirali tovornjaki,« pravi Milan Kepa.

»V prihodnje, še v tem srednjoročnem obdobju pa se nameravamo na ta način lotiti tudi uresničevanja idejnega projekta o urejanju prometnic od Podna do Trate. Na tem odseku je zdaj precejšen nered kar zadeva pešce, kolesarje oziroma promet v celoti. Projekt bomo seveda potem uresničevali postopoma, začeli pa bomo najbrž na najbolj

Milan Kepa, predsednik koordinacijskega odbora

kritičnih odsekih. V širši program skupnih akcij, ki jih bo nedvomno obravnaval in usklajeval koordinacijski odbor, sta tudi še obnova Doma Partizana in Grajskega zidu v Škofji Loki. Skupni program in koordinacijski odbor nas torej kar lepo povezuje; in to ne le pri večjih komunalnih delih, marveč tudi na drugih področjih. Usklajeno se na primer dogovarjamo tudi o zimski službi, proslavah in različnih prireditvah.«

Kaj pa krajevna skupnost Kamnitnik, ki je letos nosilec praznovanja? Kar zadeva društveno in družbeno življenje je v tej krajevni skupnosti dokaj živahno. Največja težava, s katero se trenutno spopadajo, pa je ureditev tržnice. Na tem in še nekaterih drugih področjih, tako vsaj pravijo, bo treba čimprej razrešiti vprašanja, ki se po eni strani tičejo krajevnih skupnosti in posamezne občinske organe, po drugi strani pa komunalne organizacije. Zares nesmisleno bi bilo, da bi prihajalo do težav in razhajanj pri tovrstnih vprašanjih, ko pa recimo po drugi strani uspešno, z dobro skupno organiziranostjo in sodelovanjem, razrešujemo pomembne skupne projekte.

A. Žalar

Protestna izjava

Radovljica — Na programsko volilni seji občinske organizacije Socialistične zveze Radovljica so delegati razpravljali tudi o stanju, kakršnega je povzročila raznarodovalna politika vodilnih nemškonalcionalnih strank, zlasti po predlogu novega pedagoškega modela, ki ločuje slovenske otroke od otrok večinskega naroda na avstrijskem Koroškem. V protestni izjavi so delegati občinske konference SZDL odločno obsodili takšno diskriminatorno početje in pritiske na slovensko narodno skupnost. Hkrati so izrazili tudi vsestransko moralno podporo in solidarnost s koroškimi rojaki v njihovem boju za svoje pravice. Protestno izjavo je občinska konferenca SZDL poslala v vednost Narodnemu svetu koroških Slovencev in Zvezi slovenskih organizacij v Celovcu.

J. R.

Poljanski otroci imajo svoj vrtec

Agata sprejela 39 malčkov

Poljane, 19. decembra — Letošnji kranjski praznik je bil za poljanske otroke tudi dan, ko so uradno dobili svoj vrtec. Uradno zato, ker so del prostorov v poljanski osnovni šoli že 1. aprila uredili tudi za malčke. Septembra so začeli z rednim delom, v vrtec pa je trenutno v dveh skupinah 39 otrok med tretjim in sedmim letom. Zanje skrbita dve vzgojiteljici in dve varuhinji, otroci pa so na sobotni proslavi ob krajevnem prazniku s svojim nastopom pokazali, da so se v vrtec že marsikaj naučili in da se dobro počutijo. Nina Novak, vodja vrteca, je povedala, da o jasliščnem oddelku sicer zaradi pomanjkanja prostora še ne razmišljajo, vendar pa se zavedajo, da bi tudi takšen oddelk za starše pomenil veliko razbremenitev, saj sedaj ni jasliščnega oddelka od Zirov do Škofje Loke.

V prisrčnem sobotnem programu so nastopili malčki, učenci osnovne šole, nonet Blegoš, decet Kresnice in Boris Pintar z odlomki iz Visoške kronike. Kajti, kot so povedali na proslavi, pri imenu vrteca se niso mogli izogniti rojaku Ivanu Tavčarju in so ga poimenovali po junakinji Agati. V prostorih šole so odprli tudi razstavo Franceta Slane.

Po sobotnem pohodu Po poteh Poljanske vstaje in dopoldanski otvoritvi vrteca v Poljanah je bila v nedeljo v kulturnem domu v Poljanah proslava s kulturnim programom v počastitev krajevnega praznika. Ob tej priložnosti so podelili tudi priznanja krajevnih skupnosti, Franc Žagar iz Srednje vasi pa je dobil državno odlikovanje. Priznanja krajevnih skupnosti pa so dobili: Miloš Stanonik-Vinharje, Vinjo Bogataj-Srednja vas, Janko Frlic-Vinharje, Pavel Jesenko-Kremenik in Sonja ter Bojan Polenšek-Predmost.

V. S. — A. Ž.

Namesto odlagalnih jam pašnik za ovce — Silna mehanizacija je prejšnji petek, 11. decembra, rila ob poti od Kroke proti Kamni Gorici, pri odcepu za Zgornjo Dobravo. Na prostrano zemljišče ob potoku Lipnice, ki je dolga leta kazalo le vrtače in kamor so nekaj let vozili odpadni material iz Plamena in od drugod, so zdaj delavci Gradbenega podjetja Radovljica navozili peska in zemlje, vse skupaj zravnavali tako, da je tu nastala lepo urejena ravnica. Kot pravi predsednik komunalnega odbora KS Srednje Dobrava Alojz Vidic, bodo zdaj zasejali travo in že prihodnje leto bo tu urejen pašnik za ovce iz okolice, ki jih pase Karlo Rajhard. Hkrati so uredili in utrdili tudi odcep proti Zg. Dobravi, ki ga bodo spomladi še asfaltirali. — Foto: D. Dolenc

PISALISTE NAM

Še enkrat: Plačilo za nedelo

»Pod pritožno knjigo prošim ste 8. decembra objavili pritožbo Jožeta Knaflja iz Doslovč. Sprašuje, zakaj mora plačevati vsaka dva meseca, hkrati pa pravi, da že več let ni bilo dimnikarja, da so sami ometali in da je vse v redu.

Naj pojasnim, da je po zakonu o dimnikarski službi dimnikar dolžan pregledati in čistiti dimovodne, kurilne in prežračevalne naprave v skladu s pravilnikom o rokih, načinu čiščenja in pregledovanja. Jeseniški občinski odlok iz maja 1977. leta pravi, da je kurilne naprave na trda goriva, dimovode in dimnike v zasebnih gospodinjstvih treba čistiti v kurilni sezoni od 1. oktobra do 31. maja enkrat v dveh mesecih.

To pomeni, da moram stranke redno obiskovati. Vsaka stranka je tudi dolžna dovoliti pregled tistih naprav, ki jih uporablja in jih mora po potrebi potem tudi očistiti. Če pa čiščenje ni potrebno, mora stranka plačati celotem znesek čiščenja enega kurilšča, ne glede na to, koliko naprav uporablja. Eno kurilšče pomeni en dimnik, kanal, kurilno napravo in iztočnico. Pravilnik oziroma ta navodila ima vsak dimnikar tudi vedno s seboj.

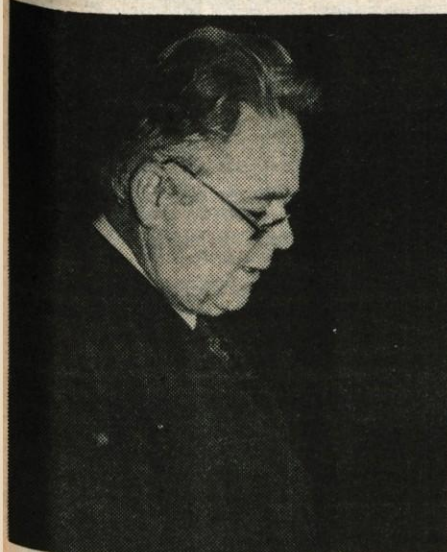
Da sem se oglasil pri Jožetu Knaflju, je zapisano v kontrolni knjigi, potrdilo o vplatu pa je podpisala Knafljeva žena. Svetujem strankam, da si ne delajo po nepotrebnem stroškov z iskanjem pojasnil in informacij, saj se z vsem lahko seznanijo pri meni.

Dimnikarstvo
Gerič Stanko
Zirovnica 56

Proslava 40-letnice Gorenjskega glasa

VEČJA TEŽA GOVORJENI IN PISANI BESEDI

Kranj — Na slovesni proslavi je slavnostni govornik Vladimir Kavčič, predsednik republiškega komiteja za kulturo, orisal čas, v katerem je nastajal naš časopis, še posebej pa se je ustavil pri vzrokih, zaradi katerih danes doživljamo globoko ekonomsko in družbeno krizo. Njegov govor objavljamo v skrajšani obliki.

gospodarjenja, ali tisti, ki sistem, kolikor ga je in — kakršen pač je, naravnost spodkopavajo, še naprej ostajajo državotvorni in sestavni del sistema, ki naj nas popelje iz krize.

V nadaljevanju svojega govora je Vladimir Kavčič dejal: »V takšnih razmerah je težko napovedati skorajšen izhod iz krize. Ob nakopičenih in nerazrešenih problemih je jasno, da ne bomo mogli napredovati kot v najbolj plodnih letih našega razvoja. Nasprotno, soočiti se moramo z dejstvom, da bomo še naprej nazadovali, da v prihodnjem letu ni pričakovati niti takšne rasti družbenega proizvoda, kot je letošnja. Prestrukturiranje in pregrupiranje gospodarskega in vsega družbenega življenja bo žal potekalo na dosti nižji ravni, kot bi si to želeli. Med drugim tudi zato, ker je očitno, da nas dobri sklepi in pametna spoznanja ne zmorejo preusmeriti, ampak je tega zmožna le nuja.

Ze zdaj smo marsikje priča upadanju osebnega dohodka, ta trend bo v prihodnjem letu še občutnejši oziroma bomo letošnji dohodek zadržali le z največjimi napori in ob srečnih okoliščinah, ob ustreznih sistemskih rešitvah, o katerih imamo vizijo, ne pa še dovolj realnih možnosti, da bi jih uveljavili. Ze zdaj se soočamo s težavami v družbenih dejavnostih, zdravstvu, šolstvu, kulturi in tele-ski kulturi. Znani so problemi s pokojninskim zavarovanjem.

»Brez navedenih problemov so že sicer v tem letu stroški za družbene dejavnosti dosegli takšen delež v družbenem proizvodu, kot ga niso še nikoli doslej in ki ga ne bi prenesle niti razvitejšje družbe. Soočiti se bomo morali z večjo odgovornostjo posameznikov in delovnih kolektivov za stanje v teh dejavnostih, njihove pravice in raven razpoložljivih uslug na teh področjih bo v prihodnje bolj odvisen od osebnega deleža njihovih uporabnikov.

Ob vsem tem ne moremo sprejeti pavšalnih omejitev družbenih dejavnosti na podlagi nekih zveznih povprečkov, ki ne upoštevajo naše relativne majhnosti in naših avtentičnih potreb, ki jih imamo kot relativno razvitejša, produktivnejša in gospodarsko še vedno nekoliko uspešnejša družbena skupnost in kot samostojna nacionalna kultura, ki svoje duhovne in civilizacijske identitete ne more brez konca in brez omejitev polagati na oltar slabe organizacije in nizke produktivnosti drugih.

V uresničevanju svoje nacionalne in socialne suverenosti mora republika Slovenija imeti pravico, ki ji je sicer zagotovljena z ustavo, da dejansko sama določa pogoje za življenjski obstoj in razvoj potrebnih družbenih dejavnosti. V pogojih razvitosti, kot so naši, so tudi izobraževa-

nje na vseh stopnjah, znanost, kultura v najširšem smislu produktivna družbena moč, ki pogojuje napredek na vseh področjih družbenega življenja. Takšen napredek pa je, ne da bi bilo treba posebej dokazovati, v interesu vse naše družbene skupnosti, celo Jugoslavije.

V nadaljevanju je Vladimir Kavčič dejal, da bo moralo preteči še precej časa in družbena kriza bo morala zdrsniti še za kakšno stopnjo nižje, da bomo vsi doumeli, kako je za prihodnji razvoj treba omogočiti napredek tudi bolj razvitim.

»V takšnih razmerah ni lahko biti slavnostni govornik,« je ob zaključku svojega govora dejal Vladimir Kavčič, kajti to, kar lahko poveš, če si nočeš zakrivati oči pred dejstvi, ne zveni preveč slavnostno. Odrpoto se moramo soočiti z vsemi nastalimi problemi in se spoprijeti z že obstoječimi in s prihajajočimi težavami. Zavedati bi se morali tudi svoje osebne odgovornosti za vse, kar se dogaja okrog nas, zavedati bi se morali, da je in da bo potreben še večji osebni delež pa tudi žrtve, da bi probleme naše skupnosti uredili do tiste mere, ki jo zmoremo, ki smo jo že spoznali kot pravo usmeritev za prihodnost. Zavestno se bomo morali odločiti tudi za žrtve, za nižji osebni standard, da bi uredili tisto, kar je najbolj nujno za skupnost; vendar pa vselej z jasno zavestjo in z jasnim kriterijem, da gre za višjo kvaliteto življenja, za takšno kvaliteto, ki bo na tem geografskem in kulturnem prostoru zagotavljala srečno in z naravo usklajeno življenje nas samih in naših potomcev, v družbi svobodnih in enakopravnih narodov in kultur.

»Tako kot je bil naš Glas, današnji slavljencec, spremljevalec našega dosedanjega razvoja, glasnik naših težav in naših načrtov, tak naj bo tudi v prihodnje. Hvaležni smo tistim, ki so mu dajali življenje doslej, vanj so vložili svoje najboljše življenjske moči. Dosežena stopnja družbenega razvoja, dosežena stopnja politične in splošnočloveške zrelosti naj bo spodbuda tistim, ki bodo v njem sodelovali v prihodnje. Zaželimo jim, da bi zmogli dovoljšnjo mero osebnega pogauma in moralne integritete tudi tedaj, ko bodo pod pritiskom posameznikov, organiziranih skupin ali celo dejavnikov, ki se skrivajo za tako imenovanim splošnim družbenim interesom. Prepričani moramo biti in delovati moramo za to, da se bo naša družba kot celota razvijala na demokratičnih osnovah, da bo znala spoštovati osebnost in interese posameznikov in jih oblikovati v višje oblike družbenega sožitja.

V takšni demokratični prihodnosti naj ima govornica in pisana beseda večjo vlogo in večjo težo, kot jo ima v sedanjih razmerah. Seveda pa tudi večjo odgovornost.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V galeriji mestne hiše je na ogled razstava fotografij mojstra Efiap Tihomira Pinterja. V Mali galeriji je na ogled prodajna razstava del slikarjev in kiparjev članov Likovnega društva Kranj. V Stebrišni dvorani je na ogled prva pregledna razstava izdelkov gorenjskih zlatarjev.

V časopisni čitalnici Osrednje knjižnice Kranj, v Tavčarjevi 41, bo danes, v torek, ob 18. uri pogovor s prof. dr. Janezom Rotarjem ob 200-letnici rojstva Vuka Stefanovića Karadžića.

V Iskri Telematiki je na ogled razstava akvarelov Borisa Struklja. V Carniumu, Mladinskem kulturnem centru, Delavski dom, vhod 6, je danes, v torek, ob 19.30 večer strganih strun — Festival akustične glasbe. Jutri, v sredo, vrtijo v kinu nekaj več ob 18. in 20. uri grško komedijo Nikoli v nedeljo (režija Jules Dassin, igra Melina Mercuri); v četrtek, 24. decembra ob 19. uri je na sporedu drugi del potpisnega predavanja Pogled na Kitajsko 1987 (Pavlin, Pogačnik, Tušak).

JESENICE — V razstavnem salonu Dolik je še danes in jutri odprta skupinska razstava likovnih del članov likovne sekcije Relik Trbovlje.

BEGUNJE — V dvorani Psihiatrične bolnišnice Begunje bo danes, v torek, ob 18. uri s koledniškimi pesmimi nastopil Mladinski pevski zbor RTV Ljubljana in harfistka Rada Kosi pod vodstvom dirigenta Matevža Fabjana. RADOVLJICA — V Sivčevi hiši je odprta novoletna prodajna razstava likovnih del. V galeriji Kamen razstavlja akad. slikar Franc Novinc.

SKOFJA LOKA — V galeriji Ivana Groharja je odprta razstava del akad. slikarja Andreja Jemca.

V galeriji AG v Dolenčevi hiši, Stara loka 2, je na ogled prodajna razstava dekorativne in umetniške keramike Darje in Roka Součka ter Aljoše Sotler.

Zbirke Loškega muzeja so odprte samo ob sobotah in nedeljah ob 9. do 17. ure.

V galeriji ZKO — Knjižnica razstavlja Milan Kralj. V knjižnici Ivana Tavčarja danes ob 17. uri vodi uro povlečje Ana Florjančič. Jutri, v sredo, ob 18. uri predava Boštjan Kukec ob diapozitivih o Himalaji 87.

Tradicionalni novoletni koncert

PIHALNI ORKESTER KRANJ Z NOVIMI SKLADBAMI

Kranj — Jutri, v sredo, ob 20.15 bo v kinu Center Kranj priredil tradicionalni novoletni koncert kranjski Pihalni orkester.

Potem ko je že vse kazalo, da kranjskega Pihalnega orkestra ne bo več — zaradi različnih, tudi finančnih, problemov, pa se je orkester znova obnovil, pridno vadil zadnje mesece in tudi nastopal. Letos so kranjski godbeniki pod vodstvom dirigenta Branka Markiča nastopili na okoli 150 prireditvah.

Z novoletnim koncertom, ki ga prirejajo zdaj že peto leto zapored, se pripravljajo na jubilejno 90-letnico obstoja orkestra, kar bodo seveda še posebej slovesno in delovno proslavili. Za jutrišnji koncert so pripravili dvanajst skladb z dodatki. Program obsega vse vrste glasbe — od uvertur, valčkov do popularnih modernih skladb. Izbirali so med Straussom, von Suppejem, Parmo pa vse do priredb Beatlesov, vmes pa seveda ne bo manjkalo tudi solističnih nastopov. Koncert kranjskega Pihalnega orkestra bo prav primeren uvod v novoletno razpoloženje, sicer pa bo koncert obiskal tudi dedek Mrz. Prireditve bo vodil Janez Dolinar.

D. Papler

Skofja Loka, 17. decembra — V počastitev občinskega praznika so v Osnovni šoli Cvetka Golarja na Trati odprli zanimivo razstavo, na kateri se predstavljajo kar šest umetnikov. Vsi so na podiplomskem študiju na grafični specialki Akademije za likovno umetnost v Ljubljani, izpolnjujejo pa se v grafičnih tehnikah. Marjan Prevodnik, domačin, je na razstavo povabil še Armindo La Fuente iz Španije, Arati Reddy — Devin, ki je končala študij na londonskem College of Printing, Ivano Mijatović iz Vojvodine in Marijo Starič, ki je končala Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani. Poleg umetnikov so se v kulturnem programu predstavili člani Komornega pevskega zbora Loka in violončelist Miloš Mlejnik. — V. Stanovnik — Foto: G. Šinik

Ob razstavah na traški osnovni šoli

UMETNIKI RADI PRIHAJAJO K NAM

Skofja Loka, 18. decembra — Občinski praznik, prvi maj, dan žena, kulturni in drugi prazniki, so dnevi, ki jih na Osnovni šoli Cvetka Golarja na Trati, zadnjih pet let proslavljajo s pripravami likovnih razstav. Tako so se učencem, učiteljem, staršem in kragonom v teh petih letih predstavljali umetniki: Ivo Šubic, Tone Ljondec, Peter Jovanovič, France Slana, Franc Novinc, Miran Pavlovec, Draguš Kalan, Edi Sever in številni drugi umetniki.

Prejšnji teden so na traški osnovni šoli spet odprli novo razstavo. Otroci, učitelji, krajanji in umetniki, ki so se zbrali na prireditvi, so dokaz, da je lahko tudi osnovna šola v kraju prostor, kjer se vedno dogaja kaj zanimivega. Ivan Kriznar, ravnatelj šole pa pravi: »Pred leti smo na šoli zaposlili mlade likovne pedagoge, ki so imeli veliko smisla za delo z otroki, pa tudi željo, da pripravljamo razstave. Stene v šoli so bile prazne, pogosto popackane. Ko smo pred petimi leti začeli pripravljati razstave, smo ugotovili, da je med učenci, učitelji in starši veliko zanimanja zanje, da so stene naenkrat postale nedotaknjene, da tudi umetniki radi razstavljajo pri nas. Moram povedati, da je vsa leta le en umetnik rekel, da ne bi razstavljaj. Vsi ostali so radi prišli, nekateri so povedali, da zelo radi razstavljajo v šoli.«

Brez zagnanosti pedagoških delavcev v šoli najbrž ne bi šlo, saj je za vsako razstavo potrebno veliko priprav. V šoli smo ustanovili šest člansko komisijo, ki skrbi za pripravo razstav, v začetku leta naredi program, razstave pa nato odpiramo ob pomembnejših praznikih in spominskih dnevih. Naši učenci se ob njih ne le učijo, temveč so pomembne tudi za vzgojo, za pravičen odnos do kulturnih dobrin, vedno pa pripravljamo tudi kulturne programe. Povezujemo se z drugimi šolami, z Akademijo za likovno umetnost. Moram tudi povedati, da je priprava takšnih razstav zelo poceni, navadno pa nam umetniki ob koncu razstave podarijo še katero svojih slik, ki nato krasijo našo šolo.

V. Stanovnik
Foto: G. Šinik

KONCERT OB DVAJSETLETNICI

Tržič — Jutri, v sredo, ob 19. uri bo v tržiški kinodvorani jubilejni koncert kvinteta bratov Zupan. V programu, ki obsega pevsko ustvarjalnost skozi različna obdobja in slovenske narodne pesmi, bodo predstavili 12 pesmi. Kvintet, ki si je v dveh desetletjih s širjenjem pevske kulture doma in tudi čez meje prislužil vrsto priznanj, bo tokrat prejel zlato Gallusovo značko, priznanje Zveze kulturnih organizacij Slovenije. V programu prireditve sodelujejo še Bratje Smrtnik iz Zelezne Kaple, ansambel Tretji človek, duet Jelka Končina, Dani Zupan in Marina Bohine.

D. Papler

Miha Kap, Severjev nagradjenec

GLEDALIŠČE — KOT SOL ŽIVLJENJA

Šentprimoz — Med letošnjimi nagradenci sklada Staneta Severja za igralske dosežke je tudi Miha Kap, amaterski igralec iz Zgornjih Žamanj v Podjuni.

Tudi po podelitvi nagrad je ostal v prvi vrsti. Le vse tisto, kar ponavadi nagradenci niti prav ne vedo, kam postaviti, potem ko je slovesnost mimo, je izročil svojim koroškim prijateljem, ki so ga pospremili v Skofjo Loko. V prvi vrsti je obsedel sam. Pa prav gotovo ne zato, da bi sebi podaljšal trenutke, ko je bil še z ostalimi tremi nagradenci sklada Staneta Severja v središču pozornosti. Hotel je le od blizu uživati v monologu Marjana Bačka, ki je sočno Levstikovo besedo o Martinu Krpanu predstavil občinstvu. Predstava, sicer poklicnega kolega ga je zanimala tem bolj, ker se je pred časom tudi na koroškem odru v Javorškovihih Manevrih, v katere je avtor vpletel tudi Krpana, tudi sam spoprijel s tem besedilom.

Miha Kap sicer še ni nastopil v monodrami. Vendar pa ga miha. Peter Militarov, režiser, pravi, da je tako dober igralec, da se lahko spoprime tudi s tem. Zanj je pripravila Ermdanovega Samomorilca.

vsem pobelila lase. Toda v doce-lah sinjih očeh ni sledu utrujenosti, ki jo marsikateremu prinesejo leta ali težko delo. Miha Kap pa nasprotno izžareva željo po vpijanju vsega, kar zadeva gledališče, kar se sliši kot korak po odrskih deskah, kar zveni lepo kot slovenska beseda.

»Na odrske deske sem stopil še kot otrok,« pravi Miha Kap. Takrat pač ni vedel, da bo dolga desetletja igranja na domačem odru v Šentprimozu v Podjuni dopolnil z odmevnimi nastopi v množičnih ljudskih igrah, ki jih zadnja leta pripravljajo koroški

Slovenci. Karničnik v Samorastnikih, Matija Gubec v Veliki Puntariji, Davorin v Miklovi Zali 87. Med drugimi vlogami, ki jih je odigral, kaže omeniti vlogo generala v drami Ustinova Komaj do srednjih vej, opažen je bil njegov nastop v slovenskem filmu Boj na požiralniku...

»Tako je to, niti sekunde ne bi hotel zamuditi, za noben hip, ki sem ga preživel na odru, mi ni žal. Ko pridem na vajo, mi je tako, kot bi prišel domov,« preprosto razlaga ta slovenski kmet, ki pa mu težko delo na njegovi kmetiji tik ob Klopinskem jezeru ni odvzelo mehke kretenje, kadar prestopi iz resničnega sveta v svet odrskih luči.

»Kaj vem, kaj je to, enostavno čutim, da moramo igrati,« razmišlja Miha Kap, pa vendar v sebi zadovoljen, da so njegove prve otroške izkušnje, kasnejše fantovske in zdajšnja zrela leta prinesla obilo radosti, obilo gledališkega, kar ne bi hotel ne menjati, ne zamuditi.

»Morda me je pa vlekle h gledališču, ker smo le tam lahko govorili slovensko, vse drugače je zvenela naša beseda z odra, poslušalci so nas sosedje, domačini, prihajali so od daleč, odhajali smo gostovat, tudi v Slovenijo. Nepozabne so bile predstave letos v Celju, ko so ljudje vztra-

jali kljub poznim uram in uživali v Miklovi Zali.

Zanj pravijo, da zna vse Prešernove pesmi na pamet. Skromen se brani, da prav vsega reče ne; toda med prijatelji ni treba dosti prositi, pa že zrecitira pesem. Zvečer, po težkem delu, navadno seže na polico, kjer ima Levstika, Prešerna, Jenka, Cankarja... Prebira verz, besedila, vse, kar so ti veliki slovenski možje nekoč zapisali, marsikatero slovensko besedo tudi zato, da bi ubranili vse, kar je slovenskega.

»Kadar sem na odru imam občutek, da stojim na braniku slovenske besede,« tako razmišlja Miha Kap, kmet iz Zgornjih Žamanj v Podjuni, eden tistih koroških Slovencev, ki mu nastopanje na gledaliških deskah pomeni več kot samo bogatenje svojega notranjega sveta. Brez njega tudi pevci domačega društva Vinko Poljanec le neradi zapojejo. Celu na podelitve Severjeve nagrade so nameravali priti v Skofjo Loko in se veseliti skupaj s Kapom, mu zapeti kar tam v gledališču in na sprejemu pri loškem županu. Pa je basist moral odpovedati. Nič zato, prav gotovo so Kapovo nagrado tudi v Šentprimozu kak dan ali dva kasneje dostojno proslavili.

L. M.

KOLIKO VEDO IN KAJ MISLIJO KRANJČANI O LASTNEM LOKALNEM RADIU

»VELIKA SRAMOTA ZA KRANJ JE,
DA NIMA SVOJEGA RADIA«KDO SE BOJI
MLADINSKEGA
RADIA?

Kranj — V začetku letošnjega leta se je v uredništvu kranjskega mladinskega glasila Naprej rodila zamisel o mladinskem lokalnem radiu. Pobudo je obravnavalo predsedstvo OK ZSMS in sprejelo sklep, da pripravi potrebna izhodišča in jih posreduje ostalim političnim institucijam v občini in regiji. Tako se je pobuda o lokalni radijski postaji (termin »Mladinski« se je očitno izgubila) konec prejšnjega tedna znašla na dnevnih redih sej predsedstva OK SZDL in medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko.

Kranj, mesto s skoraj 40.000 prebivalci, gospodarsko najmočnejša gorenjska občina, je še vedno brez lastnega informacijskega obveščevalnega sistema, ki bi lahko vsak dan učinkovito in kvalitetno obveščal občane o dogodkih predvsem lokalnega, pa tudi širšega družbenega značaja. To vrzel bi lahko zapolnil radio, medij, ki je v svetu najbolj razširjen in ljudem tudi najbolj dostopen. Tega so se zavedali tudi v predsedstvu OK ZSMS in so od začetne ideje prešli k izdelavi elaborata, ki vsebuje vse vidike (pravne, ekonomske, organizacijske, vsebinske, tehnične in kadrovske) formiranja in oblikovanja lokalne radijske postaje, oziroma Mladinskega radia. Tu se bo marsikdo vprašal, zakaj ravno Mladinski radio? V prvi vrsti gre tu za drugačen, mladosten pristop k temu mediju, kjer bodo mladi lahko dokazali, da so sposobni urejati in ustvarjati radijski program, ki bo temeljil na angažiranosti, kvaliteti, kritičnosti in predvsem na objektivnem poročanju, kar pa nam zagotavlja že dejstvo, da današnja mladina nima zgodovinskih, ideoloških in političnih obremenitev, ki so še kako pogoste v jugoslovanskem novinarstvu.

REVOLUCIJA ZAMENJALA
SVOBODO

smo napisali v Napreju ob širokih polemikah na Glasove Odrpe strani. Trg revolucije s socrealističnimi spomeniki naj bi dušil kranjsko mladino, kot je pisalo v majske mladinskih Odprtih straneh: naprej se je takrat spomnil na daljina leta, ko je bil na sedanjem trgu še Park svobode. Očitno se zgodovina in prostorska ureditev mesta Kranja hitro spreminjata, kajti jesenski Kranjčan (delegatsko glasilo SO Kranj) prinaša razveseljujočo novico o ponovnem spreminjanju Trga revolucije v Park svobode. Mar ob tem lahko zapišemo, da svoboda ponovno dobiva svoje mesto ob revoluciji. (PS)

SISTEM IN TIPIKA MESTNIH PARKOV

Mestni parki so prav tako kot ulice in trgi primarni in anoviti mestni prostori. Zaradi svoje zdravstveno-higijenske in rekreacijske funkcije so še toliko pomembnejši. Obravnavamo jih na enak način kot so obravnavani ostali gradnji deli mesta.

je tipični mestni park z negovanjem zelenja (klasične baročne manire). Sedenje stane se bo prenovilo tako, da bo park dobil več zelene namene. Izkazovanje površine v kateri se bodo adekvatno vključile skulpture. Sedenje dreves se bo zlagoma, po naravni obnovi urejalo na parkovno reguliran način v smislu opazne parkovne mase. Obdobje parkovnega prostora bo zamenjano z novo stavbo severno od Gimnazije in pridojem Globusa. Ekstremna palača Gimnazije in adaptirani Delavski dom, ki naj bi dobil novi na parkovno stru orientirani portal sta glavna objekta, ki bošta odražala neposredni odnos do parkovnega prostora.

Terasni park (novi) Se oblikuje med novim objektom severno od Gimnazije in bodočo avtobusno postajo pred Bežkovo vilo. Gre za tipko negovanega mestnega parka pozne baročne in klasične tradicije z arhitekturno oblikovanimi elementi ter negovanimi hortikulturnimi obdelavami (terasi prehodni stopnišč, ramp, balustrad, svetil kot arhitekturnih elementov, stebrov ipd.). V funkcionalnem smislu predstavlja prehod iz zgor-

nega mestnega platoja na Otok in proizvodno zaledje, sicer »odprto okno« na okolijski Kranjskega potoka.

Belinski park (novi) ima dvojni namen: služiti naj bi mestu kot mirni mestni park brez večjih tranzitnih poti, pandan razmeroma visoki stanovanjski gostoti ob Cesti JLA, obenem pa naj bi bil tudi izolacijski lampin in sestavni element bodočega zdraviliškega kompleksa, ki se bo širil vzdolž Vrtnice ulice.

Ta park bo nastal s preselitvijo začasne avtobusne postaje na dokončno lokacijo in po rušitvi provizorijske AP kot tudi rušitve samopostrežne trgovine in njeni preselitvi na južno stran Stoličeve ceste.

V čimvečji meri naj bi ohranili karakter naravnega parka z avtohtonim drevmem, kar naj bi se povečalo tudi na nove po rušitvi sprostene površine. Glavni vhod v park naj bi bil s križišča Cesta JLA-Stoličeva, stranski s Stoličeve. Skoznjem poteka pešska zveza, ki vodi do vstopa v bolnišni kompleks.

Prešernov gaj Spominski Prešernov gaj dandanes najlepši kranjski park

pridne tipke. Njegova površina se bo povečala na južno stran in vključila sedanj del otroških igrišč z enako pešsko in arhitekturno obdelavo kot je v gaju. Bodoče načrtovanje in izgradnjo severno od Gregorčičeve morata upoštevati navezavo na Prešernov gaj.

ZADNJA ŠTEVILKA NAPREJA V LETOŠNJEM LETU
IZIDE V PETEK, 25. DECEMBRA 1987.

IZ VSEBINE:

- Intervju z ekonomistom dr. Bogomirjem Kovačem: »Komunistična vizija: treba je postreliti, pobiti, na nek način izbrisati kapitaliste, da bo potem zavladal proletariati!«
- Za odprto razpravo o Brdu
- Naši politiki čestitajo svoji bazi
- Intervju s prorektorjem ljubljanske univerze dr. Rastkom Močnikom
- Koledar
- Novoletna moda

BOŽIČNI AFORIZMI

Božič je predvsem diabetično vprašanje. Hosana na višavah in na zemlji: SLO in DS ljudem. Raziskava Slovensko mnenje javno kaže, da nam je uspelo cerkev ločiti od države, ni pa nam uspelo ločiti božične potice in velikonočne šunke od komunistov. Praznik — kako to jugoslovansko zveniti! Pojdite v miru — na orožne vaje!

Da je pobuda mladinskega časopisa Naprej za ustanovitev mladinske lokalne postaje v Kranju stara že dobrih osem mesecev, ve le malokdo. Čemu lahko to pripišemo? Morda nezanimanju Kranjčanov za dogodke v njihovem mestu ali pa v pomanjkljivem obveščanju medijev oziroma v nezadostnem informacijskem sistemu, ki bi ga idealno dopolnil prav radio. Da bo prej držala druga trditev, je razvidno iz odgovorov anketirancev, katerih prva reakcija je bila presenečenje, nato pa navdušenje in odobravanje.

Poleg tega bi Mladinski radio odlikovala tudi kadrovska mobilnost, saj bi bilo število profesionalnih novinarjev skraćeno na minimum, vključevalo pa naj bi se kar največ sodelavcev, dopisnikov, kar nam zagotavlja raznolikost in svežino v pristopu k temam. Namen radia je torej nepristransko obveščanje javnosti o vseh pomembnih splošno — družbenih vprašanjih s poudarkom na lokalni problematiki.

Letos se je pojavila tudi pobuda (s strani radia Triglav Jesenice) za regijsko radijsko postajo s sedežem na Jesenicah in s stalnimi dopisništvom v štirih gorenjskih občinah. V Radovljici so tak predlog sprejeli, v Trzinu in Škofji Loki pa so se do pobude opredelili negativno. S tako imenovano »regionalizacijo« se niso strinjali tudi Kranjčani, saj so se na zgoraj omenjenih sejah SZDL opredelili za lokalno radijsko postajo Kranj, ki naj bi se v končni fazi z ostalimi tremi, že obstoječimi, radijskimi postajami povezovala v regijski radijski program. O tem, kdo naj bi bil ustanovitelj, se sicer še ni razpravljalo, med vrsticami pa je možno razbrati, da ZSMS najbrž ni v ožjem izboru.

Kranjski politiki so se torej načelno odločili za lokalno radijsko postajo, pri tem pa so pobudo o Mladinskem radiu enostavno abstrahirali in kot kaže, bodo, kot je že stara praksa, mladi spet ostali praznih rok, pa čeprav pobuda o lokalnem radiu izhaja od njih.

Kranjski radio je sicer dobil prvo zeleno luč, kaj pa bo pripeljalo skozi zadnji semafor, bomo pa še videli.

Igor Kavčič

KRANJSKO ŠTUDENTSKO GIBANJE

BOJKOT
ŠTUDENTOV VŠOD

Z odprtim pismom Izobraževalni skupnosti Slovenije so v začetku decembra študentje kranjske Visoke šole za organizacijo dela javno opozorili na problem regresiranja študentske prehrane. Zahteva po sistemski rešitvi.

Celotno vprašanje preživetja študentov se vleče že iz leta v leto. Pred dvema letoma so z bojkotom stanovalnic nanj opozarjali študentje ljubljanske univerze, tokrat izhoda ne vidijo na kranjski VŠOD. Problemi z boni za prehrano so se začeli zaostrovati letošnjega oktobra in v novembru pripeljali do okrogle mize z naslovom »Želiš z nami deliti pol koščka kruha?« Sklep okrogle mize je bil, da sedanji način regresiranja prehrane ni več primeren in da rešitve ne vidijo v nenehnem prosjačenju, temveč v sistemski rešitvi.

Vsak študent VŠOD dobi mesečno za 3.000 dinarjev bonov, ki jih lahko porabi v lokalih ABC Pomurke. Medtem ko se z višanjem cen prehrane v obeh univerzitetnih centrih, zvišuje tudi odstotek regresiranja, v Kranju vrednost bonov ostaja ista. Študentje svoje menze nimajo, cene v lokalih pa so takšne, da 3.000 dinarjev zadoštuje ne za en mesec, temveč za en dan.

Sprva so študentje rešitev iskali v pogodbah s samopostrežno restavracijo, ki naj bi jim omogočila odstotno regresiranje prehrane iz denarja, ki bi ga dobili namesto bonov. Tako bi se število študentov, ki se v času predavanja prehranjuje, zmanjšalo na tiste, ki so izven Kranja oz. tiste, ki stanujejo v študentskem domu. S tem pa bi bil vsak študent deležen večjega odstotka regresiranja. Dogovore so opustili, ko so izvedeli, da se z novim letom pripravljajo spremembe in da verjetno Odbor za štipendiranje v Ljubljani sploh ne bo imel več denarja.

Sklep okrogle mize je bila tudi odločitev o bojkotu. Študente so pozvali naj se odrečejo bonom in podpišejo zahtevo po sistemski rešitvi. Izjavo je podpisalo 287 od skupno 599 redno vpisanih študentov, bonov pa vendarle ni dvignil nihče.

Neformalni vodja bojkota, prodekanka študentka Nevija Božič je povedala, da so se za pomoč obrnili tudi na nekatere kranjske funkcionarje. Ti študente načelno podpirajo, toda kaj več od tega ne morejo ponuditi. Sistemsko rešitev bi bilo potrebno najti na nivoju republike za celotno Slovenijo. Ob tem seveda ni odveč opozoriti na odmaknjenost in odrinjenost VŠOD od obeh univerzitetnih centrov, kar onemogoča enotno združitev študentov v njihovem boju. Strahu pred kakšnim novim študentskim gibanjem torej ni in tudi zato verjetno problematika ni bila deležna širšega odmeva. Prav to pa bi bilo potrebno, ne samo za reševanje vprašanja študentske prehrane, temveč predvsem za korenite spremembe študijskega procesa na sploh.

Petra Škofic

MIRAN KORITNIK — AFORIZMI

Kdor na dveh stolihi sedi, je ranljiv na najbolj občutljivem mestu. Rezultat dlakocestva je plešavost. Če nimaš avtocenzure, te avto odpelje tja, kjer imaš cenzuro. Človek se je spustil z drevesa, se postavil na zadnje noge, podpisal samoupravni sporazum o združenem delu in legel v senco istega drevesa. Na položaje! Resolucija še traja.

JANEZ OBERSTAR — Mislim, da je že skrajni čas, da se tudi v Kranju kaj premakne. Radijska postaja bi vsekakor pomenila poživitev za mesto in okolico. Nobenih pripomb ne bi imel, če bi bila ustanovitelj mladina. Zdi se mi celo, da bi bil tak radio bolj izviran in širše zasnovan. Pri tem je seveda najpomembnejša objektivnost in pretok informacij.

ŠTEFAN HUDOBIVNIK — Radio z mladinsko, vendar kljub temu široko lokalno zasnovo, bi mi bil zelo všeč. Pri tem pa je po mojem mnenju najpomembnejša kadrovska struktura, tisti, ki bodo tam delali, bodo morali biti dovolj kritični. Ravno to manjka ostalim lokalnim radijskim postajam. Tako je predvsem zato, ker je celoten program in njegovo izvajanje v rokah starejših, ti pa so po večini že usmerjeni, zato tudi radio ne more biti drugačen.

TATJANA MOČNIK — Velika sramota je, da Kranj še danes nima svojega radia. Mesto, ki ima tako močno gospodarsko in ekonomsko zaledje potrebuje svojo lokalno postajo. Čuti ti je predvsem pomanjkanje sprotnih informacij o vsem, kar se v občini pomembnega dogaja. Običajno so lokalne postaje bolj poslušane kot nacionalna, zato denar, ki bi bil vložen v razvoj postaje, ni zgrešena investicija.

SANDRA RUMEŽ — Meni bi bilo zelo všeč, če bi se ta ideja uresničila, še posebno, če bi predvajali veliko glasbe in oddaje za različne vrste ljudi. Upam tudi, da ne bo političnih govorov, saj jih dosti poslušamo že na radiu Ljubljana in na televiziji.

IVANKA ŠUNKAR — Radio, kjer bi delali mladi, je zelo dobra zamisel, saj »ta stari« je že tako ali tako povsod dovolj. Če dobro premislimo, v se napredne ideje v naši družbi zastopajo mladi, zato lahko tudi radio zaupamo njihovim rokam. A tristo jurjev, da bi moral dati vsak Kranjčan, to je pa zelo malo.

ANONIMNI ANKETIRANEC — Ja veste, jaz ne vem kaj dosti o teh rečeh. Jah, verjetno ne bi bilo slabo — kaj pa jaz vem. Oh, denar bi že dal, denar. Imena pa ne dam, o ne. Veste človek nikoli ne ve.

KAJ VSE DELA UREDNIŠTVO NAPREJA?

- ustvarja mesečni mladinski časopis
- organizira Naprejeve javne tribune z gosti
- zabava mladino z Odprtimi scenami
- krepi idejnega duha Kranjčanov

DOBIMO SE NA NASLOVU:
Mladinsko glasilo Naprej Kranj
Trg revolucije 1. telefon 064/26-388

TOKRATNO MLADINSKO STRAN SO PRIPRAVILI:

Dobrila Matić
Igor Kavčič in
Petra Škofic
iz uredništva kranjskega mladinskega glasila

NAPREJ

Proslave na Gorenjskem — V vseh gorenjskih občinah so bile konec minulega tedna in včeraj občinske proslave ob prazniku JLA. V Kranju (na sliki), kjer se je proslave udeležil tudi predsednik republiškega sekretariata za ljudsko obrambo Janko Kušar, je bila proslava v četrtek, 17. decembra, popoldne. Nastopili so učenci kranjske Glasbene šole, slavnostni govornik pa je bil predsednik občinskega komiteja ZKS Kranj Aleksander Ravnikar. Podelili so tudi priznanja za delo na področju SLO in DS ter pripadnikom teritorialne obrambe. V petek popoldne je bila občinska proslava na Spodnjem trgu v Škofji Loki, včeraj (ponedeljek) popoldne pa še v gledališču Tone Čufar na Jesenicah, v avli osnovne šole F. S. Finžgar v Lescan in v veliki sejni sobi tržiške občinske skupščine. — A. Ž.

Različna srečanja — Ob prazniku naše vojske so bila minuli teden številna srečanja pripadnikov JLA z mladimi iz osnovnih in srednjih šol, z delavci v delovnih organizacijah, športniki in občani v krajevnih skupnostih. Za mladino in občane so v vojašnici Staneta Žagarja (na sliki) minuli teden pripravili prikaz orožja in usposobljenosti, v Domu JLA pa so se v sredo srečali vojaki iz Kranja, Škofje Loke in Tolmina na prireditvi z naslovom Prikaz kulturnih dejavnosti planinske enote. V Kranju so konec minulega tedna pripravili v vojašnici tudi srečanje z upokojenci, v Domu JLA pa s starešinami. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Sprejem za pionirje osnovnih šol — Zares pristrčno je bilo minuli teden v petek dopoldne v Domu JLA v Kranju srečanje pionirjev vseh osnovnih šol iz kranjske občine s komandantom kranjske vojašnice Živkom Jurošem. Po kulturnem programu, ki so ga pripravili učenci osnovne šole Simona Jenka, je Živko Juroš petim učencem za naloge, ki so jih pisali o JLA, podelil nagrade. Dobili so jih Peter Vuković (šola Simon Jenko, Center), Aljša Budna (šola Stane Žagar), Nina Janhuba (šola Goriče), Matija Kuhar (šola Zalog) in Rok Teul (šola Jezersko). — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Vojaki navdušeni odbojkarji — V škofojloški vojašnici Jožeta Gregorčiča radi igrajo odbojko, je povedal starešina Jurij Posavec, tudi sam navdušen odbojkar. Radi se odzovejo vabilom za razne turnirje, saj tako vojaki združijo prijetno s koristnim. Tudi v Predosljah, kjer so organizirali pretekli teden turnir v počastitev dneva JLA, so sodelovali. Dobro so igrali in za starejšo ekipo Predoselj osvojili drugo mesto. Sodelovanje na tokratnem turnirju v Predosljah je bilo že četrto. (J.K.) — Foto: F. Perdan

Ob prazniku armade, 22. decembru

Odgovorni smo za pravilno obveščanje

Ljubljana, decembra — Ob prazniku armade je bil v začetku minulega tedna v vojašnici Ljuba Šercerja v Ljubljani tradicionalni sprejem za novinarje. Po krajšem ogledu vojašnice, tehničnega zbora v njej, poslušanju vojaškega pevskega zbora je novinarje sprejel poveljnik LAO, generalpodpolkovnik Svetozar Višnjič. Sprejema pa sta se med drugim udeležila tudi poveljnik Teritorialne obrambe Slovenije, generalpodpolkovnik Edvard Pavčič in predsednik republiškega sekretariata za ljudsko obrambo Janka Kušar.

Svetozar Višnjič, ki se je v svojem nagovoru predvsem držal pri oceni o obveščanju javnosti o delu in življenju v Jugoslovanski ljudski armadi, je še posebej poudaril željo in hkrati tudi odgovornost za pravilno obveščanje.

»Nedavna skupna taktična vaja Jesen 87 je pokazala, da je javnost z zanimanjem sledila bojni sposobnosti enot ter dosežkov pri urjenju. Vendar pa brez vašega korektnega, celovitega in strokovnega publiciranja teh aktivnosti bi vsa jugoslovanska javnost ne bila tako dobro obveščena.«

Ko je govoril o tem, da ni vseeno, kako so delovni ljudje, ki ustvarjajo dohodek, obveščeni, za kaj in kako v armadi porabijo denar, je hkrati tudi poudaril, da pripadniki JLA danes v številnih in različnih akcijah sodelujejo s prebivalstvom. Tudi v JLA si prizadevajo za trdnješe gospodarstvo. Spregovoril pa je tudi o kritiki.

»Želimo kritiko, ki gradi, ki obvladuje negativno in ceni pozitivno. Nikakor pa ne želimo kritike, ki bi začejala pri nam nasprotnih političnih stališčih. Dejstvo je namreč, da v delu tiska, na žalost mladinskega in študentskega, pišejo o JLA s pozicij nasprotnih opredelitev naše družbe o obrambi in zaščiti. Mi te avtorje že več let vabimo, naj pridejo v katerokoli našo enoto in pišejo o vsem tistem, kar tam vidijo. Žal pa se ne pojavljajo.«

V nadaljevanju, ko je odgovarjal na vprašanja novinarjev, pa je Svetozar Višnjič govoril tudi o osebnih dohodkih v armadi. Rekel je, da armada vsekakor deli svoj položaj s položajem delavskega razreda v Jugoslaviji. Res pa je tudi, da dohodki starešin v Sloveniji in Hrvaški že nekaj časa zaostajajo. Rekel je, da v nobenem primeru ne smemo porušiti vsejugoslovanske naravnosti sistema nagajevanja. To bi namreč lahko povzročilo hude posledice. Vendar pa je vseeno treba iskati rešitve, da bi bil standard ljudi v JLA primeren. Zato zdaj razmišljajo, da bi s sistemom nekaterih dodatkov zaščitili najbolj ogrožene, kot so samci, nižji oficirji, družine z več otroki, družine, ki šolajo otroke izven mesta bivanja in podobno. Res pa je tudi, da že zdaj obstajajo stvari, ki do neke mere lajšajo vzdrževanje potrebnega standarda. To so na primer stanarine, ki so v vojaškem fondu nižje, nakupi uniform, ozimnica in še nekatere.

Svetozar Višnjič je na sprejemu tudi čestital Televiziji Ljubljana — uredništvu notranje-političnih in gospodarskih oddaj za Srednjo plaketo JLA, ki jo je podelil pomočnik Zveznega sekretariata v Beogradu.

D. Dolenc

A. Žalar

Borci Prve proletarske brigade so obiskali Slovenijo

Evgen Lebarić:

Vaše Jesenice so Jugoslavija v malem

Kranj, decembra — Težave, ki so nas doletele, in slabi medsebojni odnosi, ki se vse bolj krhajo, pa proslavljanje dneva JLA, ki ga praznujemo prav na dan ustanovitve njihove brigade 22. decembra 1941 v bosanskem mestecu Rudo, so bili glavni vzroki obiska 40 nekdanjih borcev Prve proletarske brigade v Sloveniji. Sami bi se radi prepričali, če so razne govornice o Sloveniji in Slovencih resnične, ali so vse skupaj le podtikanja.

Delegacija 40 borcev, ki se je mudila v Sloveniji od 16. do 19. decembra, se je razdelila v tri skupine, od katerih je prva obiskala Štajersko in Koroško, druga Primorsko in tretja Gorenjsko. Gorenjska delegacija, v kateri je bilo deset prvoborcev iz Ruda, med njimi Radomir Božović — Raco, narodni heroj, je obiskala prvi dan Jesenice in jeseniško železarno, drugi dan Radovljico, Bled, galerijo Toneta Svetine, kmetijo Sokličevih na Selu in Begunje, tretji dan pa Kranj, kjer so se pogovarjali z občinskimi možmi ter si ogledali tovarno IBI, garnizon JLA, dražgoški spomenik in Škofjo Loko.

Močne vtise so napravili nane posebej jeseniška jeklarna, ki ji ni podobne na Balkanu, moderno urejeni pašniki po Gorenjskem in turistično usmerjena kmetija na Selu. Najbolj navdušeni pa so bili nad delovno organizacijo IBI v Kranju. Kar verjeti niso mogli, da v naši Jugoslaviji resnično obstaja tovarna, v kateri vlada takšen red, ki ustvarja takšen dohodek, kjer je prva skrb delavec, kjer dajo toliko poudarka kvaliteti in še enkrat kvaliteti.

Evgen Lebarić, generalpodpolkovnik v pokoj, vodja gorenjske grupe:

»V predsedstvu Zveze združenj borcev republike Slovenije smo dobili dobro, široko obrazložitev današnjega gospodarskega in političnega stanja v Sloveniji. Vesel sem vsega, kar sem videl na Jesenicah: nova jeklarna je tovarna 21. stoletja, Jesenice pa so Jugoslavija v malem, kjer ni šovinizma in nacionalizma, kjer se delavci vseh narodnosti skupno bore za svoj zaslužek, za prosperiteto tovarne, za boljše življenje.

Drugo, kar me je zelo impresioniralo, je kmečki turizem, s katerim ste lahko za zgled, posebna kvaliteta pa so urejeni pašniki in hlevi, polni živine.

Dražgoški spomenik popravljen — Dražgoški spomenik je namesto granitnega tlaka zdaj dobil asfaltno prevleko, očisti se ga, kjer je na dan udarjala rja, urejeno je tudi odvodnjavanje pri vhodu v spomenik. Za pomlad so ostala le drobna dela in pa odstranitev lepotnih napak, ki so nastale ob sanaciji rjastih betonskih površin. Bele lise, ki motijo, bodo z novim, uvoženim premazom zabrisane. : Foto: D. Dolenc

Svečanosti ob prazniku

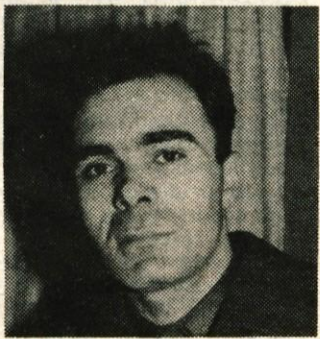
V vseh gorenjskih vojašnicah bodo danes (torek) dopoldne slavnostni zbori vojakov, kjer bodo med drugim podelili najboljše priznanja, nagrade in odličja. Ob prazniku Jugoslovanske ljudske armade pa bo v četrtek, 24. decembra, dopoldne predsednik kranjske občinske skupščine Ivan Torkar sprejel mlade vojaške, ki so prišli v Kranj na služenje vojaškega roka. V soboto dopoldne pa bo v vojašnicah na Gorenjskem tudi svečana zaobljuba mladih vojakov.

22. december vsako leto proslavi tudi Avto moto društvo Kranj, ki skupaj s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu organizira kviz Mladi v prometu in NOB. V kvizu, ki je bil sinoči (ponedeljek) v Domu JLA, je na vprašanja iz prometa in NOB na Gorenjskem odgovarjalo 60 mladih iz srednjih šol in pripadnikov JLA.

Priznanja: Podvig vojaka 87

Darko in Alit sta postala brata

Kranj, decembra — Bilo je danes teden, 15. decembra, malo po 7. uri zjutraj. V vojašnici Staneta Žagarja v Kranju je bil nenavaden, a nadvse slovesen zbor vojakov. Komandant Živko Juroš je pred zborom čestital vojaku Alitu Sejadinovskemu za priznanje, ki sta mu ga podelila časopis Borba in politična uprava Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo v Beogradu; Podvig vojaka 87.

Oldhamske in Ceste JLA na letel na skupino ljudi. Obstopili so mladega fanta, ki je padel z motorjem in nezavesten obelžal v krvi.

»Bila je nesreča in najprej sem mladega fanta pregledal, kje je ranjen. Ustavil sem krvavenje iz rane in skušal tako poskrbeti za prevoz v zdravstveni dom. Ljudje so bili zmedeni, pretrsevali... Fantu je bila potrebna nujna, hitra zdravniška pomoč... Casa za odlašnje ni bilo, zato sem tvegati in si ga zadel na hrbet ter ga odnesel v Zdravstveni dom...«

Kasneje se je v bolnišnici izkazalo, da je Darko Derlink iz Naklega tistega dne dobil v nesreči hud pretres, zlomljeno ključnico in odrgnine. Alit ga je večkrat obiskoval v bolnišnici in doma. Darko je sam, nima brata, ne sestre. Tudi Alit ne. Nesrečni dogodek 20. maja letos pa ju je združil. Nenavadno, čudno, skorajda tragično naključje ju je tistega dne pobrati.

Alit je konec minulega tedna, v petek slekel vojaško suknjo in odšel domov k družini, k bolni hčerki in v upanju, da bosta z ženo kmalu dobila delo in stanovanje. Čeprav vesel in v pričakovanju, da bo skoraj skupaj s svojimi, se je težko poslavljati: »Darko je ob neki priložnosti rekel, da ima zdaj tudi on brata... Tudi jaz se sicer z veseljem, a hkrati nekako s tesnobo poslavljam. Vendar upam, da se bova z "bratom" Darkom še srečala.«

A. Žalar

27.letni Alit Sejadinovski iz Gornjega Papradnika pri Debru v Makedoniji je konec minulega leta v Kranju oblekel vojaško suknjo. Slovenija mu ob prihodu v Kranj ni bila nepoznana. Zadnja leta je namreč kot študent prava med počitnicami delal v Trbovljah in Krškem. Ni mu bilo sicer lahko, ko je odhajal lani za eno leto v Slovenijo na služenje vojaškega roka, saj sta doma ostala žena in sinček. Potem pa je »prijokala« še hčerka.

Vendar se je Alit takoj vključil v kulturno življenje Doma JLA v Kranju. Lidija Čirovič, ki v Domu JLA tudi dela na tem področju, je povedala, da ga bodo pogrešali. Pogrešali zato, ker je bil vzoren na vseh področjih, saj je na primer tudi prvi 25. maja lani v vojašnici v Kranju dobil značko Primeren vojak.

Alitov nepozaben življenjski dogodek pa se je pripetil 20. maja letos. Službeno je moral v mesto. Ko se je vračal v vojašnico, je v križišču

O novih družbenih gibanjih, bohinjski izjavi in usmeritvah mladinske organizacije

ZSMS naj bo servis za družbene pobude

Ljubljana, 15. decembra — Rezultati letošnje javnomnenjske raziskave so pokazali, da smo Slovenci še kako dovzetni za nove spodbude, za nove oblike organiziranja. To pa še posebno, če čutimo, da lahko v okviru takšnih gibanj uveljavimo svoje pobude, svoje mnenje. Tako je le okrog štiri odstotke anketirancev odgovorilo, da nova družbena gibanja pri nas niso potrebna, ker imamo SZDL, več kot 80 odstotkov anketiranih je seznanjenih z novimi družbenimi gibanji, več kot polovico pa jih je odgovorilo, da v njih že deluje ali bi želelo sodelovati. O novih družbenih gibanjih ter o odnosih med gibanji in mladinsko organizacijo smo se pogovarjali z Milanom Balazicem, vodjem Marksističnega centra pri RK ZSMS.

Kaj so nova družbena gibanja, kaj pomenijo v slovenskem prostoru?

»Nova družbena gibanja so združbe ljudi, ki poskušajo posredovati posamezne pobude v politični prostor, in to pobude, ki nastajajo na temeljnih ravneh in zadevajo vsakega človeka. V gibanjih ni pomembna starost, čeprav je seveda med privrženci največ mladih. Imamo pet vrst gibanj, zato gre predvsem za pet vrst pobud, ki jih ima vsako izmed teh gibanj. Prvo je mirovno gibanje. To se zavzema predvsem za mirovno vzgojo v šolah, na primer za zamenjavo vojaških igrarč z drugimi dobrimi igračami. Najbolj znana iniciativa gibanja je civilno služenje vojaškega roka, kjer moram reči, da se v zadnjem času nekaj premika in v bližnji prihodnosti pričakujemo rešitev tega problema.«

Misliš, da je ta ideja civilnega služenja vojaškega roka uresničljiva? »Formalno ni še nič določenega, vendar dobivamo informacije, da v armadi resno razmišljajo, na kakšen način rešiti te probleme, namreč probleme s tistimi vojaki, ki imajo »ugovor vesti«, ki pač nočejo nositi orožja. Tako da se v tej smeri nekaj premika.«

Eno izmed pomembnih novih družbenih gibanj je tudi ekološko, saj so pripadniki tega gibanja že doslej nekaj uspehov?

»Samo ime, ekološko gibanje, pove, da se zavzema predvsem za graditev zavesti o ekološki onesnaženosti našega okolja, in to v vseh dimenzijah. Po drugi strani pa gre za čisto konkretne akcije proti posameznim onesnaževalom, oziroma poskusom preprečevanja onesnažitev, kot je to bilo v Titovem Velenju pri iskanju lokacije odlagališča za jedrske odpadke.«

Pobuda mladincev je tudi bila, naj do leta 2000 pri nas ne bi gradili jedrskih elektrarn?

»Mi smo dali pobudo za moratorij in ta moratorij je na našo pobudo sprejela skupščina, tako da do leta 2000 ne bomo gradili jedrskih elektrarn v Sloveniji, podobna stališča so zavzeli tudi drugje po Jugoslaviji. Seveda pa so še močni interesi, ki vlečejo tudi na drugo stran.«

Kakšna so še ostala nova družbena gibanja?

»Eno izmed njih je duhovno gibanje, čeprav to gibanje nima nobene povezave z duhovniki, niti z religijo, ampak gre za neko novo duhovnost človeka. Ta naj bi posameznika odvrnila od tega, lahko bi rekel potrošniškega mišljenja, življenja iz dneva v dan. Duhovno gibanje hoče vzgajati neko osebnost, duhovno kulturo človeka. Skušaja pa tudi zgraditi zavest o tem, da so vsi problemi planetarnega značaja in da smo vsi na eni vesoljski ladji. Naslednji dve gibanji sta, lahko bi rekel, spolni gibanji. Eno je žensko, drugo pa homoseksualno. Žensko gibanje ima za nalogo predvsem osveščati družbo o razlikah med spoloma in tudi oblikah

nasilja. Vemo, da gre tu za vrsto reči, od posameznih primerov, ko ženska dobi na istem delovnem mestu slabšo plačo od moškega, pa tudi do še vedno velikih neenakosti v družinah. Naslednje gibanje je homoseksualno, ki se bori proti družbeni represiji nad drugače spolno orientiranimi. Na ljudi in na njihovo kulturo skuša vplivati tako, da, če si pač drugače spolno orientiran, to ne pomeni perversije, ampak običajno, naravno, normalno spolno orientacijo. Gibanje se seveda tudi bori proti predpisom, ki to omejujejo, saj vemo, da nekatere republike te predpise še imajo.«

So se nova družbena gibanja uveljavila tudi drugje po Jugoslaviji?

»Posamezne zametke gibanj imajo v Zagrebu in Beogradu, je pa velika razlika, ker tam ta gibanja niso uradno priznana, tudi jih ne priznava mladinska organizacija, tako da imajo tudi težave pri realizaciji svojih načrtov.«

Kako pa je z legitimnostjo v Sloveniji?

»V Sloveniji so nova družbena gibanja uradno dobila legitimnost s tem, da jih je ZSMS sprejela kot svoje tudi z dokumenti na Krškem kongresu. Povezava med gibanji in ZSMS je takšna, da ZSMS ne vzpostavlja nekega splošnega odnosa do gibanj, ampak konkretno do posameznih pobud. Razpravljamo o pobudi, in če ugotovimo, da je napredna, dobra, gremo v akcijo za realizacijo take pobude, lahko pa jo seveda tudi zavrnemo.«

ZSMS torej le zastopa ideje novih družbenih gibanj?

»Gre za dva različna tipa organiziranja. Eno so gibanja, drugo so institucije. Gibanja delujejo na družbenem nivoju, nočejo postati politična stranka, rabijo pa organizacijo, ki bo zastopala njihove interese in pobude v političnem prostoru. To pa je v tem primeru ZSMS, ki po eni strani sproža pobude, ki so jih sprožila gibanja, po drugi strani pa gibanja ščiti pred posameznimi poskusi represije. Vemo namreč, da so bila v začetku 80-ih let ta gibanja še pod velikim pritiskom.«

Kako so se nova družbena gibanja začela organizirati, kako delujejo?

»V glavnem po principu delovnih skupin, to pa pomeni, da je neko ožje jedro gibanja, ki je stalno in najbolj aktivno, ter širši krog somišljenikov, v žargonu bi lahko rekel aktivistov. Ko se neka akcija sproži, na primer demonstracija, se zbere veliko ljudi, ki so obveščeni o pobudah tega gibanja. Zato to ni zgolj mladinski, ampak družbeni fenomen.«

Novembrski seminar v Bohinju je imel namen precizacije odnosa med gibanji in ZSMS Slovenije. Kakšna je tako imenovana bohinjska izjava?

»Bohinjsko srečanje je dalo pečat zadnjemu obdobju teh odnosov, določili smo približna pravila igre, kako naj

bi se ti odnosi razvijali. Razpravljali smo o treh različnih možnostih. Prva je bila ta, da naj bi ZSMS postala politična stranka. Gibanja pa bi sodelovala v tej stranki. Ta možnost je bila zavrnjena. Druga predlagana možnost je bila, naj pač ostane vse tako, kot je bilo. Tudi to smo iz več vzrokov zavrnili in sprejeli tretjo možnost. To pa je, da se ZSMS organizira kot politična organizacija, kar pomeni kot umni birokrat, ki deluje kot servis za družbene pobude. Ta servis pa v bistvu pomeni posrednika vseh civilno družbenih pobud, kajti vsa gibanja skupaj so že eden ključnih elementov vzpostavljanja slovenske civilne družbe. Civilne družbe kot tistega javnega, kritičnega mišljenja, ki kontrolira dejavnost države, sili državo v zakonske okvire, da država spoštuje zakone, ki jih je sama sprejela. Odnos med gibanji in ZSMS pa naj bi temeljil na principu zavezništva.«

Kaj to pomeni za samo mladinsko organizacijo?

»Gre za to, da skušamo reformirati tudi samo ZSMS, iti v neko novo organiziranost, kar pomeni, da bi v našo klasično strukturo vnašali tudi druge elemente, da nam ne pomeni legitimnosti samo struktura od osnovnih organizacij do republiške konference, ampak nam našo legitimnost dajo tudi gibanja, posamezne pobude, shodi, politični pikniki. Velika politična srečanja, ki sprejemajo neke sklepe, dajejo potem tudi obvezo republiški konferenci, da o tem razpravlja in po potrebi te sklepe tudi sprejema. Tako gre mladinska organizacija v smeri demokracije in socialistično usmerjene politične organizacije. Pri organizacijskih spremembah gremo na vnašanje elementov neposrednih volitev, javne selekcije kadrov, vnašamo inštitut programov, kjer bo vsak kandidat naredil svoj program in se ga bo lahko kontroliralo, ali ga izvaja ali ne, vnašamo inštitut zaupnice, zamenljivost političnih predstavnikov in nekaj drugih stvari. Kar zadeva samo bohinjsko izjavo, pa bi povedal, da ta ne obstaja, te bohinjske izjave ni bilo, to je bil samo delovni dogovor med gibanji in mladinsko organizacijo, ki naj bi zagotovil predstavo pobud v političnem prostoru in omogočil modernizacijo ZSMS, in to na liniji nove politike, se pravi zavze-manje za civilizacijske pridobitve, za posameznega človeka, za njegove pravice. S tem poskuša ZSMS pridobivati v svoji efektivnosti, na širini, demokratičnosti, odprtosti, tako da vključuje v svoje vrste vse ljudi, ki so napredno usmerjeni. Mladinska organizacija sama čuti potrebo po spremembi, po novih principih delovanja, ker takšen birokratski način, ki smo ga podedovali še iz Oktobrske revolucije, ne ustreza več današnjemu času in potrebam, pa naj bo to mladega človeka ali vsakega drugega.«

V. Stanovnik

Pogorelčeva mama iz Selc praznuje 90-letnico

Za trpljenje rojena

»Kdor ni trpel, ne ve ničesar. Ne pozna niti dobrega, niti zlega, ne pozna ljudi, ne pozna niti samega sebe,« je nekoč dejal francoski pisatelj Fenelon. Pogorelčeva mama pa pozna življenje, pozna bolečino, svojo in vsakogar. Le dobrega pozna zelo malo. Dobro v njenem življenju je bilo le to, razmišlja danes, ko so bili otroci pridni, da so že tako majhni, komaj iz plenice zlezni, poznali njeno stisko in ji po vseh svojih malih otroških močeh pomagali. Kolikokrat jim ni imela dati drugega, kot ljubezen...

Zakaj nekomu sojenice položijo v zibel toliko gorja? Nikoli ne bo vedela odgovora na to. Že v rani mladosti se je začelo. Ko si je tako želela v šole! Kako je jokala, ko sta šli z mamo po stopnicah iz ljubljanskega »lihtenturma« in je bilo dokončno rečeno, da toliko denarja ne zmorejo. S štirinajstimi je šla služiti v Železnike, potem je služila pri gospodi v Ljubljani. Tisto leto, ko se je pri hiši zgodilo toliko nesreč, ko je moral brat v vojno, oče je šel v Ameriko in pustil sedem otrok, teta je padla z drevesa in umrla in si je mama zlomila roko, da še kruha ni mogel nihče mesiti, se je vrnila domov. Same te go-be.

Ko se je dvajsetega leta poročila k Plajbu, se je položila v nove križe. Štiri leta zapored vsako leto en otrok. Mož, čevljar, a nemiren duh je šel po svetu in sama je ostala s svojimi skrbmi in stiskami. Na voziček je naložila svoj drobiž in ga peljala na njivo. Zaklovinasto rjuho jim je razprostrla po tleh, da so se ob njej v razoru igrali, tu pospali, zvečer pa vračali domov. Ko bi vsaj njeni otroci lahko študirali, si je srčno želela. Na njivi, tam v prsti jih je učila števil. Pošte-vanko so znali kot iz topa...

Dva njena sta le šla študirat. Rado in Vilka. Vilka bo zdravni-ca. Rado, kdo ve kaj... Vse je šlo zanju. Poročni prstan je prodala, da je Radu plačala internat. Tri otroke iz »banovine« je vzela v rejo, da je dobila kakšen dinar, učitelje je imela na stanovanju in hrani. Otroci so vsa poletja nabirali borovnice. Po tri, štiri kadi so jih nabrali, da je bilo za zvezke. Majda je hodila vsak ponedeljek ribat gostilno. Dva dinarja je prinesla vsakokrat in lovec suhe juhe. Dve kravici sta bili v hlevcu in po dva prašička. Otroci so zanje obrali vse zelenje ob potoku. Nobenega mleka niso popili doma, le sirotko. Maslo je mama nosila prodaj

jat v Ljubljano. Do Trate peš, potem na vlak. Kot potovka se je zdela. Ko bosta njena Vika in Rado doštudirala, bo za vse bolje. Otroci, v življenju se vam vsem ne bo enako godilo. Pomagajte drug drugemu,« jim je vedno govorila.

Vmes je udarila vojna. Z Dražgošami je vojna prvič prišla čisto blizu, z vso grozo v njihov dom. Trideset Nemcev je bilo v hiši, sedem ranjenih partizanov tam zadaj... Vilka, odlična študentka, ki so ji Italijani ponujali, da bi študirala v Rimu, je pustila študij in se zaposlila na Golniku. Bila je neizčrpen vir zdravil za bolnico Franjo. Majda je hitela s svojim rumenim kolesom ponje na zvezo, jih skrivala zdaj pod to, zdaj pod ono brv pod vasjo. Stara mama jih je navadno hodila iskat, nosila domov pod pledom, v košu... Po zvezi je šlo spet naprej, Nemcem tik pred nosom.

Potem je prišlo strašno leto 1943. Najprej so vzeli moža. V Dachau so ga odpeljali. Potem pa je z Zirovskega vrha dobila pošto, da je zirovski hajki 3. avgusta padla njena Vilka. Takrat se ji je podrl svet. Majda jo je

čez nekaj dni pokopala ob poti na Brbovnici. Ni minil teden, ko so sredi domače hiše vzeli še Majdo. V Škofji Loki so jo pretepali, v Begunjah mučili, da je v Lescah, ko so jih trpali na transport za Rawensbrück, ni prepoznala. Ostrigli so ji njene prelepe kite, bila je kot živa mučenica...

Z Mijo, najmlajšo hčerko, sta ostali doma. Kolikokrat so sredi noči bežali v hrib nad vasjo. Mija je imela svoja oblačila vedno pripravljena za beg... Šestletna je že prenašala obvestila v karglici... Za vse je trepetala. Da bi le ostali živili! Kravo je prodala, da je lahko pošljala pakete Majdi in očetu v taborišče.

Po vojni so se vračali. Prvi je prišel Rado iz partizanov, za njim oče iz Dachaua. S kupa mrličev so ga potegnili Angleži. Le Majde ni bilo od nikoder. Potem je izvedela, da je iz Moskve prišel seznam preživelih iz Rawensbrücka. Po Ljubljani so bili obešeni. Božat je hodila plakati, na katerem je bilo napisano njeno ime. Šele septembra je Majda prišla domov. Zадnja se je vrnila.

Zdaj se je začelo novo življenje. Njen Rado, partizanski tiškar, je postal strokovnjak za tiškarne. Po domovini, celo po afriških državah jih je postavljali. Dekleta so bila po dobri službah. Dobri časi so prišli. Morda predobri. Danes lahko vsak študira. Mar ni to na svetu največ vredno? Zaradi težav, ki nas peče, marsikatero noč ne spi. Kako bi človek lahko pomagal? se sprašuje. »Kaj misliš,« je prejšnji večer spraševala Majdo, »bi pomagalo, če bi vsak od nas dal eno plačo, eno pokojnino? Bi zlezli iz dolgova? Jaz bi takoj dala svojo. Ne eno...«

Na znamenju pod hišo je Ive Šubic naslikal štiri letne čase. Jesen predstavlja mati. Z ruto na glavi in milino v očeh ponuja mimoidočim pehar poln jesenskih darov. Nanjo je mislil Ive, vem, nanjo in na vse druge partizanske mame, ki so hranile partizane. Osem ali devet jih je bilo v Selcih. Pogorelčeva mama, Julijana Čenčič je zadnja od njih...

D. Dolenc

Avtokamp v gozd Martuljku je spet odprt

Namesto enega, sedaj dva kampa

Gozd Martuljk, Kranjska gora, decembra — Zaradi nerentabilnosti so se v Petrolovi delovni organizaciji, TOZD Hotel Špik, odločili, da zaprejo edini zimski avtokamp pri nas, kamp v Gozd Martuljku. Lastnikom, ki so dobili obvestilo, naj odpeljejo prikolice, kamor vedo in znajo, je ponudil novo zavetišče zasebnik v Porentovem domu v Kranjski Gori.

Tam prikolice kljub nasprotovanju krajevne skupnosti in posredovanju Komiteja za gospodarstvo občine Jesenice še stojijo kljub temu, da ne izpolnjujejo vseh sanitarnih in drugih pogojev. V avtokampu Gozd Martuljku pa so se, tudi ob priporočilih lastnikov prikolic in posredovanju občinskih organov odločili, da bo kamp

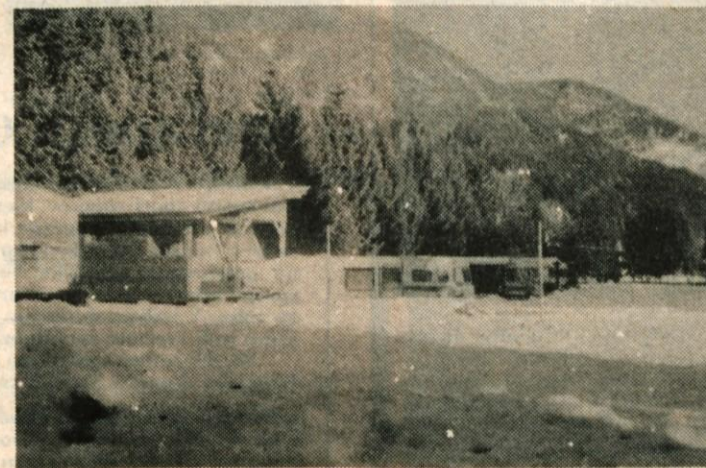
Prikolice v Gozd Martuljku.....

obratoval v času zimske sezone, od sredine decembra do sredine marca. Ta čas bo treba za prikolice mesečno plačevati delovnim organizacijam 250 tisočakov, zasebniki pa bodo morali na mesec

odšteti 180 tisočakov. Poleg tega pa seveda še turistično takso, zavarovanje in električni priključek. To pa je mnogo več, kot zahtevajo v kampu ob Porentovem domu, kjer bo za pol leta treba odšteti 200 tisočakov. Lastniki prikolic, zasebniki in delovne organizacije zato še kar vztrajajo ob Porentovem domu.

Tako sta namesto enega sedaj v Zgornjesavski dolini kar dva avtokampa in po besedah enega izmed lastnikov prikolic ob Porentovem domu se to zimo ne mislijo več seliti. Za naprej pa naj se v jeseniški občini le zmenijo, kako in kaj bo naslednja leta z avtokampi, kajti v programu razvoja turizma v Zgornjesavski dolini načrtujejo nov kamp, na tretji lokaciji.

V. Stanovnik

in ob Porentovem domu v Kranjski gori

Karavana Cankarjevega doma v Kranju

Za naročaj kulture

Kranj — Prav gotovo je bilo imenitnih doživetij ob spoznavanju kranjskih znamenitosti za naročaj in še več — pa je kljub temu ostalo še veliko nespoznanega. Sicer pa, ali je v kratkem nedeljskem popoldnevu sploh mogoče spoznati preteklost in tudi košček sedanjosti, nekaj značilnosti mesta, za katerega vsi vedo, da je Prešernovo mesto.

Prešernov spominski muzej — Nedeljsko kulturno popoldne za radovedne Ljubljančane se je začelo v kranjski Prešernovi hiši, še prej pa so pozdravili velikega pesnika v Prešernovem gaju.

Najbrž nekaterim še danes zvene v ušesih blagi zvoki baročne muzike, ki so jo v cerkvi na Pungartu igrali na kljunaste flavte učenci iz razreda Mojce Zaplotnikove kranjske glasben šole. S sten so žarele barve Kremssersmidtovih slik, likovni zakladi prejšnjih stoletij, ki jih tudi

Kranjčani najbrž bolj redko ogledujejo. Pa še malo Trubarjeve ordninge in koledniška pesem, pa se je imenitna nedelja za ljubljanske, kulture zelene izletnike, zaključila.

Čeprav je manj običajno začeti z zaključkom, pa je bil verjetno prav enako vznemirljiv tudi začetek kulturne ka-

Okrepčilo v kranjski Savi — Med kulturnim popotovanjem po kranju so karavanovci prispeli tudi v Savo na krajsi kulturni program KUD Sava in na toplo malico.

Mali koncertanti — Učenci Glasbene šole Kranj so pripravili v cerkvi na Pungartu več skladbic z baročno muziko.

ravane za 160 Ljubljančanov in okoličanov; le-ti so v organizaciji Cankarjevega doma prvič na tej štiri leta dolgem popotovanju obiskali Kranj. V enem popoldnevu je sicer težko spoznati vse, kar sodi v kranjsko sedanjost in preteklo kulturno zakladnico. Tega, kar so jim ponudili kranjski organizatorji — sodelavci Zveze kulturnih organizacij, Gorenjskega muzeja in KUD Sava Kranj, je bilo le za pokušino.

Dobrodošlica v Prešernovem gaju, ob pesnikovem grobu, ogled Prešernove hiše — to je kajpak skoraj obvezen začetek za vse, ki žele spoznati Prešernovo mesto. Mestna hiša, Muzej NOB in grad Kieselstein pa so bile tiste mestne postaje, na katerih so udeleženci karavane slišali in videli nekaj kranjske kulturne zanimivosti. Obsežen program, primeren bolj za pozorne in vzdržljive, so prekinjale drobne pozornosti, kot je na primer bila počastitev z medicino v Kieselsteinu. Sredi popoldneva je bila na sporedu še kranjska »gledališka pokušina« — predstava Gledališča čez cesto Jonatan Galeb.

Za predah in sprostitvev sredi popoldneva pa so poskrbeli Savčani. Nekaj folklornega nastopa, petja in glasbe je v obnovljeni jedilnici Save ustvarilo tisto »štimungo«, ki pač sodi le na Gorenjsko. Zraven je sodila še pogostitev — imenitna obara.

Imenitnejšega zaključka kot je bil koncert mezosopranske Sabire Hajdarevič in organista Milka Bizjaka si udeleženci kulturne karavane pač ne bi mogli želeli. V nabito

Koncert v župnijski cerkvi — Ne zgodi se vedno, da bi v karavani Cankarjevega doma sovpadlo tudi več takih prireditev kot je bil koncert Sabire Hajdarevič in organista Milka Bizjaka.

polni farni cerkvi je bil koncert obeh priznanih umetnikov toplo sprejet, poslušalci pa so odhajali z občutkom, da jim organizatorji pač ne bi mogli ponuditi še kaj več.

Karavana Cankarjevega doma, ki je tokrat obiskala Kranj, ni bila za vse udeležence le izjemno doživetje, pač pa je med Kranjčani, ki so opazovali množico, ki se je sprehodila skozi mesto, obudila spomine na podobne akcije pred dolgimi leti. Takrat so Kranjčani spoznavali svoje mesto na podoben način, odkrivali znano in manj znano kulturno preteklost, se čudili in uživali. Bi bilo kaj podobnega težko obuditi?

L. M.
Foto: F. Perdan

PREJELI SMO

Zaradi vse večjega števila pisem in odmevov prosimo vse, ki nam pišejo, naj ne bodo predolgi. Prispevki naj ne bi bili daljši od dveh tipkanih strani (60 vrstic). Predolge bomo prisiljeni skrajševati.

Uredništvo

SE BODO NAŠE VODE ŠE KDAJ ZBISTRILE?

Utihtile so fanfare, sneli smo zastave, vrnili smo se na delovna mesta — potem, ko je minilo praznovanje rojstnega dne naše države.

V teh dneh smo veliko brali, poslušali in razmišljali o življenju in delu, pa o vsakršnih razmerah v naši domovini. Evforijo, ki smo jo bili za praznovanje vajeni doslej, je zastrla megla, če ne celo temni in grozeči oblaki...

Spremljamo prizadevanja vseh mogočih forumov in organizacij, ki skušajo najti izhod iz kolesnic, ki so nas pripeljale tako globoko v politični in gospodarski kaos. Navadni smrtniki si komaj moremo predstavljati vso resnost in tragiko položaja. Tisti, ki so nas v to pripeljali, pa tega ne morejo ali nočejo priznati.

Ob vsem dogajanju sodim, da je mnogo vsega, čemur smo danes priča, le neprestani in brezplodni »Bla, Bla...« Nikjer doslej še nisem zasledil volje in pripravljenosti tudi kaj žrtvovati s ciljem narediti konec nerazumnemu in neomejenemu, tolikokrat tudi kriminalnemu zapravljanju, ter osebnemu okoriščenju na državni, ali drug skupnostni račun.

Slednje sicer ni bolezen in sramota samo zadnjega leta ali dveh. Taki in podobni primeri niso bili redki že prav v začetku naše nove državnosti in celo že prej. V dokaz samo nekaj izrazitih primerov:

»... In sebi je bil prepričan, da se je naša revolucija nehala tedaj, ko se je v partizanih začelo kuhati na dva kotla.« (Jeseniški pruborec, »GLAS« s 15.12.1981.)

»Odgovornost vseh ni odgovornost nikogar.« (KOMUNIST z 19.9.1969)

»Za celo mesto na novo zaposlenih.« (KOMUNIST s 30.3.1979)

»Ukinitev Zakona o pravicah funkcionarjev.« (DNEVNIK z 28.5.1983)

»SZDL še ne vveljavlja svoje nadzorne vloge.« (DELO s 27.12.1986)

»Vsi imamo enake želodce,« sem sam na Jesenicah slišal agitirati človeka pred vojno. Po vojni, ko je ta postal minister, heroj in še kaj — te parole ni več priznal...

Svojih lastnih doživetij ne bom našteval...

Pa sedaj, ko smo gospodarsko in politično tako na tleh...

Prav zanimivo bi bilo vedeti, kaj vse obsegajo in koliko nas stanejo obstoječa telesa, kot so: Predsedstvo federacije, Svet federacije, ZIS in njegovi organi, zvezna telesa ZKJ, SZDL, ZSMJ, ZSJ. Pa vse tovrstne organizacije v republikah in pokrajinah, na sedežih občin, KS, delovnih organizacij itd.

Koliko pa so vsi ti učinkovitosti, ni težko spoznati, če vemo, da so na naši dosedanjí poti vsi soodločali...

Tuje delegacije vseh vrst si pri nas kar podajajo kljčke. Gostitelji jim nudijo vse mogoče ugodje, računajoč, da se bo to povrnilo, ko so velikodušno sprejeli povabilo, da obisk urvejo...

Naše delegacije množično potujejo v daljne afriške, južnoameriške, azijske in kdovekakšne države »prve boje črte«. Na slavnostnih pojedinah si nazdravljajo in poudarjajo, da podpirajo njihov boj za osvoboditev narodov — tudi materialno — da zanje zahtevajo odpravo izkoriščanja, rasne in narodne neenakopravnosti itd.

Doma pa oštaja paleta enakih problemov, nič manj vročih — nerazrešena.

Koliko to našo državo stane, si mi komaj moremo predstavljati!

Po svoji, nič diplomatski ali doktorski pameti, pa trdim in bogatih življenjskih izkušnjah, vidim edini možni izhod iz sedanjih težav v večji enotnosti, vsestranskem varčevanju in več, v boljšem delu.

Toda...

Politični in gospodarski razcep v državi še nikoli doslej ni bil tako globok in očiten, kot je prav v tem času. In nič ne kaže sprememb na bolje, prej obratno. Saj rešitve ni pričakovati samo v zahtevah gmotne pomoči od drugih. »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal,« smo rekli včasih.

Zahteva po znižanju državnega proračuna in za razbremenitev gospodarstva je bila zavrnjena z avtoritativnim izgovorom, da je to »nerealno«. Načrt proračuna za prihodnje leto obeta znova kar 100 % zvišanje.

Največji porabnik, JLA nikakor ne pristane na znižanje sredstev zaradi »nujnosti obrambe države in sistema.« Ali pa ob tem kdo pomisli, koliko je to ogroženo s sedanjim brezobzirnim izčrpavanjem?

Že več kot 40 let je ogromno število borcev NOV visoka postavka v državnem proračunu: različni privilegiji pri zaposlovanju, osebnem dohodku, pokojninah, zdravstvu, šolanju zase in za otroke, zidavi in nakupu stanovanj itd. Tudi še danes mnogi iz tega naslova uveljavljajo razne ugodnosti, pomoči, podpore, nadomestila itd.

Nekaterim se je torej »splačalo« boriti...

V enem svojih govorov pa je sam tovariš Tito razočaran vzkliznil: »E, da sam ja za vreme rata toliko boraca imao...!«

Danes, po toliko letih je naša skupna domovina ogrožena nič manj kot je bila v letih NOB. Kar je pri tem najtežje — to v glavnem po naši lastni krivdi.

Ali tako nagrajevani borci kdaj pomislijo, da bi se v korist te domovine končno odrekli »plačevanju« medvojni zaslug? Ali ne bi bilo prav in pošteno zadovoljiti se z dragocenostjo življenja v svobodi in miru? To bi lahko bilo veličastno darilo na oltar domovine, ker samo obilje besed ne velja...

Saj se s tako nagrado zadovoljimo nešteti bišji borci: in smo v svoji vesti najbrž srečnejši od onih drugih...

Tudi jaz sam, ki sem sodeloval v mnogih borbah. V eni teh sem bil težko ranjen in sam sodim, da sem skoraj po čudežu ostal živ.

Kdaj bo že vendar nehala pokrivati vse ogromne in vedno večje appetite samo tovarna denarja, ki dela nenehno v treh izmenah?!

Zaradi vsega opisanega, nenehnih podražitev, zamrzitve plač je med delavci vse manjša delovna vnaema. Ponavljajo se štrajki, prekinitve dela, izsiljeni sestanki itd.

Temu se ni čuditi, saj prav ti občutijo toliko »nerealnega«, česar pa ne morejo preložiti na nikogar... Ob tem tudi vedo, da nikakor ne morejo z delom svojih rok toliko zaslužiti, da ne bi mogli tisti drugi še več napraviti.

Ljudske množice si spremembe tako želijo, vendar so nemočne.

Stanje se ne bo spremenilo vse dotlej, dokler se ne bo kaj pomembnega premaknilo v vrhovih. To pa menim, da je v sedanjih garniturah in danih pogojih nemogoče...

Janez Kunšič

NEKI OTVORITVI NA ROB!

Bližali so se prazniki. Krajani KS Sovodenj smo že nestrpno čakali otvoritve prenovljene kulturne dvorane, ki so jo še zadnji domači mojstri in obrtniki pripravljali za sprejem domačih in tujih gostov za praznik.

Nestrpnost je bila še toliko večja, če se spomnimo, koliko let smo čakali na ta trenutek. Zakaj, kulturna dvorana se nahaja v poslopju zadrúžnega doma, ki je last Kmetijske zadruge Šk. Loka in je bila že od začetka kar malo zapostavljena, tako da ni dobila nikoli sredstev, da bi se malo polepšala in obnovila.

(nadaljevanje na 12. str.)

Nad oblaki še vedno sije sonce

V dolini nas k tlom tišči megla, še zaveš se ne, pa se spet spusti noč. Pustota, da večje biti ne more. Prav nič nas ne more zveličati od toplega ognjišča, iz mehkega fotelja. Zasedli se bomo, kar naprej jedli, buljili v televizijo. In ko bo prišel ponedeljek,

bomo sami sebe naveličani, nažrti vsega.

Kaj, ko bi si tole nedeljo naredili malo drugačno. Ojunačimo se, kot se redki planinci, in se napotimo kam v hribe. Koče so še vedno odprte, zgoraj je še vedno lepo, jasno in sončno. Prejšnjo

soboto in nedeljo je že bilo tako. V koči na Dobrči je bil pravi planinski vrvež. Ves dan so prihajali v kočo lju-

Planinci poznajo vztrajnost. Le še nekaj korakov, pa bodo pri hlevih Lešanske planine in potem le še po ravnem do koč na Dobrči. —

Foto: D. Dolenc

dje, uživali v razgledu na Julijce, ki so bili kot na dlani, se martinčkali na soncu. Skratka, preživeli so prelep dan.

Zdaj res ni lahko hoditi v hribe, kajti nad 1000 m višine je ponekod že po pol metra snega. Brez smučarskih palic ne hodite gor. Dobro se morate obuati, čevlje zavarovati z »gamašami«, da vam sneg ne bo uhajal v čevlje, in držite se bolj gozdnih poti, ne poletnih stezic, pa boste prišli na cilj. Večina koč je odprtih vse sobote in nedelje. Oskrbniki vas bodo pričakali z vročim čajem, z enolončnico. Več bo vredna, verjemite, kot vse pečenke in torte v dolini. Čisto drugi ljudje boste prišli nazaj!

Kam torej v nedeljo? Na Lubnik, na Dobrčo, na Kriško ali Križno goro, na Jošta, na Kofce, peš na Krvavec, na Kališče? Povsod tod so kočice še odprte.

D. Dolenc

Pred koč na Dobrči je bilo v soboto in nedeljo ves dan živahno. — Foto: D. Dolenc

Športne igre Alpe Jadran ni drugorazredno tekmovalje

Del sodelovanja je tudi šport

Jesenice, 18. decembra — Organizacija četrtih zimskih športnih iger Alpe Jadran je bila zaupana Sloveniji oziroma Gorenjski, predvsem pa Jesenicam, Planici, Kranjski gori in Bledu. Na smučarskih in hokejskih tekmovanjih bo sodelovalo nad 700 mladink in mladincev, rojenih leta 1972 in kasneje.

»S pripravi na veliko tekmovalje, ki bo predvidoma v začetku marca leta 1989, nadaljujemo. Predsednik organizacijskega komiteja je predsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Sinigoi, izvršilni odbor pa vodi predsednik jeseniškega izvršnega sveta Tomaž Kršmanec. Sedaj gradimo predvsem na marketingu, kjer združujemo sile organizatorji planiških in kranjskogorskih tekmovanj ter drugi delavci na tem področju. Naša želja je, da dobi Kranjska gora do teh iger dolgo načrtovano dvorano, saj jo kraj potrebuje ne glede na takšna tekmovalja.

Dvorana pa bi bila dobrodošla tudi pri organizaciji svetovnega prvenstva v klasičnih disciplinah, za kar prav tako kandidiramo. Upam, da bomo želje uresničili,« pravi predsednik jeseniške Zveze telesnokulturnih organizacij Srečko Strajnar iz Mojstrane. Za športne igre Alpe Jadran so obvezne tri discipline: smučarski teki, alpsko smučanje in hokej na ledu. Organizatorji pa imajo pravico dodati po svoji presoji še eno. Slovenija se odloča za skoke. Italijani so na zadnjih igrah izbrali biatlon. Korošci pred tem sankanje in podobno. Gorenjska ima prav tako vse pogoje za izvedbo tekmovanj, ki ga ne sme motiti med drugorazredne, saj bo na njem sodelovalo nad 700 mladink, tudi vrhunskih športnikov iz 14 dežel delovne skupnosti, tokrat tudi iz Madžarske. Za izvedbo bodo poskrbeli športna društva: za skoke planiški komite, za tekmovalje v alpskem smučanju organizatorji tekmovanj za svetovni pokal v Kranjski gori, za smučarske teke SD Rateče Planica in za hokej Hokejski klub Jesenice. Tudi po tej plati ne bi smelo biti težav. Predvsem pa bo imelo tekmovalje izjemen zblizovalni pomen, saj je na mladih treba graditi prijateljstvo med narodi, pa prilagoditost za športno in splošno uveljavitev Slovenije in Gorenjske ter preizkus organizacije in tudi naprav za morebitna še večja tekmovalja.

J. Košnjek

Nekdaj in danes

V Predosljah so navdušeni odbojkarji

Predoslje, 18. decembra — Pred dobrim letom so v Predosljah ponovno oživili Športno društvo in pod njegovo streho delujejo odbojkarji, igralci namiznega tenisa, balinarji, kegljaci, planinci, kolesarji in šahisti. Skupno se v teh sekcijah, brez planinstva, aktivno ukvarja s športom nad 70 krajanov.

Odbojkarjska tradicija je v Predosljah stara in zato ni čudno, da je bila odbojkarjska sekcija ustanovljena med prvimi. Dobri predosljski odbojkarji so nekdanji h kranskem Triglavu in igrali tudi v republiški ligi. Starejši igralci enkrat tedensko redno vadijo, mlajši pa so formalni moštvo, ki nastopa v radovljski ligi, ker v kranjski občini takšne lige ni. Trije člani vadijo odbojkarjske igre učence osnovne šole Josipa Broza Tita. Dobro deluje namiznoteniška sekcija, v katero so vključeni člani vseh starosti. Dve ekipe sta v kranjski ligi, na tekme pa pridno hodijo tudi veterani. Vadijo v kulturnem domu, mizi pa je kupila krajevna skupnost. Nasploh morejo člani SD večino denarja naprositi pri krajevni skupnosti, ki ima posluh za take reči, seči pa je treba tudi v svoje žepce. Balinarji so za kulturnim domom uredili balnišče. Pomagala je krajevna skupnost, precej pa je bilo treba postoriti prostovoljno. Balnišče so odprli za letošnji krajevni praznik. Njihova ekipa tekmuje v II. gorenjski ligi. Razen tega pa v kranjski občinski ligi sodelujeta tudi dve kegljaški ekipi.

V Predosljah je običaj organizacija odbojkarjskih turnirjev. Tri pripravi: za dan mladosti, za krajevni praznik in za Dan JLA. Ta turnir je bil v sredo, na njem pa sta sodelovali dve domači ekipi in ekipa vojakov iz škofoške vojašnice. Na tokratnem turnirju je zmagala starejša ekipa Predoslja pred vojniki iz Škofje Loke in mladimi domačini odbojkarji.

J. Košnjek

Odbojkarji Predoslja pred začetkom letošnjega turnirja: starejša in mlajša ekipa. — Foto: F. Perdan

Ekipe Siti bar in Drobnogospodarstvo prvega

Kranj, 20. decembra — Odbor za množični šport in rekreacijo pri ZTKO Kranj in ŠD Kokra sta bila v dvorani na Planini organizatorja devetega turnirja v malem nogometu. V dveh starostnih skupinah je nastopilo triindvajset ekip. V skupini starejših je naslov osvojila ekipa Siti bara, v kategoriji mlajših pa so bili prvi nogometaši ekipe Drobnogospodarstva.

Vrstni red — starejši: 1. Siti bar, 2. Drobnogospodarstvo, 3. Gradbinec (vsi Kranj), 4. Križanke (Ljubljana); mlajši: 1. Drobnogospodarstvo (Kranj), 2. AZ 66 II (Ljubljana), 3. Štakori (Kranj), 4. AZ 66 I (Ljubljana).

D. H.

Januarja 34. smuk kurirjev

Jesenice, 18. decembra — Na Pristavi v Javorniškem Rovtu bo v nedeljo, 17. januarja, 34. smuk karavanških kurirjev v spomin 51 padlim kurirjem na področju Karavank. To je ena najstarejših zimskošportnih prireditev. Tokratni smuk ne bo doživel bistvenih sprememb. V posameznih kategorijah bodo na dveh progah Borec in Kurir tekmovali borci, kurirji, pripadniki TO, člani ZRVS in ZSMS, vojniki, miličniki in cariniki. Ponovno bodo skušali vpeljati tudi tekmovalje koroških borcev. S pripravi na obsežno tekmovalje so že začeli. Vsakič nastopa nad 100 tekmovalcev. Uredili so proge, na cilju pa so postavili tudi Dom kurirjev, kjer delajo tehnične službe. Zbirajo tudi denar. Glavni pokrovitelj je Tehnični biro Jesenice, pomoč pa pričakujejo tudi od drugih.

J. Rabič

Sedemindvajseti pokal Vitranc 87

V ospredju Italijani in Avstrijci, naši zadovoljili

Kranjska gora, 20. decembra — Letošnji veleslalom in slalom moških za točke svetovnega pokala v Podkorenu je dokazal, da so v tej sezoni v ospredju tekmovalci iz Italije in Avstrije. Za petami so jim Švicarji in seveda tudi naši. Svojo vrednost so naši smučarji pokazali v nedeljo, saj sta bila prav na vrhu Rok Petrovič in Grega Benedik. Obe tekmi si je ogledalo nad 20.000 ljubiteljev smučanja.

Kar trenutno vodilnemu v moškem svetovnem pokalu, Albertu Tombi iz Italije, v soboto na enaindvajseti rojstni dan na smučišču v Podkorenu v veleslalomu ni uspelo, je nadoknadil v nedeljo na slalomski tekmi. Pričljivo najhitrejši je bil v obeh vožnjah. S to zmago je ponovno dokazal, da je res vrhunski smučar te sezone. Italijanski primat je z drugim mestom potrdil njegov reprezentančni kolega Richard Pramotton. Tesno za petami sta jima bila Avstrijec Günther Mader in seveda sobotni veleslalomski drugi, Švicar Pirmin Zurbriggen.

Naši alpski smučarji niso držali križem rok. Že v prvi vožnji

je kazalo, da se bodo za izvrstno mesto potegovali Bojan Križaj, Rok Petrovič in lanski zmagovalec Sarajeva Grega Benedik. Vsi trije so bili med prvo deseterico po prvi vožnji. Razplet v finalnem delu tekme je odločil, da je s proge moral od Jugoslovčanov prvi Bojan Križaj. Žalost ljubiteljev smučanja se je kmalu umirila, saj sta mojstrstvo med kolci pokazala Rok Petrovič in Grega Benedik. Rok je bil peti, Grega sedmi. Mednju se je vrnil Ingemar Stenmark. Tako ni bilo slavlja Elanovcev za stoto zmago njihovih smučarjev v moškem in ženskem svetovnem pokalu.

Rok Petrovič in Grega Benedik: »Oba sva naredila nekaj manjših napak. Te so naju spravile ob še boljšo uvrstitev.« Rezultati — 1. Tomba 1:46,35, 2. Pramotton (oba Italija) 1:46,95, 3. Mader (Avstrija) 1:47,27, 4. Zurbriggen (Švica) 1:47,32, 5. Petrovič (Jugoslavija) 1:48,04, 6. Stenmark (Švedska) 1:48,07, 7. Benedik (Jugoslavija) 1:48,09, 8. Strolz Koehlbichler in Berthold (vsi Avstrija) vsi 1:48,18.

Dvojno avstrijsko slavlje

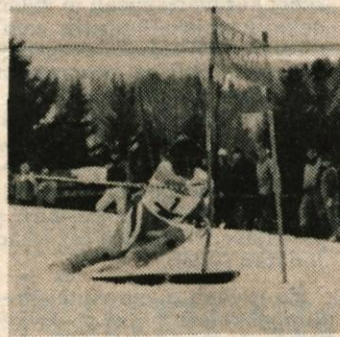

Sobotni veleslalom za točke moškega svetovnega pokala v Podkorenu je dobil Avstrijec Helmut Mayer. Drugi je bil Švicar Pirmin Zurbriggen, ki je dobil tudi pokal Vitranc, in tretji Avstrijec Hubert Strolz.

Razočaranje v taboru Italijanov in slavlje Avstrijcev in seveda tudi Švicarjev v sobotni veleslalomski tekmi moških za točke v svetovnem pokalu. Vsi so sicer pričakovali novo zmago Alberta Tomba, a mu ni uspelo še petič zmagati v tej sezoni. Že prva vožnja ga je vrgla iz tira in konec je bilo upov na novo zmago. Največ so dobili Avstrijci in Švicarji. Še posebno Avstrijci, saj je vodilni po prvi vožnji Helmut Mayer zmagal. To je po dveh letih ponovna zmaga Avstrijca v tekmi za svetovni pokal v veleslalomu. Leta 1985 je v Adelbodnu v Švici prav v veleslalomu zmagal Hans Enn. Veselje v taboru Avstrijce je dopolnil še drugi Avstrijec Hubert Strolz. Čast starejših tekmovalcev je rešil z drugim mestom Pirmin Zurbriggen iz Švice. Tudi slavlje Švicarjev sta dopolnila s četrtim in petim mestom Hans Pieren in Martin Hangl, medtem ko je bil najboljši Italijan Ivano Camozzi sedmi, Ingemar Stenmark pa deseti.

Naši so bili na domači progi povprečni. Že na prvi progi je ta čas najboljši Jugoslovčan Tomaž Čizman moral s proge. Našo veleslalomsko čast so nato reševali Rok Petrovič, Robert Žan, Klemen Bergant in Sašo Robič. Vsi so se po prvi vožnji uvrstili med prvo trideseterico in tudi na drugi progi niso zatajili.

Zmagovalec Helmut Mayer: »Star sem dvaindvajset let. Sem sin iz kmečke koroške družine, po poklicu sem mizar. Lani sem bil tu v Podkorenu četrti. Presrečen sem zaradi svoje prve zmage v svetovnem pokalu. Ta-

ko sem drugi Korošec, ki je zmagal. Prvi je še vedno Klammer. Mirno sem dočakal odločilni drugi nastop. Še toliko bolj, ker je bilo jasno, da me starosta in res odlični smučar Švicar Pirmin Zurbriggen lahko premaga. Ni mu uspelo, čeprav je bil takoj za menoj. Vesel sem tudi tretjega mesta mojega sotekmovaleca Huberta.«

Rezultati — veleslalom — 1. Mayer (Avstrija) 2:27,08, 2. Zurbriggen (Švica) 2:27,72, 3. Strolz (Avstrija) 2:28,77, 4. Pieren (Avstrija) 2:28,79, 5. Hangl (oba Švica) 2:29,25, 6. Camozzi (Italija) 2:29,25, 7. Mader (Avstrija) 2:29,28, 8. Woernld 2:29,63, 9. Roth (oba ZRN) 2:30,00, 10. Stenmark (Švedska) 2:30,10, 11. Gaidet (Francija) 2:30,27, 12. Gstrein (Avstrija) 2:30,47, 13. Sundqvist (Švedska) 2:30,59, 14. Pramotton (Italija) 2:30,98, 15. Enn (Avstrija) 1:31,18, 16. Žan 2:31,34, 19. Petrovič 2:32,18, 20. Bergant 2:32,20, 26. Robič (vsi Jugoslavija) 2:34,23.

D. Humer
Foto: G. Šinik

V četrtek v Radovljici

Zaključek sindikalnih iger

Radovljica, 22. decembra — Občinski svet Zveze sindikatov Radovljica prireja v četrtek, 24. decembra ob 17. uri v Sindikalnem izobraževalnem centru v Radovljici slovesen zaključek letošnjih radovljskih sindikalnih športnih iger. Podelili bodo pokale in priznanja. Tekmovalja so bila organizirana v devetih panogah, skupno pa je sodelovalo 592 žensk in 1619 moških iz 113 osnovnih organizacij sindikata. Ekipe so bile razdeljene v tri skupine, glede na število članov sindikata. V posameznih skupinah so zmagali Veriga Lesce, Iskra Lipnica in PTT Radovljica.

J. K.

Odličen začetek kranjskih judoistov

Kranj, 18. decembra — Judoisti Triglava iz Kranja so v slovenski judo ligi odlično začeli. Po štirih srečanjih iz prvih dveh kol v Mariboru in v Ptuj so že neporaženi: Železničarja iz Maribora so premagali po tehničnih točkah ob izidu 7:7, Iva Reya iz Celja z 12:2, Slovenj Gradec z 8:6 in Dravo iz Ptuja z 9:5. Za Triglav so nastopili Robert in Tone Markič, Damjan Kalan, Florjan Vidic, Miran Hudovernik, Simon Vilfan, Martin Benedik in Damjan Remic. Tretje kolo bo na sporedu 23. januarja prihodnje leto v Kranju.

D. Papler

UTRINKI • UTRINKI • UTRINKI • UTRINKI • UTRINKI

Kranjska gora, 19. decembra — V hotelu Larix v Kranjski gori je predsednik skupščine občine Jesenice Jakob Medja priredil sprejem za vse tekmovalce, goste in novinarje. Vzdušje je bilo prisrčno in vsi so bili edini, da sta bili ti dve tekmi spet najboljši v letošnjem svetovnem alpskem pokalu. Kranjskogorci in celoten organizacijski komite so se res potrudili, da je bila tekma na vrhunski ravni.

Dan pred prvim startom veleslalom moških v Podkorenu je generalni pokrovitelj sedemindvajsetega mednarodnega tekmovanja Vitranc Turistično društvo Kranjska gora in vsi njegovi hoteli, skupaj z ostalimi pokrovitelji teh dveh tekem: Alpina Ziri, Toper Celje in Konus Slovenske Konjice, pripravil sprejem za goste in novinarje. Med njimi so bili tudi predsednik organizacijskega komiteja Vitranc Stane Dolanc, predsednik občine Jesenice Jakob Medja, sekretar medobčinskega sveta ZK Slovenije za Gorenjsko Boris Bavdek in seveda tudi predstavniki vseh glavnih pokroviteljev TD, Alpine, Topra in Konusa. Izkazala pa se je tudi DO MIK iz Ajdovščine, ki je postregla z njihovimi svetovno znanimi kraškimi pršuti.

Iz Kranjske gore je poročalo 220 tujih in domačih TV, radijskih in časopisnih novinarjev iz celega sveta. Gostil jih je organizacijski komite jubilejne petindvajsete Zlate Lisice. Le-ta bo 30. in 31. januarja na Pohorju gostil ženske za svetovni alpski pokal v veleslalomu in slalomu. Predsednik OK Dušan Senčar je skupaj z ostalimi sodelavci novinarje seznanil s pripravi na to jubilejno prireditev v središču mesta Maribora.

Dan pred tekmovaljem v Podkorenu so turistični delavci Kranjske gore in hotelirji na smučišču Brsnina z baklodo odprli letošnjo zimsko smučarsko sezono, ki naj bi bila pestra z vso njihovo ponudbo. Ne samo s smučanjem, temveč z vsemi ostalimi pritiklinami, ki sodijo v res pravo turistično ponudbo kraja.

D. H.

Gornjesavska dolina predstavila kandidaturu za svetovno prvenstvo

Celostna podoba Planice, Kranjske gore in Bleda

Kranjska gora, 20. decembra — Na posvetu devetih evropskih TV hiš in radia so predstavili kandidaturu za svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah. Na FIS kongresu junija v Istanbulu bodo predstavili celostno podobo Gorenjesavske doline skupaj z Bledom. O tej kandidaturi za svetovno prvenstvo leta 1991 ali 1993 nam je povedal vodja marketinga organizacijskega komiteja Planice Tomaž Teger.

Peto sezono je vodja marketinga organizacijskega komiteja Planice Tomaž Teger, ki je pred tem oblikoval celostno podobo Slovina. Prav iz te DO je prišel v komite Planice za propagando in nato za vodjo marketinga.

»Naredili smo enotno sliko skakalnic s čapljami, posebnimi napisi in lanske maskoto Planice, ki je delo akademskega slikarja Dušana Kluna. Čaplje, simbola Planice, pa je delo akademskega slikarja Jožeta Trobca. Na tem posvetu vseh TV in radijskih hiš cele Evrope smo prvič predstavili tudi kandidaturu za izvedbo svetovnega prvenstva v nordijskih disciplinah leta 1991 ali 1993. Tako smo sedaj prvič predstavili celostno podobo Gorenjesavske doline. Prav s tem organizacijskim komitejem že vrsto let tesno sodelujemo. Tako je kandidatura znana in predstavljena. Emblem je delo slikarja Dušana Kluna, ki je za osnovo vzal podobo Planice. To so čaplje, napisi. Na plakatu je dobro vidno, da so nordijske discipline skoki in smučarski tek. S to kandidaturo gremo v široko akcijo, ki je potrebna za vsako svetovno prvenstvo. Vendar imamo skromne možnosti kot ostali. Prednjačijo Sapporo na Japonskem in Val di Fiemme iz Italije. Dokončna odločitev, kje bo svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah, bo padla na junjskem mednarodnem FIS kongresu v Istanbulu. Prav zato gremo v oba termina za leto 1991 in 1993.«

D. Humer

Jesenice: največja mejna postaja v mednarodnem potniškem prometu v državi

Devet let do posodobitve

Jesenice, 21. decembra — Svojevrsna simbolika je bila že to, da je prav Milan Kučan minuli teden v četrtek malo pred 13. uro z odtipkanjem dovoljenja dal izvozno pot mednarodnemu tovornemu vlaku Reka—München, na katerem je bilo mimogrede tri vagone kave in 16 vagonov južnega sadja. Milan Kučan je namreč tudi pred devetimi leti, ko je bil predsednik slovenske skupščine, odprl avtomatizirano progo od Jesenic do Ljubljane.

Simbolika pa se kaže tudi v tem, da je prvi krenil na pot mednarodni tovorni vlak. Jeseniška železniška postaja, ki leži na vstopu v mrežo prog Jugoslovanskih železnic, je še posebno po drugi svetovni vojni nenehno pridobivala na pomenu v domačem in predvsem v mednarodnem prometu. To je namreč vstopna postaja za bližnji vzhod na pomembna tudi za Soški koridor ter za Luko Koper.

Po vojni se je postaja nenehno posodabljala. Na progi Ljubljana—Jesenice so 1961. leta parne lokomotive zamenjale dieselske, že tri leta kasneje pa je bila proga elektrificirana. Od 1978. leta naprej je opremljena s sodobnimi signalno-varnostnimi

napravami, leto kasneje pa je bil skozi predor do Podrošja zgrajen še drugi tir.

Vendar pa je postaja že ob koncu sedemdesetih let bila vedno večje ozko grlo tako za domači, še bolj pa za mednarodni promet. Železniških tirov je bilo premalo in prenekatere posle je zato prevzemala postaja v Zalogu. Potem pa so se 1978. leta za-

čela velika investicijska dela za modernizacijo jeseniške železniške postaje. Predvideno je bilo, da bodo končana v štirih letih, a so se zaradi pomanjkanja denarja zavlekla do letos.

Pridobitev pa zaradi tega ni nič manj pomembna in moderniziranost prav zaradi tega morada še večja. Zdaj je namreč jeseniška železniška postaja ena najmodernejših v državi. Število tirov se je z nekdanjih 41 povečalo na 86 v skupni dolžini dobrih 18 kilometrov. Signalno-varnostne naprave, delo Iskrinih strokovnjakov (kar 95 odstotkov izvedbe predstavljajo domači materiali), pa so vgrajene na 100 tirov v dolžini 25 kilometrov.

Bistveni dosežki sedanje modernizirane jeseniške železniške postaje so: za 55 odstotkov povečana zmogljivost, povečana hitrost prevoza blaga, veliko večja varnost prometa in zaradi teh razlogov tudi večja konkurenčnost proge v smeri sever—jug. Na postaji so izboljšali tudi razmere za napajanje in krmljenje živine ter opravljanje veterinarskih pregledov. Zdaj ni več težakega dela kretničarjev, število zaposlenih pa se je zmanjšalo za 50. Skratka, postaja se je vključila v družino sodobno urejenih in ekonomičnih evropskih železniških prometnic.

A. Žalar

Železniški tiri so varnejši od cest

Vključitev novih signalno-varnostnih naprav na železniški postaji na Jesenicah je priložnost za razmišljanje o prednostih železniškega prometa pred cestnim — ne le pri porabi energije in stroških prevoza, temveč tudi pri varnosti in vplivu na okolje. Nedvomno je, da je železnica varnejša od cest. Po podatkih mednarodne železniške unije je prevoz z vlakom dvakrat varnejši od prevoza z avtobusom in dvajset do tridesetkrat varnejši kot z osebnim avtomobilom. Podobno kažejo tudi podatki za Slovenijo. Na naših cestah je vsako leto povprečno 632 smrtnih nesreč in 3396 nesreč s hudimi in 7000 z lažjimi poškodbami, v železniškem prometu pa 56 smrtnih nesreč in 111 poškodovanih.

Velike razlike so tudi pri (škodljivem) vplivu na okolje. Če verjamejo ameriškim raziskavam, je potniški prevoz z avtobusom tridesetkrat večji onesnaževalec kot vlak visoke hitrosti. Cestno vozilo je, razumljivo, največje zastrupljavec okolja, saj med vsemi prevozniki porablja največ naftnih derivatov. Avtomobili spustijo v zrak na tone svinca, po nekaterih podatkih ga dva tisoč vozili »raztres« vsako uro v stometrski pas ob avtomobilski cesti od 40 do 60 gramov. Svinec se spusti na tla in na rastline, od tod naprej pa je pot v človeško telo dokaj enostavna. Razlike so tudi pri hrupnosti. Brzi vlak povzroča 65 decibelov hrupa, osebni avtomobili od 72 do 92, težki tovornjaki več kot 100...

Prednosti pa, kot kaže, niso posebej privlačne. Le kako naj si drugače razlagamo, da se po tirih prevaža iz leta v leto manj blaga.

C. Z.

Polica, 17. decembra — V Exotermovem obratu, ki je trenutno v rekonstrukciji, je izbruhnil požar. Nastal je, ko sta dva delavca na strehi varila konstrukcijo. V prostoru je bila poprej mešalnica aluminijevega prahu, ki je hitro vnetljiva, njegovi ostanki pa so še bili na strehi. Ogenj je zajel ostrešje, vzgal se je tudi izolacijski material. Delavca sta skušala pogasiti z ročnim gasilnim aparatom, vendar se je ogenj prehitro širil, da bi jima uspelo. Šele kranjski poklicni gasilci so zadušili požar, ki je napravil za okoli dva milijona škode. — Foto: L. M.

GNEČA NA MEJNIH PREHODIH — Da so božični prazniki blizu, kaže tudi iz dneva v dan večja gneča na gorenjskih mejnih prehodih. Carinske, miličniške in druge službe, ki skrbijo za red in varnost pri prehodu čez mejo, so se na povečani promet dobro pripravile in se tudi sicer okrepile z novimi močmi. Številni naši delavci na začasnem delu v tujini ne vedo, koliko smejo nesti čez mejo, kolikšne so carinske in druge uvozne dajatve... Čudno? Niti ne! Pri nas se predpisi na tem področju dokaj hitro spreminjajo, svoje pa k zmedu prispeva še nebrzdana inflacija. — C. Z.

NESREČE

Umrl v bolnišnici

Ljubljana, 17. decembra — Iz jeseniške bolnišnice so v Klinični center v Ljubljano prepeljali hudo ranjenega Otona Markuna, ki se je bil dva dni prej ponesrečil v vasi Kočna. Ponesrečenec je za posledicami nesreče tega dne umrl.

Zadel pešca

Bled, 19. decembra — Pri Vili Bled se je primerila prometna nesreča, v kateri je bil hudo ranjen pešec Janez Kajdiž, star 60 let, z Bleda. Povožil ga je 34-letni Marjan Urbanc, ki je z avtom peljal z Bleda proti Bohinjski Beli. Ker je voznika zaslepilo sonce, je pešca prepozno opazil, zadel ga je in Kajdiž je ranjen obležal ob cesti.

Z avtom v hišo

Visoko, 19. decembra — 19-letna Vilma Rejc iz Kranja, voznica fička, je kriva prometne nesreče, v kateri sta bila razen nje ranjena tudi oba njena sopotnika, 18-letni Simon Grilc iz Kranja in 22-letni Milan Novak iz Murske Sobote. Ko so se peljali iz Predvdvora proti Kranju, so na Visokem pri gostilni Kovač zapeljali čez cesto in trčili v hišo. Voznica,

ki je vozila brez vozniskega dovoljenja in najbrž tudi pod vplivom alkohola, ter njena sopotnika, so ostali vkleščeni v razbitinah, tako da so jih morali rešiti kranjski poklicni gasilci.

D. Ž.

Smučar si je zlomil nogo

Kravec, 20. decembra — Med nedeljsko smuko se je na Kravcu ponesrečil 19-letni Matej Svetec iz Kostanjevice ob Krki. Med smučanjem po spomladanski progi se mu je odpela smučka, padel je in udaril ob kol za označevanje smučišča. Ponesrečencu so pomagali dežurni zdravnik in gorski reševalci, nato pa ga je rešilec odpeljal v Klinični center.

Žičnice so obstale

Kravec, 19. decembra — Kar dvakrat so se ustavile žičnice na Kravcu. Prvikrat, ker je strela udarila v žičnične naprave, so obstale za poldruho uro. Tedaj je smučalo kakih dva tisoč smučarjev, vendar so v desetih minutah vse varno spravili v žičnico. Zvečer pa je močnejši vihar poškodoval dvosedežnico na Zvohu, tako da ni delovala vse nedeljsko dopoldne. Škode je za blizu 10 milijonov.

D. Ž.

moja
zavarovalnica
triglav

SERVISNO PODJETJE KRANJ
Tavčarjeva 45
64000 KRANJ

Komisija za delovna razmerja objavlja potrebo po:

1. VODJI GRADBENE DELOVNE ENOTE
2. VODJI MIZARSKE DELOVNE ENOTE

Pogoji za sprejem na delo so:

- pod 1.: tehnik gradbene stroke, strokovni izpit iz gradbeništva
pod 2.: tehnik lesne stroke
pod 1. in 2.: tri leta delovnih izkušenj v stroki, delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom, poizkusno delo bo trajalo najmanj 45 dni

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajte kadrovski službi podjetja v 8 dneh po objavi oglasa. Vse kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

Recimo bobu bob

V Sloveniji je bilo ob koncu minulega leta registriranih 491 tisoč osebnih avtomobilov, od tega prvič le 44 tisoč ali vsega devet odstotkov. Če bo takšen delež tudi v naslednjih letih, bo minilo enajst let, preden bo »vozni park« v celoti obnove. Po naših cestah torej vozijo vse starejša vozila in hkrati tudi vse bolj tehnično nepopolna. Na tehničnih pregledih so lani zavrnil 228 tisoč vseh vozil ali nekaj manj kot tretjino. Miličniki so v letošnjih prvih devetih mesecih izločili iz prometa za petino več vozil kot lani v enakem času, 8496 vozil ali 36 odstotkov več kot lani pa so jih napotili na izredni tehnični pregled.

Kdo je kriv za takšno stanje vozil? Eno je res: gospodarska kriza se je »zajedla« na vsa področja našega dela in življenja, tudi v promet in v vse, kar je povezano z njim. Avtomobili so postali tako dragi, da jih ljudje s povprečnimi mesečnimi prejemki ne morejo zamenjati še pred koncem njihove življenjske dobe. Zmorejo le popravila, obnavljanje vozil, krpanje iz dneva v dan. Za to pa potrebujejo nadomestne dela.

Že smo pri jedru problema. Naše trgovine z avtomobilsko opremo in nadomestnimi deli so slabo založene. Nekako nerazumljivo je, da v Kranju, kjer je doma tovarna Sava, znana izdelovalka gum, ni mogoče ob vsakem času dobiti zimskih gum. Namesto da bi jih ljudem ponujali (dobesedno vsiljevali), češ — kupite jih, saj je od gum veliko odvisna prometna in vaša varnost, jih pustimo, da tekačo od trgovine do trgovine, mrzlično vrtijo številčnico telefona, iščejo veze in poznanstva. Pa ne gre le za gume; na Gorenjskem ni trgovine, v kateri bi lahko zdaj kupili navadni kovinski obroček kolesa za vozila jugo, zelo težko je dobiti pločevinaste dele za nekatere vrste avtomobilov, včasih je problem že preprosto zamašek za rezervoar goriva...

Vemo, zakaj je tako. Proizvajalci bolj kot za domače kupce avtomobilov skrbijo za tuje, trgovci nočejo delati velikih zalog, ker jim to »požira« dohodek, novi avtomobili imajo prednost pred starimi — in podobno. Zato recimo bobu bob in že nehamo govoriti, kako so tile slovenski vozniki malomarni, brezbržni, neosveščeni... Priznajmo — so takšni, vendar so takšni tudi proizvajalci avtomobilov, trgovci in morebiti še kdo.

C. Zaplotnik

Le kratek čas na prostosti

Kranj, 18. decembra — 56-letni Vinko Rakovec iz Rovt pri Poldnartu se je 6. aprila letos vrnil s prestajajočo štiriinpolletno zaporne kazni. Ker je njegov stanodajalec v Ljubljani medtem umrl, se je odpravil k bratu na Zgornjo Dobravo. Pomagal mu je pri delu v gozdu, da je zaslužil za hrano; po enem tednu pa je s štiriinšestdesetimi tisočaki v žepu odšel v Ljubljano. Prenočeval je na prostem, denar je porabil za hrano in pijačo, zaposlitve tudi ni iskal, ker ga nikjer ne bi vzeli, s sorodniki, razen z bratom, je prekinil stike pa tudi prijatelje nimajo.

V takšnih okoliščinah se je rojeval načrt za nov tatinski in vlomilski pohod po območju, ki ga je dobro poznal, saj je na njem že večkrat »deloval«. Maja letos je vlomil v 27 počitniških hiš, brunaric, gradbenih barak in koč na Pševem, v Nemiljah, v Zgornji in Spodnji Besnici, v Zabukovju, na Joštu, v Podvrhu, Zgornji Luši, Rakovici..., poskušal pa je vlomiti tudi v počitniško hišo v Žlebah nad Medvodami. Po-

vsod je vlamjal na podoben način: vrata ali okna je odpiral s krampom, sekuro in lesenim drogom oziroma je s kammom razbijal stekla v vratih in oknih. V prostorih je naletel tudi na vrednejše predmete, vendar je jemal le tisto, kar je rabil za preživetje — predvsem hrano, pijačo, odejo, oblačila in obutev. Kar je vzel vrednejših predmetov, jih je odnesel v dolino in jih prodal. Kot izkušen »grešnik« je dobro vedel, da jo bo na sodišču bolje odnesel, če bo dragocene predmete pustil na miru. Za tovrstna kazniva dejanja je zagrožena kazen od enega do deset let zapor. Sodniki iz kranjskega temeljnega sodišča so se odločili za tri leta in pol. Pri tem so upoštevali, da je Rakovec specialni povratnik, ki noče spremeniti načina življenja. Med olajševalne okoliščine so šteli njegovo starost pa tudi to, da je vsa kazniva dejanja priznal in da je tudi sicer veliko pomagal preiskovalcem in vsem drugim pri pojasnjevanju posameznih vlovov. Sodba še ni pravnomočna.

Vlomilski skupini skupno deset let zavora

Noč je bila njihova zaveznica

Kranj, 17. decembra — 24-letni Aleksander Kocjančič iz Kranja in pet let mlajši Edvard Mlinar iz Celja sta se spoznala v prevzgojnem domu v Radečah. Ko se je Aleksander vrnil domov v Kranj, je nekaj časa delal, nato pa je tako kot njegov mlajši brat zaposlitve opustil. Njuna mati je odšla v Zvezno republiko Nemčijo, k njima pa se je preselil Mlinar, ki je bil prav tako brez zaposlitve. V takšnih okoliščinah — vsi brez dela in nadzora — je nastal načrt za nočne vlomilske pohode od trgovine do trgovine, od enega do drugega gostinskega lokala.

Prvič so poskusili februarja ali marca letos, in ker jim je uspelo, so dobili korajžo. V zavetju noči so vlamljali kot za stavo in kradli kot srake vse dotlej, dokler jih maja letos ni zgrabila »roka pravice«. Pred nedavnim so se znašli na zatožni klopi kranjskega temeljnega sodišča — Aleksandra Kocjančiča so obsodili na pet let zavora, Mlinarja na štiri leta, 27-letnega Ljubana Vučiča iz Kranja, ki je pomagal pri nekaterih vlovih, na eno leto, 22-letnemu Nusredu Vokshiju iz Peči, ki je od Kocjančiča in Mlinarja dobil nekaj predmetov, čeprav je vedel, da so ukradeni, so zagrozili s pol leta zavora, če bo prej kot v treh letih storil novo kaznivo dejanje. Sodba še ni pravnomočna. A. K., ki je tudi sodeloval pri vlovih, je še mladoleten.

Skupinica je odpirala vrata prodajaln in gostinskih lokalov na podoben način — z uporabo izvijača in na silo. Na nočne pohode so se odpravljali v različnih kombinacijah, največkrat Kocjančič in Mlinar skupaj z mladoletnikom pa Kocjančič in Mlinar sama ali v postavi Kocjančič — A. K., vsi trije skupaj z Vučičem...

Iz prodajalne Moda na Mestnem trgu v Škofji Loki so odnesli za skoraj 1,6 milijona dinarjev oblačil in gotovine, iz kranjske Mode le dan kasneje za skoraj 860 tisočakov, iz Živilne trgovine v Bitnjah za 198 tisoč dinarjev, iz Živilnega bifeja v Britofu enkrat za 250 tisočakov in drugič za 20 tisočakov... Vlomili so v gostinski lokal in diskoteko turističnega društva Zbilje, iz katere so ukradli mešalno mizo, dva kasetofona, dva zvočnika, ojačevalce, mikrofona, barvaste žarnice, kasete, light show, cigarete, vse skupaj vredno prekomilijon dinarjev. Spisek še ni izčrpan, vlomili so tudi v kava bar Barok v Kranju, v KŽK-jevo trgovino pri Kokrškem mostu, v Živilno kavarno in slaščičarno na Planini, še enkrat v gostinski lokal turističnega društva v Zbiljah, v dve kleti v Kranju. Kocjančič in mladoletni A. K. sta letošnjo prvega aprila v Ljubljani povsem zares ukradla kolesa z motorjem.

(nadaljevanje z 9. str.)

Trajala so dolga leta dogovarjanja in prepričevanja med KS in lastnikom dvorane, da je končno le prišlo do prenosa lastništva na KS.

No, s tem pa so se začeli za Sovodenjčane zopet naporni časi. Dvorana je bila dotrajana in skoraj neuporabna za kakšno prireditve. Ker pa Sovodenjčani tudi nismo kar tako, smo kmalu sestavili gradbeni odbor, ki naj bi pretehtal, kaj se da napraviti in kaj bo treba zgraditi novega.

Tako smo prišli kmalu do zaključka: treba bo nad tem delom napraviti novo ostrejšo, strogo in strogo, domala vse drugo razen nosilnih zidov.

Ko pa smo začeli debatovati, kakšna naj bi bila dvorana od znotraj, so se pa začela kresati različna mnenja. Ta prostor je bil do sedaj v kraju za vse prireditve, od iger, koncertov, do veselja. Lahko bi rekli, bil je univerzalen prostor, namenjen za vse.

Po mnenju večine smo se pa le odločili, da bomo obnovili ta prostor sodobno in moderno, ki bo namenjen Sovodenjčanom za dojemanje kulture, kot so kulturne prireditve in razni koncerti. Pričela se je velika akcija, zakaj denarja ni bilo veliko na razpolago. Kmetje so prispevali les, skratka skoraj vsi smo poprijeli za delo, tako da se je vsak dan bolj videlo, kakšna bo njena preoblika. Postala je urejena kot mlada nevesta, ki se sveti od nog do glave tako, da smo krajanji res lahko ponosni nanjo.

Pa pride v soboto pred otvoritvijo 17-letna hčerka iz šole, ki obiskuje drugi letnik kmetijske šole v Kranju in ji ves vesel pokažemo vabilo za otvoritev, ki bo naslednji dan. Ko prebere vabilo, pa na moje presenečenje izjavi: »Veš, foter, Vi pri Krajevni ste vsi skupaj mal smotani, kaj mislite, da boste imeli v ta novi dvorani same koncerte in igre, na nas ta mlade pa niste prav nič pomislili, kje bomo pa mi imeli plese in zabave.«

Dialog je bil dolg celo popoldne, in kar nisem je mogel prepričati, da je dvorana taka, kot smo si jo vsi želeli.

V nedeljo je pa končno prista njena otvoritev. Bila je proslava, slavnostni govor, podelitev priznanj in pohval, nastopili so učenci, pri nastopu folklorne se je pa že skoraj zataknilo ker da je škoda parketa na odru, vendar je vse potekalo v najlepšem redu po programu, tako da se je proslava končala kot je treba.

Po zaključku proslave smo bili povabljeni vsi gostje in nastopajoči v sosednji gasilski dom na zakusko. Že ob tem in je obšla misel na druga leta, ko smo postavili mize in klopi pri obeh stenah dvorane, nato pa tudi »ta stari« malo zaplesali.

Ko sem pa nazadnje pogledal še malo v »klub mladih«, ki ga imajo v temni kleti pod dvorano (po mojem je edino primerna za shranjevanje ozimnice), so me obstopili mladi z vprašanji, »ali sedaj vidiš, v kakšnih prostorih se moramo zabavati,« sem pa že skoraj razumel pogovor s hčerko od prejšnjega dne.

Ko sem se pa naposled vrnil proti domu, sem pa imel občutek, kot da sem izgubil dolgoletnega prijatelja, s katerim sva skupaj preživela veliko veselih in žalostnih trenutkov.

E. KavčičKoprivnik 24

NE DEZERTIRANJE AMPAK PROTESTI!

Dogajanja ki se razvijajo v naši socialistični Jugoslaviji, zelo porazno vplivajo posebno na starejšo generacijo komunistov; prav zato so vse pogostejši izstopi iz zveze komunistov ali pa zelo velika pasivizacija do sedaj zelo aktivnega del članov zveze komunistov. Nekateri to tolmačijo kot zenterstvo, kar pa ni res. Nič, ki je bil predan član zveze komunistov, ne more pljunuti na svoje dosedanje delo, lahko pa protestira proti vodilni strukturi, morda bi zelo grobo delal komunistični oligarhiji, ki je že skoraj štirideset let na vodstvenih položajih ter v imenu partije nemoteno vlada. V teh letih so več ali manj preobračali vsako obrabljeno merno kritiko posameznikov v kritiko partije in sistema, zato se je baza vedno bolj počutila odrinjena, lahko je samo delala in molčala. V teh letih smo bili priča mnogim dogod-

kom, ki nimajo nobene zveze z našo samoupravno socialistično družbo, toda široke partijske množice so bile o teh dogodkih obveščene zelo pozno, tako da smo marsikatero zadevo zvedeli iz sredstev obveščanja iz tujine, vsako postavljeno vprašanje pa je bilo tretirano kot blatenje vodilnih funkcionarjev.

Vsak član zveze komunistov, ki je kakor koli skušal podvomiti v pravilnost dela vodilnih ljudi, je bil že problematičen.

Omenim naj samo tako imenovani Dachauski proces; kar precej ljudi je bilo obsojenih, nekaj pa je bilo tudi likvidiranih, delalo se je po principu kadija toži-kadija sodi. Na kraju pa je prišlo do rehabilitacije, seveda so bili nekateri rehabilitirani po smrti; seveda vsi, pa so dobili odškodnino. Nikdar ni bilo pojasneno koliko nas stal ta zrežirani proces in ali so bili tisti, ki so obtoževali, kdaj klicani na odgovornost; gotovo ne, sredstva za rehabilitacijo pa je krilo gospodarstvo. Prav tako se danes ne vemo koliko smo pravzaprav dolžni našim upnikom in kam je šel ta denar, morda tudi za nevrščene.

Naš volilni sistem je omogočal, da so se vodilni ljudje vrtili od funkcije do funkcije, ne glede na njihovo sposobnost in učinkovitost. Prav zelo redek je bil slučaj, da se je kdo vodilnih ljudi vrnil v gospodarstvo, prav zato so bili večkrat sprejeti razni zakoni, ki so gospodarstvu več škodili kot koristili, eden izmed njih je prav gotovo Zakon o združenem delu. Potrebovali smo mnogo let, da smo priznali, da z njim ni nekaj v redu.

Nekateri vodilni ljudje so v ožji krog vladajočih uvedli še svoje sinove, prav po vzoru dinastije.

Mnogo vidnih članov zveze komunistov se je zapletlo v gospodarski kriminal, nekaterim so celo pomagali na najvišjih nivojih. Primer Velike Kladiše. Na koncu pa samo še to. Nič, iz visokih položajev ne more odstopiti, da ga istočasno ne bi pretipali, kakšne dobrine si je ob funkciji pridobil, kajti mnogi živijo na zelo visoki nogi, poleg njih pa tudi njihovi ožji svojci. Zastonj ne velja reko: da socializma zato ne gradimo, ker ima veliko vodilnih že komunizem.

Stane Torkar

IMELI SMO LJUDI:

Glasilo Gorenjski glas števil 91 z dne 20. nov. 1987. je na strani 15 zapisalo: »V spomin in zahvalo IVU PIRKOVIČU, rešitelju Blejskega jezera.«

Pozorno sem prebral ta stavček. Pri saniranju Blejskega jezera je imel Ivo Pirkovič veliko dela, saj je moral leta in leta kot publicist spreobčati tiste, ki so odločali o usodi obolevalega jezera. To je bilo mnogo težje opravilo kot pa strokovna formula z nategom. Vsi predhodni poskusi za rešitev ozdravitve bolnega jezera so morali potoniti z nemajhnimi stroški, predno je priplavala na površje več kot četrto stoletja Pirkovičeva rešitev ozdravitve jezera z nategom. Pokojni I. Pirkovič zasluži zares veliko zahvalo.

Podoben zahval zasluži Ivo Pirkovič veliko tudi na drugih področjih. Kakšen pa je bil: skromen, droben, hrom in na postelo priklenjen, bil je drobnega koščastega obraza, imel je drobne pohabljenе ročice, komaj je držal pisalno desko. Govoril je iskro v lepo šegavi dolensščini; ni ga bilo področja, ki ga ne bi obvladal kot: fizika, tehnika, publicistika, zgodovina, arheologija, pravo, izseljenska problematika (Luis Adamič), elektrogospodarstvo – sodni publicistični politični procesi pred vojno, med vojno, delovanje in nastajanje bele garde, ugotavljanje vojnih zločincev, bil je idejni vodja partizanskega gibanja na Dolenjskem. Arheologom je ponudil številne rešitve, odkrival je nepojasnjena grobišča iz Antike.

Po svoji velikosti in širokosti spada med velike – Slovenci mu dolgujemo veliko zahvalo. Zapustil je veliko in obširno dediščino. Ni izključeno, da naši znanjci ne bi organizirali znanstvenega simpozija. Blejsko jezero pa zasluži Pirkovičovo spominsko obeležje.

Stane Bobek – Miha

DOKLEJ ŠE TAKO NAPREJ?

Če pogledamo naše gospodarsko stanje vidimo, da je kritično. Ne le, da nam manjka novih idej, ne le, da v obupu vlačimo pogrezajoče velike iz blata, pogrezamo se dalje in dalje. V obupu hočemo storiti nemogoče, ne znamo se prilagajati razmeram, ki potrebujejo vedno nove in sveže ideje, nova podjetja, malo gospodarstvo, ki bo rešilo voz, ki ga bo potegnili iz blata, vendar te ideje ta hotenja posameznikov v kalu zatiramo. Čudimo se, zakaj ni novih podjetij, zakaj se v obupu držimo starih preizkušenih klišejev, ki so se na žalost mnogokrat izkazali za zmotne.

Na Gorenjskem so te stvari še zlasti potencirane. Samo pogledjmo stvari v kmetijstvu. Na Gorenjskem je 40 nezaposlenih veterinarjev in njihova usoda nas ne zanima, obenem pa birokrati, kjer se le da, zavirajo gradnjo novih farm, ki bi lahko zaposlovala te strokovnjake. Ne samo to, obstoječe farme smo spremenili v skladišča in prodajalne in to 10 km izven Kranja. Privatnikom farm ne pustimo graditi ne v dolinah ne v hribih. Znanja je afera v zvezi s svinjsko farmo na Rovtahu, mali vasi blizu Jesenic, koliko je takih primerov, mi ni znano, tam je problem to, da bo farma v hribih, kot da to spremeni stanje stvari. Vem za primer človeka, ki je hotel postaviti moderno kunčjo farmo v nižini, farmo, ki bi ustvarila več deviz, kot vse gorenjsko kmetijstvo skupaj, saj bi se v njej, poleg kunčjega mesa, ki bi šel v celoti v izvoz in bi ustvaril neslučen dotok deviz, imela še proizvodnjo kožuharjev in šampinjonov, torej samo izvozno proizvodnjo. Človek bi bil pripravljen dati zemljo in vložiti znatna svoja sredstva. Toda zataknilo se je že pri izdelavi lokacije, na to že čaka skoraj leto, kajti za nas čas ni zlato. Postali smo mojstri pri zatiranju idej in njihovih ne realizacijah.

Če pogledamo samo 40 nezaposlenih veterinarjev in njihov intelektualni potencial, vidimo, koliko bi z njim lahko dosegli. Delavci morajo dati prispevek za kmetijstvo od že tako bornih plač, obenem pa se, kot se že iz navedenih primerov vidi, kako se obupno zavira vse kmetijstvo, da je nekaterim edini cilj njegovo uničenje ali totalno obubožanje. Namesto da bi nosile takih idej postavili za heroje, se jih blati in se jih kako drugače onemogoča. Zakaj so potrebna dolga fraziranja po televiziji, če pa se v praksi vrste drugače. Fraze naj končno preidejo v stvarnost, ker so sicer same sebi namen in kot take ne potrebne in škodljive zaradi zapravljanja časa in denarja.

Sedaj se konkretno sprašujem o krivcu za tako stanje, toda na žalost ga zopet ne bo, kot že velikokrat doslej. Koliko časa bo tudi fakulteta producirala kader, ki bo potem čepel na zavodih za zaposlovanje in se moral prekvalificirati. Vsak diplomirani veterinar je stal družbo 10.000.000 din ali približno dve hiši, tako samo na Gorenjskem stoji za 80 hiš neaktiviranega intelektualnega kapitala in čaka na svoj čas, ki ga pa ob takem obravnavanju kmetijstva, kot panoge nikoli ne bo. Fakulteta pa vseeno z velikim veseljem producira nove čakalce zaposlitve. Nič, ne pravi, da ljudje v vrhu slovenskega političnega življenja nočejo stvari izboljšati, toda njihovi interesi za izboljšanje življenja se izgube od delovanja vseh mogočih majhnih birokratov, ki so že zavirali razvoj in ga na žalost še bodo.

Peter Porenta

DRAGE ZNAMKE

Že več kot 20 let berem vaš in naš Glas, dokler nisem zbolel in se več mesecev zdravlil po bolnišnicah, sem bil tudi stalni naročnik. Zdaj Glas kupujem občasno, vendar kar pogosto. Vmes, če mi ostane kaj denarja, ker sem invalid dela, kupim tudi Nedelja. S tem pa imam večne težave. Ker so

tam obširne aktualne teme, tja večkrat pošljem razna vprašanja v rubriko »pritožna knjiga, prosim«, pa mi zadnje čase sploh nočejo več objavljati. Vendar ne vem zakaj? Danes sem mislil tja v Nedelja pisati, da že ves čas, odkar so podražili znamke in pisma na PTT, ni nikjer dobili odgovorjajočih znamk za pisma, zlasti ne za razglednice. Tako moram zato, ker nimajo po trafikah, na pošti plačati za pisemsko znamko 108 nd, stane pa baje uradno 106 nd, za karto, za katero baje stane znamka 93 nd, pa moram dati 100 nd, ker znamk za 93 nisem dobil v nobeni trafiki in ne na PTT Šk.Loka. Tako nas uporabnike poštnih storitev pošteno, oziroma nepošteno izkoriščajo. Zdaj ob Novem letu, bodo ljudje pisali mnogo razglednic, in če bo PTT tako slabo skrbela za znamke, bo ona kasirala nekaj nepravilno dobljenih milijonov v SRS.

ODMEVI NALIČENA ŠOLARKA MORA DOBRO ZNATI

Članek v »Glasu« št. 89 z dne 13. novembra je kljub kriznemu času vreden pozornosti. Omenjam ga, čeprav je nakazana problematika v primeri z nakopičenimi težavami v naši družbi na prvi pogled neznatna. Pa ni tako. Problem modnega oblačenja in ličenja je vendar predvsem problem naše kulture in morale. Prav to pa je tisto, kar nas lahko najbolj skrbi, in to na eni strani zaradi nizke kulturne ravni tudi slovenskega naroda ter hudega pomanjkanja morale; na drugi strani pa zato, ker je še tista morala, ki jo imamo, v glavnem napačno usmerjena.

Težko je razložiti, zakaj tako, zdi pa se, da je v podzavesti dela učiteljev na srednjih šolah še vedno poudarjena šesta božja zapoved (ne nečistuj). Vsako modno oblačenje in ličenje pa se mnogim nehoti zdi kršitev omenjene božje zapovedi. Prav zato se mi od nekdaj zdaj precejšnja neumnost in zelo nasilna pogruntavščina govorjenje o ličnem značaju slovenskega naroda. Vse na njem naj bi bilo čisto, nedolžno, otoplo, skoraj breztesno – skratka lično; med ljudstvi naj bi bili Slovenci nekaj, kar je že vnaprej zaobljubljeno svetemu devištvu in postnemu razmišljanju. Kdaj bodo vsi pri nas sprevleli, da takšno govorjenje ali razmišljanje spada v čase asketičnega in strogega janzenizma iz 18. in 19. stoletja?

V drugem delu mojega prispevka k tej problematiki pa bi najprej opozoril novinarko Heleno Jelovčan, da se ni obrnila na prave ljudi, ki bi dali ustrezna pojasnila o stanju na srednjih šolah, saj danes ravnatelji v glavnem nimajo stika z bazo. Pač pa bi vedeli o tem veliko povedati učitelji zdravstvene in morda še bolj telesne vzgoje. Niti ena kranjska srednja šola (in komaj katera na Gorenjskem) nima ustreznih

zdravstveno higienskih pogojev za pouk telesne vzgoje. Ni namreč ustreznih garderob z umivalniki in tuši. Lahko si predstavljate, da na preprosto telo ne gre nobeno oblačilo, še najmanj pa modno. Enako velja tudi za ličenje. Namesto da bi bilo modno oblačenje in ličenje izraz visoke kulturne ravni predvsem učenk seveda, pa vse skupaj mnogokrat izgleda zelo neestetsko.

Nekateri sreanje šole bi lahko že zdavnaj z ne preveč velikimi investicijami postavile pouk telesne vzgoje na višjo higiensko raven, pa vendar tega niso naredile. Kdaj bomo razumeli, da s tem, ko imamo na šolah zdravstveno higienski minimum na kmečki arhaični ravni, dajemo bolj slab prispevek h graditvi celovite osebnosti mladega človeka?

Janez Globočnik

Ker tudi v drugih primerih ravnajo z nami, potrošniki enako, je tako početje kraja in vse graje vredno. Že tako nas tarejo skrbi, kako bomo obrnili denar, da bomo prestali mesec, pa še taka početja, ki nas preprosto zalijo in odirajo, zares delajo vročo kri med ljudmi! Ali si bomo torej zaradi takih nevestnosti v PTT in drugod, morali prenehati ljudje med sabo dopisovati, si odrgovati razne doslej normalne potrebščine, kakor da bi bila vojna, ali ne vem kaj? A po drugi strani se dnevno govori in piše, kako moramo skrbeti, da bomo čimveč naredili in dobro naredili, dobro prodali, da bomo premagali inflacijo in nešteto drugih današnjih težav? Ostane torej samo tista morala, ker je nevestnosti pri delu čedalje več!

Vse dobro vam v Glasu želi bralec! In Srečno 1988!

Jože Zemljč

UNIVERZA NI ZA ZDRUŽITEV S CENTROM

Novinar C. Zaplotnik je dne 4. 12. 1987 napisal članek »Univerza ni za združitev s centrom«.

V uvodu piše, da imamo na Jesenicah dve delavski univerzi in da Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice ni bila za »ženitev« s Centrom srednjega usmerjenega izobraževanja, v okviru katerega deluje enota za izobraževanje odraslih.

Trditvi nista ustrezni, zato posredujem naslednje pojasnilo o poteku reorganizacije Delavske univerze Viktor Stražišar Jesenice.

Skupščina občine Jesenice je na sejah zborov, dne 20. 6. 1985, sprejela sklep, da je potrebno izobraževanju odraslih dati večjo kvaliteto, kar naj bi dosegli z reorganizacijo delavske univerze. Dana je bila konkretna pobuda, da se reorganizacija izvede skupaj z enoto za izobraževanje odraslih pri Centru srednjega usmerjenega izobraževanja.

Oblikovana je bila delovna skupina, ki je proučila možnost za oblikovanje enotnega centra za izobraževanje odraslih. Analiza izobraževalnih oblik za obe instituciji je pokazala, da je koristnik izobraževanja pri enoti za izobraževanje odraslih pri Centru srednjega usmerjenega izobraževanja največ Železarna Jesenice, 10 do 15 % izobraževalnih ur pa je bilo organiziranih za potrebe drugih občin in delovnih organizacij. Ta del izobraževanja odraslih je organiziran predvsem na osnovi dejanskih potreb Železarn Jesenice, ki izhajajo iz zakonov in predpisov ter so pogojene z deli in nalogami delavcev in v večini ugrajene tudi v sistem nagrajevanja.

Finančno je enota za izobraževanje odraslih priključena Centru srednjega usmerjenega izobraževanja in se finančni rezultat posebej ne vodi.

Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice deluje samostojno kot TOZD v okviru delovne organizacije Vzgojnoizobraževalni zavod Jesenice. Verificirana je za izvajanje različnih programov za izpopolnjevanje, zlasti za potrebe dela, samoupravnega in političnega delovanja delavcev, drugih delovnih ljudi in občanov, za njihovo delovanje na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozagrade ter za uresničevanje njihovih izobraževalnih, kulturnih in drugih potreb.

Finančno je delavska univerza samostojna. Prihodek pridobiva s svobodno menjavo dela z občinsko izobraževalno skupnostjo (osebni dohodek za 2,5 delavca in namenska sredstva za pet oddelkov osnovne šole za odrasle), šolninami udeležencev izobraževalnih oblik in od delovnih organizacij za izvedene izobraževalne oblike.

Ugotovljeno je bilo, da je tisti del izobraževanja, ki ga organizira delavska univerza v krizi, zato je delovna skupina pripravila elaborat o stanju in organiziranju izobraževanja odraslih v občini Jesenice.

V laboratoriu so bile opredeljene tri variante izobraževanja odraslih:

– priključitev Delavske univerze Viktor Stražišar Jesenice k enoti za izobraževanje odraslih pri Centru srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice

– združitev Delavske univerze Viktor Stražišar Jesenice in enote za izobraževanje odraslih pri Centru srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice

– Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice kot samostojna – kot TOZD v delovni organizaciji Vzgojnoizobraževalni zavod Jesenice.

O predlaganih variantah so razpravljali samoupravni organi Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice, Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice in Delavske univerze Viktor Stražišar Jesenice in ugotovili:

– da so kljub manjšemu številu izvedenih izobraževalnih oblik, finančni rezultati delavske univerze še vedno pozitivni,

– da naj delavska univerza še naprej ostane kot TOZD v Vzgojnoizobraževalnem zavodu Jesenice, ker ne sodi k enoti za izobraževanje odraslih pri Centru srednjega usmerjenega izobraževanja, ker le – ta izobražuje pretežno delavce Železarn Jesenice,

– delavsko univerzo je potrebno kadrovsko okrepiti, ne pa okrniti, kar bi se zgodilo v primeru združitve v Center srednjega usmerjenega izobraževanja,

– delavska univerza je za občino Jesenice potrebna kot institucija za izobraževanje odraslih, ki naj bi ob ustreznih družbeni podpori ponovno začela.

Mislim, da je kakršnakoli primerjava med enoto za izobraževanje odraslih pri Centru srednjega usmerjenega izobraževanja in Delavsko univerzo Viktor Stražišar Jesenice nemogoča glede na naravo in pogoje dela. Kajti dejavnost enote za izobraževanje odraslih pri CSUI se veže predvsem na dejanske potrebe Železarn Jesenice in se finančno poslovanje posebej ne vodi, dejavnost Delavske univerze Viktor Stražišar Jesenice pa ni naprej zagotovljena, marveč je odvisna od konkretnih izobraževalnih potreb delovnih ljudi in občanov ter izobraževalnih potreb posameznih OZD in družbenopolitičnih organizacij.

v. d. direktorja
Delavske univerze
Viktor Stražišar Jesenice

KAKŠEN RADIO BO IMEL KRANJ?

Ali smo že »odpisani« od vsega dogajanja po kranjski deželi?

Že zdavnaj je prerasel čas zapiranja informacij za občinske planke.

Zato predlagamo, da ustanovimo regionalno radijsko postajo za Gorenjsko, tako kot imamo časopis »Gorenjski glas«.

Z združenimi močmi, sredstvi in obstoječimi aparaturami bo lažje, hitreje in učinkovitejše. Predvsem pa je pomemben nakup oddajnika na Kravcu s skupnimi sredstvi, ki bo sedanjemu aktualnemu stabilizacijskemu obnašanju primernejši.

Zdaj je v škofjeloški občini nedosegljivo poslušanje radija Jesenice in Tržič. In dveh oddaj naenkrat ni mogoče poslušati. Žirovski val pa se tudi občasno izgublja in hrešči.

Zanimajo pa nas aktualne, sprotne novice iz vse Gorenjske, saj naši ljudje in potomci živijo in delajo po vseh gorenjskih občinah. Tako bo za vsakega malo in vse za vse! »Proletarci vseh dežel, združimo se!«

Ali prosto po sporočilu slovenskega veleuma, domačina dr. Franceta Prešerna: »Bom pel: kako odpravljajo se ovčam garje, preganjajo ušivim glavam gnide. O, zlati vek zdaj muzam kranjskim pride!«

Ana Komatar

ŽITO Ljubljana

TOZD PEKARNA KRANJ

Poskusite naš novi proizvod
GRAHAM PREPEČENEC

Vsem našim odjemalcem želimo srečno
1988.

**Mercator — Kmetijska
zadruga Bled**

p. o. Bled
64 260 Bled, Prešernova 11

**Članom zadruga in občanom srečno
novo leto 1988**

Razen reprodukcijskega materiala za kmetijstvo
prodajamo tudi gradbeni material.

V naših vrtnarskih obratih in cvetličarni na Bledu
nudimo vse vrtnarske in cvetličarske storitve.

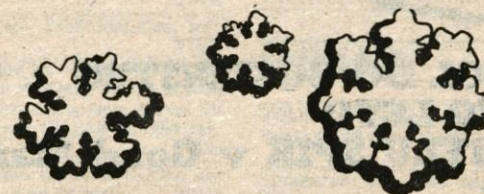
SE PRIPOROČAMO!

veletgovina

Špecerija

bled

*Delovnim ljudem, poslovnim
prijateljem, odjemalcem in
potrošnikom želimo srečno novo
leto 1988*

Obrtna zadruga
**PREVOZNIK GORENJSKE
p.o.**

64202 Naklo, Cvetlična 10

**Priporočamo vam naše
usluge**

Vsem poslovnim partnerjem želimo
veliko uspeha v letu 1988

Hmezd

Na perutninski farmi
DUPLICA PRI KAMNIKU

prodajamo

lahke kokoši

kokoši nesnice primerne za zakol
ali nadaljnjo rejo. Prodajamo jih
vsak delavnik od 8. do 16. ure in v
soboto od 8. do 12. ure.

PRIPOROČAMO VAM IZREDNO UGODEN NAKUP!

DO JATA
TO REJA

SLOVENSKE ŽELEZARNE

**1895 plamen
KROPA**

**Prijateljem in poslovnim
partnerjem želimo srečno in
uspešno novo leto 1988**

vezenine bled

*Poslovnim prijateljem in občanom že-
limo srečno in uspehov polno novo le-
to 1988*

***** NOVO

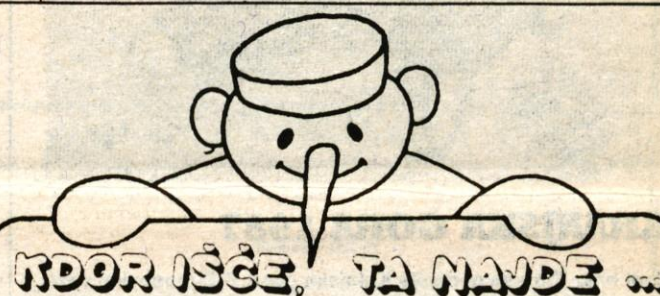
**ZLATARNA
Goldie**

MODERNE
poročne prstane
prstane s kamni
ogrlice
verižice

**DOBITE V ZLATARNI
GOLDIE**

**NOVI TRGOVINSKI
CENTER
V RADOVLJICI,
CANKARJEVA 70**

Canjenim strankam želim
srečno in uspešno novo
leto 1988

NDOR ISČE, TA NAJDE ...

Pomagamo vam pri izbiri praktičnega
novoletnega darila!

**V tem tednu
vam nudimo bogat izbor
malih gospodinjskih aparatov**

**Blagovnica
Kranj**

**OBLAČILA
Novost
Tržič**

**POSEBNA PONUDBA V ČASU
NOVOLETNEGA SEJMA**

**V TRGOVSKEM CENTRU DETELJICA v tovarniški
trgovini**

SREČNO 1988

Obrtno grafično podjetje

KNJIGOVEZNICA RADOVLJICA

Delovnim ljudem in poslovnim prijateljem želimo srečno in
uspešno novo leto 1988

**ELITA z vami, vi z nami na vsakem koraku v starem delu mesta Kranj
tudi v letu 1988!**

Elita KRANJ

SILVESTROVANJE

za samo 30.000 din

Hrana, pijača in zabava ob živi glasbi do jutranjih ur.

Informacije osebno ali po tel.: 75-642

*Našim gostom in poslovnim partnerjem želimo srečno
1988.*

PETROL DO GOSTINSTVO V NOVO LETO V HOTELU ŠPIK v Gozd Mar- tuljku

Pripravili smo vam!

- silvestrovanje 32.000,— din
- zabavni večer 1.1.1988 17.000,— din
- 3 dnevni novoletni paket 99.000,— din

Jedila si boste izbirali sami z bogato obložene mize (integral bife)

Zabaval vas bo ansambel **DOBRI ZNANCI** s pevcema Eldo Viler in Damirjem Korenom

Informacije in prijave:
Hotel Špiš tel.: (064)88-415 od 9. do 12. ure
PETROL GOSTINSTVO LJUBLJANA, Titova 66, tel.:
(061)312-755 int. 159 od 8. do 15. ure

KRANJSKA GORA 1987

Tudi brez Cimosa ni minila Kranjska gora. S Cimosovimi vozi-
li se vozijo naše smučarske reprezentance. Cimos je svoja
vozila predstavil pred hotelom Larix v Kranjski gori

ZIMA JE NA VRATIH — OSKRBI SE S KURJAVO!

S takojšnjo dobavo, brez čakalne
dobe vam nudimo:

●PREMOG LIGNIT

VELENJE kosi cena: 78.680 din/tono

●PREMOG RJAVI

TRBOVLJE kosi cena: 139.220 din/tono

●PREMOG RJAVI

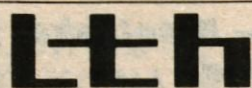
ZENICA kocke cena: 138.490 din/tono

●PREMOG RJAVI

ZENICA oreh
(za trajno žarne peči)

cena 139.914 din/tono

NAROČILA IN VPLAČILA SPREJEMAJO VSA
PRODAJNA MESTA PREMOGA V KRANJU,
NAKLEM, RADOVLJICI, TRŽIČU na BLEDU in
JESENICAH

DO LTH ŠKOFJA LOKA

Razpisna komisija DS DSSS ponovno objavlja
razpis prostih del in nalog

VODJE RAZVOJNEGA CENTRA

Za sedbo del in nalog morajo kandidati izpolnjevati nasled-
nje pogoje:—končana VII. stopnja izobrazbe strojne ali elektro
smeri in opravljen magisterij, 5 let delovnih izku-
šenj na podobnih delih, aktivno znanje enega tujega
jezika

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kadrovska komisija objavlja prosta dela in naloge v TOZD
Vzdrževanje

KURJAČA — KOMPRESORISTA

Kandidati morajo imeti:
—končano IV. stopnjo izobrazbe, tečaj za kurjača, 2 leti prak-
se na delih kurjača
Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim de-
lovnim časom.

SKLADIŠE, EKSPEDIT, TRANSPORT vabi k sodelovanju SKLADIŠNEGA MANIPULANTA I.

Kandidati morajo imeti:
—končano IV. stopnjo izobrazbe trgovske smeri in do 1 leta
delovnih izkušenj na podobnih delih

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas s polnim de-
lovnim časom, za nadomeščanje delavke na porodniškem do-
pustu.

Pisne prijave z dokazili o izobrazbi sprejema kadrovska soci-
alna služba DO LTH Škofja Loka, Kidričeva 66, in sicer 8 dni
po objavi. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po spre-
jemu sklepa.

ISKRA KIBERNETIKA
Industrija merilno regulacijske
in stikalne tehnike, Kranj, n.s.o.o.

Na osnovi sklepov komisije za delovna razmerja objavljamo
prosta dela in naloge:

Delovna skupnost

1. STROKOVNEGA SODELAVCA ZA PODROČJE IZOBRA- ŽEVANJA

Pogoji:—visoka strokovna izobrazba tehnične ali družboslo-
vne smeri s predhodno pridobljeno tehnično izo-
brazbo (VII. st.) in vsaj 2 leti ustreznih delovnih izku-
šenj.

2. VODJE TEHNOLOŠKO ANALITSKEGA ODDELKA

Pogoji:—visoka strokovna izobrazba strojne smeri (VII. st.)
znanje tujega jezika, izkušnje s področja projektira-
nja tehnoloških procesov in analitike dela.

3. REFERENTA

za vodenje materialne korespondence v oddelku nabave za
določen čas enega leta

Pogoji:—srednja strokovna izobrazba administrativne ali
ekonomske smeri (V. ali IV. st.), dobro znanje stroje-
pisja in zelene delovne izkušnje.

TOZD Stikala

4. VODJE ODDELKA ZA ELEKTRONSKA KRMILJA

Pogoji:—visoka strokovna izobrazba elektrotehnične smeri,
smer elektronika (VII. st.), znanje tujega jezika in
vsaj 5 let ustreznih delovnih izkušenj.

TOZD Mehanizmi Lipnica

5. VODJE OBDELOVALNICE

Pogoji:—višja strokovna izobrazba strojne ali organizacijske
smeri s predhodno pridobljeno tehnično izobrazbo
(VI. st.) in vsaj 5 let ustreznih delovnih izkušenj.

6. STROKOVNEGA SODELAVCA ZA RAZVOJ PROGRAM- SKE OPREME

Pogoji:—visoka ali višja strokovna izobrazba računalniške
ali druge ustrezne smeri, znanje programskega jezi-
ka assembler in jezika C ter primerne delovne iz-
kušnje

TOZD Mehanizmi je kandidatom pripravljen pomagati pri re-
ševanju stanovanjskega problema.

Kandidate vabimo, da pisne vloge z opisom dosedanjega dela
pošljejo v 8 dneh od objave na naslov: Iskra Kibernetika, Ka-
drovska služba, Kranj, Savska loka 4.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh od sklepa samou-
pravnega organa.

Cesta železarjev 8
JESENICE

JAVNI RAZPIS

del in nalog delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornost-
mi

1. DIREKTOR FINANČNO RAČUNOVODSKEGA SEKTOR-
JA
2. DIREKTOR SEKTORJA ZA TEHNIČNO KONTROLO
3. DIREKTOR SEKTORJA ZA RAZVOJ IN RAZISKAVE
4. DIREKTOR SEKTORJA INŽENIRING
5. DIREKTOR SPLOŠNEGA SEKTORJA

Kandidati za direktorje navedenih sektorjev morajo poleg
splošnih, z zakonom opredeljenih pogojev, za navedena dela
in naloge izpolnjevati še naslednje pogoje, in sicer pod:

- 1)da imajo visokošolsko izobrazbo ekonomske usmeritve
5 let delovnih izkušenj
- 2)da imajo visokošolsko izobrazbo tehnične usmeritve,
5 let delovnih izkušenj
- 3)da imajo visokošolsko izobrazbo metalurške ali tehnične
usmeritve
5 let delovnih izkušenj
- 4)da imajo visokošolsko izobrazbo tehnične ali ekonomske
usmeritve,
5 let delovnih izkušenj
zunanjetrgovinska registracija
- 5)da imajo visokošolsko izobrazbo pravne usmeritve
5 let delovnih izkušenj
zunanjetrgovinska registracija

Mandatna doba traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogo-
jev v zaprti ovojnici z oznako "za razpisno komisijo (sledi na-
vedba ustreznega sektorja)" v roku 8 dni po objavi tega razpi-
sa, na naslov: Kadrovska sektor Železarne Jesenice, C. Žele-
zarjev 8, 64270 Jesenice.

IZID NAGRADNEGA ŽREBANJA PRODAJNIH KUPONOV IZDANIH NA RAZSTAVNEM PROSTORU MERKUR NA NOVOLETNEM SEJMU V KRANJU

NAGRADA ŠTEV.PROD. KUPONA

1. Vibracijski brusilnik VB 23 A Iskra	583
2. Vibracijski vrtnik VV 501 Iskra	403
3. Vertikalno stojalo ST 011 A Iskra	415
4. Kombi garnitura BC 018 Iskra	400
5. Oblič DN 750 Black & Decker	428
6. Kosilnica D 810 Black & Decker	450
7. Stružnica ZN 1300 Black & Decker	385
8. Likalnik LPR-01 Elma	339
9. Likalnik 990.1 Elma	311
10. Pribor za varjenje Varstroj	323
11. Garnitura izvijačev TIK Kobarid	390
12. Garnitura izvijačev TIK Kobarid	384
13. Avtogarnitura Unior Zreče	377
14. Avtogarnitura Union Zreče	405
15. Garnitura rezilk Comet Zreče	446
16. Garnitura rezilk Comet Zreče	444

Nagrajenci lahko dvignejo nagrade v blagovnici GLOBUS
s predložitvijo kupona, ki so ga prejeli ob nakupu blaga

**VSEM NAGRAJENCEM ISKRENO ČESTITA-
MO!**

ŽIRIJA ZA PODELJEVANJE PRIZNANJ OF PRI OK SZDL KRANJ

V skladu z določili 8. člena Pravilnika o podeljevanju občin-
skega priznanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda in o
načinu dela ter pristojnosti žirije

razpisuje

ŽIRIJA ZA PODELJEVANJE PRIZNANJ OF PRI OBČINSKI KONFERENCI SZDL KRANJ

Občinska srebrna priznanja Osvobodilne fronte za leto 1988

I.

Občinsko srebrno priznanje OF je družbeno priznanje, ki ga
podeljuje Občinska konferenca SZDL Kranj vsako leto. V letu
1988 bo podeljeno največ 15 priznanj. Namenjeno je posamez-
nikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosež-
kom trajnejšega pomena za razvoj posamezne samoupravne
organizacije oziroma skupnosti ali občine, zlasti pri:
— uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odloča-
nja na vseh ravneh
— uveljavljanju, krepitevi in razvoju SZDL kot fronte delovnih
ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil
— uresničevanju ustavno opredeljenih družbenoekonomskih
in političnih odnosov na posameznem področju družbenega
življenja in dela ter v družbi nasploh, še zlasti pa pri razvi-
ljanju delegatskega sistema in uveljavljanju in razvijanju
temeljnih samoupravnih skupnosti in organizacij.

II:

Predlog lahko oblikujejo na pobudo posameznikov, organov
in organizacij:

- krajevne konference
 - osnovne organizacije ZSS
 - vodstva družbenopolitičnih organizacij v občini
 - vodstva družbenih organizacij in društva v občini
- Predlagani posamezniki oziroma organizacije morajo biti
praviloma že nosilci bronastega priznanja OF ali drugega
enakovrednega priznanja, ki ga podeljuje KS, OZD in druge
samoupravne organizacije in društva, od njihove podelitve pa
mora preteči najmanj 5 let.

Predlagatelj, razen krajevnih konferenc SZDL, so dolžni svo-
jemu predlogu priložiti mnenje predsedstva KK SZDL, na ob-
močju katere posameznik živi oz. organizacija deluje. Predla-
gatelj, ki oblikuje več predlogov, mora določiti prioriteten vr-
stni red predlogov.

III.

Predlog z obrazložitvijo in utemeljitvijo ter ustrezno doku-
mentacijo naj predlagatelj pošlje Žiriji za podeljevanje pri-
znanj OF pri OK SZDL Kranj, Trg revolucije 1, najkasneje do
15. februarja 1988 v zaprti ovojnici z oznako: Razpis za srebr-
na priznanja OF. Predlogov, prispelih po tem datumu, žirija
ne bo upoštevala. Predlogi morajo biti poslani na posebnih
obrazcih, ki so na voljo pri OK SZDL Kranj.

Sporočamo žalostno vest, da
nas je v 80. letu starosti
zapustil naš dragi oče in ded

**JANEZ
KAVČIČ**

izdelovalec žičnih mrež v pokoju,
borec Gradnikove brigade

Od njega se bomo poslovili v sredo, 23. decembra, ob
15. uri na pokopališču v Bitnjah.

Oreh pri Kranju, 20. decembra 1987

MALI OGLASI
tel.: 27-960
cesta JLA 16

aparati, stroji
Prodajno vodno TURBINO tipa francis z horizontalno izvedbo gredi. Turbina ustrezno Litostroju turbin tipa FSH ali FSH 2. Informacije vsak dan na tel.: (062) 83-123 21170
Poceni prodajni barvni TV gorenje, star 10 let. Izidor Respet, C. na Belo 14, Koprivica Kranj 21390
Prodajni varilni APARAT CO 2 E 450 skra, skoraj nov. Tel.: 51-018 21393
Ugodno prodajno črnbeli prenosni TV. Tel.: 50-482 21399
Prodajni nov neuporabljen sončni KOLEKTOR imp. Informacije popoldan, Janez Meglič, Križe 173 21411
Prodajni TRAKTOR eicher 25 konj. mo. Bradeško, Zg. Pirniče 112, Medvode 21416
Prodajni črno beli TV. Markovič, Letenec 3, Golnik, tel.: 46-289 21429

pismo zaupanja
ljubljska banka
Temeljna banka Gorenjske

gradbeni mat.
Prodajni nove PLOŠČICE za kamin ali kmetičko peč. Tel.: 45-693 21207
Nujno zelo ugodno prodajno eternit, strušno lepenco, porolit in armaturne mreže. Tel.: 42-308, po 18. uri 21401
Prodajni POBJON, širine 8 cm. Bašelj 5 21402
SIPOREX debeline 5 in 7 cm, prodajni 10 odstotkov ceneje. Tel.: 24-122, popoldan 21403
Prodajni betonsko ŽELEZO fi 6 in fi 8. Posavec 132, tel.: 70-283 21427
Ugodno prodajno PEČ za centralno kurjavo tam badler 35 Kcal, skupaj z 180 litrskim bojlerjem in grelcem, trajno-žarečo PEČ magma 8, 50 m² knin gips PLOŠČ, demit emulzijo in suho malto za donit fasado ter 2 m schidel DIMNIKA fi 16. Primožič, Gorica 15 pri Radovljici 21413
Prodajni 70 m² kombi PLOŠČ, zamrzovalno omaro 120 litrsko, barvni TV gorenje in zibelko. Koželj, Retnje 54, Vojdica 21447

Ob nesreči, ki me je doletela 9. julija letos, izreklam
javno zahvalo
vsem, ki ste mi na kakršenkoli način pomagali pri gašenju in obnovi uničenega kozolca.
V prvi vrsti sem dolžan zahvalo sosedom, gasilcem, okoličanom, prijateljem in sorodnikom. Zahvala naj velja tudi Skupščini občine Škofja Loka, Gozdnemu gospodarstvu – TOK in TOZD Škofja Loka, Kmetijski združenji Škofja Loka, Občinskemu sindikalnemu svetu Škofja Loka.
Hvala tudi Samoupravni skupnosti za obrambo pred točo osrednje Slovenije in Zavarovalni skupnosti »Triglava« za hitro reševanje odškodnine.
Vsem za kakršnokoli pomoč še enkrat iskrena hvala.
Jernej Vodnik z družino Gorenja Žetina 11, Poljane

DEŽURNI VETERINARIJI
Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske – Kranj, Ivana Slavca 1, obvešča živilorejce na Gorenjskem, da sprejema naročila za vse veterinarske storitve vsak dan od 6. ure zjutraj do 22. ure zvečer na zavodu v Kranju oz. po telefonu št. 22 781 ali 25-779.
Naročila za veterinarske storitve oddajte do 8. ure zjutraj, za nujne obiske pa lahko ves dan.
Naročila v času nočnega dežurstva – od 22. ure zvečer do 6. ure zjutraj – pa sprejemajo:
za občino Kranj:
Likožar dipl. vet. Dušan, Visoko 45/a, Senčur, tel.: 43-150
za občino Škofja Loka:
Vodopivec dipl. vet. Davorin, Gorenja vas 186, tel.: 68-590
za občino Radovljica in Jesenice:
Urh dipl. vet. Janez, Valjavčeva 6, Kranj, tel.: 23-716
za občino Trzin:
Sajovic dipl. vet. Borut, V. Rejca 1, Naklo, tel.: 47-063 ali 79-055

posesiti
Prodajni nedograjeni VIKEND v završnici. Tel.: 34-642 vsak dan po 15. uri 21385
GARAŽO v bližini toplotarne na Planini oddam v najem. Šifra: Garaža 21423
Naprodaj je stanovanjska hiša z drvarnico garažo v Žirih, ul. 31. divizije 127. Objekt je enonadstopen z delno izdelanim podstrešjem, neaseljen, s koristno površino 118,75 m². Objekt je primeren za stanovanje ali za poslovne namene. Ponudbe na naslov: Odvetnik Boris Lepša, Rimska 2, Ljubljana. 21460

Jelen GOSTILNA »STARI MAYR« KRANJ
prireja in vabi na SILVESTROVANJE v četrtek, 31. decembra 1987, od 20. do 5. ure v novih prostorih v I. nadstropju.
Igral bo ansambel TRŽIČANI
Kaj pa rezervacije? Vsak dan od 18. do 22. ure (telefon 21-387).
Za vaše zaupanje se vam zahvaljuje kolektiv Starega Mayra.

vozila
Prodajni RENAULT EKSPRES BREAK, letnik 1986, ali zamenjam za starejši avto. Tel.: 61-339.
Prodajni športno ŠKODO 110 R, letnik 1979 z dodatno opremo. Telepeček, C. 4. julija 11, Bistrica pri Trzinu, tel.: 51-526 21392
Prodajni AMI 8, dobro ohranjen. Kogovšek, Tuga Vidmarja 4, Kranj 21398
Prodajni Z 750, letnik 1980. Benedikova 2, Stražišče, popoldan 21408
Prodajni Z 750, letnik 1973, poceni. Pševska 18, popoldan Stražišče 21409

PIVNICA EVROPA Kranj
SILVESTROVANJE V PIVNICI EVROPA
v prijetnem okolju z bogato silvestrsko večerjo po zelo ugodni ceni ob glasbi dua DOMINO
POKLIČITE NAS NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 21-123
VABLJENI

OD 18. DO 25. DECEMBRA 1987
R 4, dobro ohranjen, letnik 1977, registriran do julija 1988, motor brezhiben in pločevina obnovljena. Jeglič, Sem-peterska 1, Kranj 21457
Prodajni FORD ESCORT, letnik 1969, z vso dodatno opremo. Tel.: 70-516, popoldan 21459
Prodajni NSU, dobro ohranjen z rezervnimi deli za 75 SM, in CZ 350, registrirana do avgusta 1988, za 50 SM. Koželj, zalog 60, tel.: 42-146 21426

Zlatarska delavnica Levičnik Živko,
Kranj, Maistrov trg 9 (nasproti Delikatese)
želi cenjenim strankam srečno novo leto 1988 in se priporoča

Prodajni Z 750, registriran. Zupan, Zg. Brnik 114 21417
Prodajni Z 101, registrirana, lahko za rezervne dele, ugodno. Jože Bratkovič, Zb. Besnica 27 21419
Prodajni ŠKODO 120 LS, letnik 1980, prevoženih 60.000 km, garažiran, cena po dogovoru. Ogled možen vsak dan. Savska 3, Bled 21420

Prodajni dobro ohranjeno dirkalno KOLO rog sprint in motorno KOLO APN 6. Janez Gašperlin, Zgoša 7, tel.: 73-606 21430
APN 6 dobro ohranjen, star eno leto, prodajni. Tel.: 27-803 21432
Prodajni Z 750, po delih. Jakelj, Selo, Žirovnica, tel.: 80-676, od 15. ure dalje 21436
Prodajni R 18, letnik 1984, prevoženih 32.000 km, dobro ohranjen. Tel.: 41-073 21437
Prodajni R 4, letnik 1977. Tel.: 47-343 21438
Prodajni BMW 1802, letnik 1971. Rafko Gartner, Zg. Savica 52 21439
Prodajni Z 101, letnik 1982, registrirano do julija 1988. Srečko Petkovič, Frankovo naselje 71, Škofja Loka 21442
Prodajni VW, letnik 1974, v voznem stanju, neregistriran, po nizki ceni. Franc Pintar, Breznica 7, Škofja Loka 21443
Prodajni Z 750, letnik 1985. Tel.: 50-476 21446
Prodajni leva vrata za GOLFA in dva fotelja, cena po dogovoru. Tel.: 26-707 ali Mandelčeva 11 21449
Prodajni FORD CAPRI 1700 GT, letnik 1970, vozen, neregistriran. Jerman, Predosje 126, tel.: 39-609 21450
Za GOLFA prodajni kompletna vrata, stekla in nekaj manjših delov. Ismet Džulkić, Titova 53/b, Jesenice 21452
Prodajni 1300 zelo dobro ohranjen, Z 101, letnik 1974, neregistriran in FIAT 126 P, letnik 1978, potrebno popravilo motorja. Zvone Kert, Jezerska c. 88, Kranj 21454
Prodajni Z 101, letnik 1979, registriran do septembra 1988. Hatič, Cankarjeva 18, Radovljica 21456
Prodajni Z 750 F, letnik 1978, prevoženih 60.000 km, cena po dogovoru. Tel.: 66-949, od 16. do 20. ure 21386

kupim
Kupim BIKCA simentalca starega od 3 do 5 mesecev, za nadjno rejo. Tel.: 62-815 21444

zaposlitve
Mlada mamica išče kakršnokoli honorarno delo na domu. Šifra: Lasten prevoz 21458

živali
TELICO simentalco, 7 mesecev brejo, prodajni. Predvor 26 21387
Prodajni polovica mlade GOVEDI. Sp. Brnik 3 21396
Prodajni 8 dni staro TELICO simentalco. Žeje 12, Dupljue, tel.: 70-312 21400
Prodajni 10 dni starega BIKCA. Žabnica 57, tel.: 44-562 21405

razno prodam
Prodajni malo rabljeno otroško POSTELJO z jogijem in dodatno opremo. Prodajni tudi nove gume JET 165/15 in vlečno kljuko za hrošča. Tel.: 33-387, popoldan 21389
Prodajni namizni SPENJAČ, nov. Tel.: 40-133 21395
Prodajni starejšo SPALNICO, več omar, vzdani štedilnik, lesene vozove in sani na konjsko vprego, barvni TV gorenje v okviru. Grajska 30, Bled, tel.: 51-311, po 19. uri 21406
Prodajni žensko narodno NOŠO. Zupan, Žerjavka 1 pri Trbojah 21414
Prodajni drobni KROMPIR. Strahinj 63 21422

OSTALO
IZOLIRAM CEVI centralne kurjave z volno, pločevino. Tel.: (061) 216-673 17497
Sprejemam vse vrste naročil ZIDARSTVA poleti in pozimi. Posebna naročila gradnje za leto 1988 spomladi. Šifra: Kvalitetno 21410

Znancem in prijateljem sporočamo, da nas je v 85. letu starosti zapustil naš
VIKTOR OPEKA
Od pokojnika smo se poslovili na kranjskem pokopališču 14. decembra 1987
Kranj, Maribor, 16. decembra 1987

V SPOMIN
Tiho, a brez slovesa si odšel, leto dni že v grobu spiš, a med nami še živiš. K počitku leglo je telo, a delo tvoje in ljubezen pozabljeno ne bo.
21. decembra je minilo eno leto od boleče in prerane izgube našega moža, očeta in starega očeta
JANEZA BERTONCLJA
Žalujoči vsi njegovi
Lesce, 21. decembra 1987

ZAHVALA
Ob smrti našega dragega moža, očeta, starega očeta, strica
JOŽETA DOLHARJA
Mlinarjevega ata iz Predoselj
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, se poslovili od njega, ga spemili na njegovi zadnji poti in nam izrekli sožalje. Hvala g. župniku za opravljen pogrebni obred, pevcem, zvonarjem in za izrečene ganljive besede ob odprtem grobu. Hvala vsem za podarjene vence in cvetje, praporščakom in nosačem.
ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA
Ob boleči in mnogo prerani izgubi ljubega moža, očeta, brata, strica, prijatelja in znanca
JANEZA MANDELCA
se iskreno zahvaljujemo vsem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo pokojnika na njegovi zadnji poti. Še posebej hvala sorodnikom in sosedom za neizmerno pomoč in tolažilne besede v težkih trenutkih, dr. Vilku Rusu za hitro intervencijo na domu, družini Klanšek, OO sindikata Obrtnega podjetja Trzin in OO ZK Bistrica. Iskrena hvala ZŠAM Trzin, Gasilskemu društvu Bistrica in DO Integral Gorenjska za poslovilne besede ob odprtem grobu, pihalnemu orkestru Trzin in bratom Zupan za zapete žalostinke. Vsem, ki ste sočustvovali z nami še enkrat iskrena hvala.
ŽALUJOČI VSI NJEGOVI
Trzin, 10. decembra 1987

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša sodelavka v pokoju iz TOZD-a Velopnevmatika
MARIJA GABERŠČEK
roj. 1913
Ohranili jo bomo v trajnem spominu.
Sindikalna organizacija »Sava« Kranj

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec v pokoju iz TOZD Energetika
ALOJZ PRIMOŽIČ
roj. 1920
Od njega smo se poslovili v četrtek, 17. decembra 1987 ob 15.30 uri izpred mrliške vežice v Bitnjah.
SINDIKALNA ORGANIZACIJA SAVA KRANJ

Nova protestna akcija Slovencev na Koroškem in njihovih somišljenikov

Po pravico na Dunaj

Dunaj, 19. decembra — Ukinitve tristranskega sporazuma z 18. novembra o ločitvi otrok v ljudskih šolah na dvojezičnem ozemlju Koroške, zavrnitev koroškega pedagoškega modela po vzorcu Heimatdiensta in svobodnjakov, ki predlaga ločevanje na nemške in slovenske razrede, in zahteva po ponovni oživitvi strokovne komisije pri zveznem ministrstvu so zahteve Slovencev na Koroškem, ki imajo vedno več zaveznikov v Avstriji in tudi drugje po svetu.

Januarja letos so Slovenci s Koroške prvič krenili s posebnim vlakom na Dunaj protestirati pred urad zveznega kanclerja, ko se je začela kovati tristranska koroška zarota zoper sedanjo dvojezično šolsko ureditev s ciljem ločiti otroke in slovensko učenje, ki so v manjšini, osamiti. V torek pretekli teden je bilo na Dunaju skoraj 1000 delavcev celulozne tovarne Obir iz Rebce in prebivalcev okoliških vasi, ki jim daje ta tovarna kruh, ker grozi nevarnost, da bodo morali tovarno zapreti (varstvo okolja), če ne bo obljubljen pomoči države. V soboto pa je na Dunaj krenila s celovške železniške postaje 16 vagonov dolga posebna vlakovna kompozicija, v kateri je bilo 1200 protestnikov iz Koroške, od starih do mladih, najmlajših. Organizacija protestne vožnje in samopomoč je bila obdobjanja vredna: po 300 za odrasle in 150 šilingov za mladino je moral prispevati vsak za vožnjo, slovenske organizacije so znale poskrbeti za svoje redarje, za prehrano na vlaku in za organizacijo pohoda po Dunaju, vključno s tem, da se je nad 1000 ljudi izjemno hitro vkrcalo na podzemno železnico in izpred opere po Kaertner strasse krenilo do urada zveznega kanclerja. Tu je Korošce čakalo še najmanj 5000 njihovih somišljenikov iz vseh

koncev Avstrije. Tako množične podpore najrazličnejših organizacij, združenj in tudi običajnih Dunajčanov še niso doživeli. Delegacija pogajalcev po obisku urada zveznega kanclerja je morala sporočiti, da oblast vztraja na spurzumu treh strank, vendar svetuje, da se v parlamentu še iščejo rešitve. Soglasen sklep zbora, ki so ga Dunajčani, predvsem mladi, nadaljevali z družabnimi prireditvami, je bil, da protest ne bo pojenjal, da se mora najti rešitev v soglasju z manjšino, da mora to zvedeti svetovna javnost in da bo morala tudi Jugoslavija odločneje braniti pravice slovenske narodnostne skupnosti. Kljub svojim težavam bo morala to storiti. Prvega februarja bo koroški problem obravnavala komisija za človečanske pravice v OZN, glas o nameravani ločitvi otrok pa je prišel tudi v evropski svet in parlament. Avstrijski parlament pa bo imel nalogo dokončno sklepati spomladi.

Avstrija spoznava bolečino koroškega slovenstva in to je sobotni Dunaj dokazal. Veliko ljudi je opazovalo sprevod po središču mesta, mnogi so vedeli, za kaj gre, mnogim pa so morali demonstranti pojasnjevati, zakaj so na ulici. Vsaka dobra beseda zaleže, vsak javni glas je pomoč. Koroški Slovenci so

aktivnejši, vedno manj je samo opazovalcev. Zrušitev sedanjega sistema šolstva in ločevanje bi imela katastrofalne posledice za narod, njegovo kulturo, ki po besedah prvega moža avstrijskega odporniškega gibanja Hermana Langbeina tako žlahtni koroško in avstrijsko kulturo.

J. Košnjek

Veliko veselja za najmlajše Tržičane

Dedek Mraz bo obiskoval tržiške otroke

Tržič, 21. decembra — Tržiški otroci se že veselijo letošnjih prednovoletnih dni, dedka Mraza, igrice, praznično okrašenega mesta, novoletnega sejma in vsega, kar bo prispevalo k radostim teh dni. Društvo prijateljev mladine jim je pripravilo pester spored, na večini prireditev pa se bo predstavila skupina Smeh iz Mladinskega gledališča, ki bo zaigrala »Zgodbo o mezinčku«. Že v petek, 25. decembra, ob 17. uri se bodo predstavili v knjižnici, prišel pa bo tudi dedek Mraz. V soboto bodo predstave v šoli v Podlublju (ob 8. uri), v šoli na Lomu (ob 10. uri), v mladinskem domu v Ravnah (ob 14.30 uri), v gasilskem domu v Bistrici (ob 16. uri) in na šoli v Kovorju (ob 17.30 uri). V Kovorju, Bistrici in Ravnah bo otroke obiskal tudi dedek Mraz. V nedeljo bosta dedek Mraz in skupina Smeh s svojo igrice razveselila otroke v Jelendolu (ob 8.30), v Seničnem (ob 10.30), v Pristavi (ob 13.30), v Lešah (ob 15.30) in na Brezjah (ob 17.30). V ponedeljek dopoldne bo veselo v vseh tržiških vrtcih, popoldne pa v šoli v Križah (ob 15.30) in v Sebnjah (ob 17. uri).

Gledališki krožek tržiškega Mladinskega gledališča bo nastopal z gledališko predstavo »Kraljevi smetanovi kolački«. V sredo dopoldne bodo predstave za otroke iz šol in vrtcev, ob 17. uri pa za izven.

Že jutri, 23. decembra, ob 16. uri bo na otroškem igrišču pred prodajnim centrom Deteljica prireditev za otroke, ki so jo poimenovali »Igrajmo se na snegu«, pripravila pa jo Mladinska plesna skupina iz tržiškega Mladinskega gledališča. Predstavo bodo, prav tako ob 16. uri, ponovili še v torek, 29. decembra.

V. Stanovnik

Slovenec je smučarja v krvi

Kranjska gora ostala med izbranimi

Kranjska gora, 20. decembra — Kranjska gora bo zaradi tradicionalno dobre organizacije in izjemnega občinstva, kakršnega drugje težko najdemo, tudi prihodnjo sezono organizator tekme za svetovni pokal. Pa tudi sama Kranjska gora se za takšne tekme vedno bolj organizira.

Izjemno vzdušje, solidne jugoslovanske uvrstitve, boljša organizacija tekme kot pretekla leta, predvsem pa trden dogovor v organizacijskem komiteju tekme, da je tekma predvsem domena in korist Kranjske gore, so značilnosti sobotne in nedeljske tekme. Le eno pripombo je bilo pogosto slišati: dostop do prizorišča bo treba zboljšati, manjka pa tudi več sanitarnih objektov, ki bi prepre-

čevali nesmiselno onesnaževanje okolice. V Kranjski gori je prevladalo prepričanje, da tekme niso le korist ali slava neposrednih organizatorjev, temveč vse Kranjske gore. V nedeljo je bila v Kranjski gori in v Piancavallu, kjer so tekmovali ženske, v igri tudi stota zmaga na Elanovih smučeh. Ponovno se je izmuznila, priložnosti pa bo še veliko.

»Na stotico čakamo že od zadnje tekme v Marksteinu dalje. V letošnji sezoni se nam je že štirikrat izmuznila za nekaj stotink. Govorice, da bo lastnik stote zmage dobil jahto, niso resnične. Dobil bo samo posebno darilo, saj je stota zmaga le krona vseh naših dosedanjih uspehov. Samo Ingemar ima na primer že 86 zmag,« je povedal vodja Elanove tekmovalne službe Boštjan Gaser.

Janez Mlakar, ravnatelj kranjskogorske osnovne šole, po srcu smučarski tekač, oče in trener naše nekdanje najboljši tekačice Jane Mlakar, takole pravi: »Smučarja je smučarja in ne smemo je deliti. Tekachi smo bili vedno veseli uspehov alpincev, skakalcev, ker gre vse v isto vrečo. Seveda pa bi radi tudi tekači dosegli raven skakalcev in alpincev. Mislim pa, da bi morali ceniti vsak uspeh. Benedik je premalo cenjen, čeprav je že zmagal in zmaga v pokalu je znak izjemnega športnika, velikega asa.«

Ivan Demšar, inšpektor za promet pri UNZ Kranj, je bil zadovoljen s potekom prometa in tudi redom med prireditvijo, kar je potrdil tudi načelnik inšpektorata milice UNZ Kranj Ivan Hočevar. »Ni problemov. Okrog 3000 osebnih vozil in 80 avtobusov je tukaj, skupno pa okrog 18.000 ljudi. Pomagajo nam ljubljanski miličniki, redarji in gasilci.

Če bi ljudje že prej kupili nalepke, bi bil promet bolj tekoč. Marsikdo se je lagal, da gre v Trbiž in se je hotel s tem izogniti plačilu karte, vendar so utihnili ob vprašanju, kje inajno potni list.«

Pogovarjali smo se z dvema, ki sta bila prvič na tekmi v Kranjski gori.

Betina Zechner iz Beljaka, študentka trgovske akademije, je povedala: »Tekma je dobra, zmagal pa bo Tomba. Tudi Avstriji so dobri. Kranjska gora ni daleč od Koroške in sem sem prišla s stricem.«

Osmošolec Matjaž Kraus je prišel iz Kočevja: »Z očetom in bratom smo prišli z osebnim avtom. Od naših sem več pričakoval. Tudi sam smučam. Na tečaju sem bil, sedaj pa smo pri nas uredili smučišče in vlečnico. Če bo le mogoče, bom še na

tekmah v Kranjski gori.«

Televizijski novinar Tomaž Terček je bil na tekmi zasebno. »Takšnih zadev sem na televiziji malo delal. Nisem imel te sreče. Skrbel sem za druge velike prireditve. Mislim pa, da je tu mojim kolegom prijetno delati. Vzdušje, za klepet voljni ljudje. Kranjska gora zaradi ljudi svojega slovesa ne more zgubiti. Današnja Kranjska gora je takšna kot mora biti, v vsem sijaju.«

J. Košnjek
Foto: G. Šinik

Koncert meseca v Škofji Loki

Škofja Loka, 22. decembra — Jutri ob 19. uri bo v dvorani Poden v Škofji Loki javna radijska prireditev Koncert meseca. Poleg Plesnega orkestra RTV Ljubljana pod vodstvom Jožeta Privška bodo nastopili še pevec Alfi Nipič, Branka Kraner in Nastja.

Za veseli del programa bodo poskrbeli slovenski satirik in novinar Tof, njegova desna in leva roka Rife in ostali člani skupine Moped show. Posebej so na škofjeloški koncert povabili Rada Ferlana, ki mu hudomušnosti nikoli ne zmanjka. Prikupne manekenke bodo koncert popestrile z modno revijo modelov iz škofjeloškega butikla Zanka. Program bosta povezovala Janko Ropret in Rado Časl.

Javna razprava o dodatnem odvzemu Belice z enoletno zamudo

Prazna struga — spomenik človeške nespametnosti?

Zgornja Bela, 18. decembra — Čeprav je Belica (razen v zgornjem toku) preveč onesnažena s kanalizacijskimi odpadki in neprimerna za pitje, se krajanom Bele, Bašlja in Hrašč, da jih neko skuša v primeru načrtovane gradnje vodovoda od Bašlja do Kranja peljati žejne čez vodo.

Vodovod, ki z enim krakom sega proti Bašlju, z drugim proti Povljam (združila pa naj bi se v bližini Žabelj, kjer naj bi voda poganjala tudi malo vodno elektrarno), je sicer vrisan v dolgoročni načrt razvoja kranjske občine, v srednjeročnem pa je omejen le vodovod Povlje. Namerno ali nenamerno — kakorkoli že, v krajevni skupnosti Bela bi že pri obravnavi osnutka ali predloga srednjeročnega načrta občine povedali, kaj menijo o dodatnem odvzemu Belice, ali se z njim strinjajo ali ne, če bi v planu zasledili tudi krak proti Bašlju. Povlje in Bašelj pač nista ena in ista vas, to sta dva različna kraja, ki tudi pripadata različnim krajevnim skupnostim.

In drugo, kar moti krajan! Nad Bašljem, kjer naj bi zajezili vodne vire Belice, že nekaj časa brnijo gradbeni stroji, po vaških cestah (zgrajenih tudi s samopripravek domačinov) vozijo težki tovornjaki... Skratka — z gradnjo vodovoda se je že začelo, ljudje pa o vsem tem niso kaj dosti vedeli in so nemočni spraševali

vodstvo krajevnih skupnosti in njenega predsednika Toneta Robleka, kaj se dogaja in kdo je soglašal z gradnjo vodovoda. Svet krajevnih skupnosti je izdal negativno mnenje, delegati za zbor krajevnih skupnosti so na seji kranjske občinske skupščine celo dvakrat postavili delegatsko vprašanje.

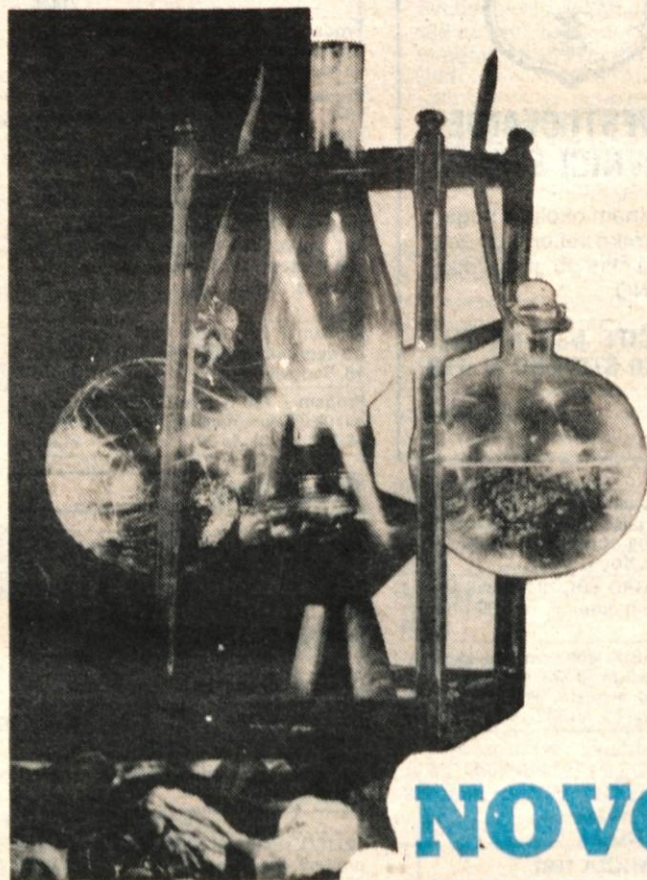
Javna razprava, kakršna je bila v petek na Zgornji Beli, bi morala biti leto prej ali vsaj pred začetkom gradnje, kajti potem tudi ljudje ne bi imeli občutka, da jih neko skuša izigrati; razprava pa bi bila tedaj tudi manj burna in bržčas tudi na višji kulturni ravni. Na sestanku so predstavniki Vodovoda in izvršnega sveta trdili, da gre le za pripravljalna in raziskovalna dela, vendar pa nihče v dvorani, še zlasti pa ne domačin, gradbenik po poklicu, takšnemu zagovoru ni verjel.

Na Zgornji Beli, kjer se Belica ločuje v dva kraja (v eni strugi teče proti Brdu, v drugi proti Srednji in Spodnji Beli), že zdaj čisto prihaja do nesoglasij med

predstavniki kranjske ribiške družine in protokolarnega objekta Brdo, kam naj bi (zlasti v sušnih časih) teklo več vode. Brdo jo rabi, a tudi krak proti Spodnji Beli ne more biti suh, saj ribiči vložijo vanj vsaki dve leti na tisoče ribice, zaroda potočnih postrvi. Če bo Vodovod odvezal za oskrbo Kranj še dodatnih 20 oziroma 55 litrov vode na sekundo, bo struga Belice ob suhi suha, iz nje bo smrdelo in podobno.

Predsednik sveta krajevnih skupnosti Bela Tone Roblek je na petkovem sestanku kar nekajkrat poudaril, da v krajih ob Belici ne nasprotujejo gradnji vodovoda, vendar ne v trasi proti Bašlju in ne v količinah, kot so načrtovane. Krajevna skupnost zahteva ponovno meritev pretoke Belice (v prejšnji dvomijo), in sicer ob prisotnosti domačinov, le tolikšen odvzem vode, ki bo še zagotavljal »biološki minimum«, prekinitve del nad Bašljem, ugotavljanje pravilnosti postopkov in posredovanje republiške inšpekcije.

C. Zaplotnik

NOVOLETNI SEJEM

od 19. 12. — 29. 12. 1987
ob delovnikih od 13. — 19. h
ob sobotah od 9. — 19. h

Pekova prodajalna na Deteljici vam nudi atraktivne modele obutve

Razveselite sebe ali koga svojih najbližnjih.

TUDI OBUTEV JE LAHKO DARILO!

